



ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ  
ΙΔΡΥΜΑ ΠΑΤΡΕΩΝ  
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ  
ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΝΟΜΟΣ 3588/2007

*“Ο ΝΕΟΣ ΠΤΩΧΕΥΤΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ  
ΚΑΙ ΟΙ ΑΛΛΑΓΕΣ ΠΟΥ ΘΑ ΕΠΙΦΕΡΕΙ  
ΣΤΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΩΝ ΠΤΩΧΕΥΣΕΩΝ”*

ΣΠΟΥΔΑΣΤΕΣ:  
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΙΧΑΣ  
ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΑΪΝΤΑΣ

ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ:  
ΓΑΒΡΙΗΛΟΠΟΥΛΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

ΙΟΥΝΙΟΣ 2009

## **Περιεχόμενα**

<b><u>Κεφάλαιο 1<sup>ο</sup> - Εισαγωγή</u></b>	<b><u>3</u></b>
<b><u>Κεφάλαιο 2<sup>ο</sup> - Ιστορική Εξέλιξη της Πτωχεύσεως</u></b>	<b><u>5</u></b>
2.1 - Οι ρίζες της πτωχεύσεως στο ρωμαϊκό δίκαιο	5
2.2 - Εξέλιξη του πτωχευτικού δικαίου στους μεταγενέστερους χρόνους	7
- Νεότερον Δίκαιο	7
- Ελληνική νομοθεσία	7
<b><u>Κεφάλαιο 3<sup>ο</sup> - Νέος Πτωχευτικός Νόμος (Ν.3588/2007)</u></b>	<b><u>9</u></b>
<b><u>Κεφάλαιο 4<sup>ο</sup> – Σύγκριση</u></b>	<b><u>57</u></b>
4.1 - Η κατάργηση του γενικού προνομίου των εργαζομένων	62
4.2 - Η εξομοίωση του προσημειούχου με τον ενυπόθηκο δανειστή	64
4.3 - Κατ' άρθρον παρατηρήσεις	68
<b><u>Κεφάλαιο 5<sup>ο</sup> – Συμπεράσματα</u></b>	<b><u>103</u></b>
<b><u>Βιβλιογραφία</u></b>	<b><u>113</u></b>

## Κεφάλαιο 1<sup>ο</sup>

### Εισαγωγή

Ο πτωχευτικός νόμος είναι ένας από τους ιστορικότερους στη νεότερη και σύγχρονη νομική ιστορία. Το πτωχευτικό δίκαιο, ίσως, αποτελεί τη μοναδική εξαίρεση που ο Έλληνας νομοθέτης δεν «πειραματίστηκε», μέσω αλληπάλληλων τροποποιήσεων. Η πτωχευτική νομοθεσία ανάγεται στο έτος 1878, όταν με το νόμο ΨΛΣΤ΄ της 13ης Δεκεμβρίου 1878 «περί πτωχεύσεως και χρεωκοπίας» αντικαταστάθηκε ολόκληρο το τρίτο βιβλίο του Εμπορικού Νόμου που υπήρχε. Άλλες ουσιώδεις τροποποιήσεις έγιναν με το νόμο ΓΦΟΔ΄ της 22/24 Φεβρουαρίου 1910 και με τον ΑΝ 635 της 17/27 Απριλίου 1937 «περί διατάξεων τινών του πτωχευτικού δικαίου» που είχε βαθιά επίδραση σε όλο το πτωχευτικό δίκαιο, ενώ με το Ν.2479/1997 έγιναν νομοθετικές επεμβάσεις, με στόχο την επιτάχυνση της πτωχευτικής διαδικασίας.

### Κεφάλαιο 2<sup>ο</sup>

1. Ιστορική αναδρομή- εξέλιξη της πτωχεύσεως
2. Αναφέρουμε τον νέο πτωχευτικό νόμο
3. Σύγκριση με τον παλιό πτωχευτικό νόμο

### Κεφάλαιο 3<sup>ο</sup>

Στο κεφάλαιο αυτό θα γίνει ενδελεχής αναφορά στον πτωχευτικό νόμο και παρουσίασή του.

### Κεφάλαιο 4<sup>ο</sup>

Στο κεφάλαιο αυτό θα γίνει σύγκριση του νέου με τους παλαιότερους πτωχευτικούς νόμους. Ειδικότερα γίνεται αναφορά στην κατάργηση του γενικού προνομίου των εργαζομένων και αναφέρεται και η εξομοίωση του προσημειούχου με τον ενυπόθηκο δανειστή. Τέλος γίνονται κατ' άρθρο παρατηρήσεις.

## Κεφάλαιο 5<sup>ο</sup>

Στο κεφάλαιο αυτό αναφέρονται τα συμπεράσματα που εξάγονται από τη μελέτη του νέου πτωχευτικού νόμου.

## Κεφάλαιο 2<sup>ο</sup> – Ιστορική Εξέλιξη της Πτωχεύσεως

### 2.1 – Οι ρίζες της πτωχεύσεως στο ρωμαϊκό δίκαιο

Ως είναι γνωστόν, το εμπορικόν δίκαιον ήρχισε διαμορφούμενον ως ιδιαίτερον δίκαιον κατά τον μεσαίωνα μέσω των θεσμών (statuti) των πόλεων και των συντεχνιών της Βορείου Ιταλίας. Πολλά όμως των θεσμών αυτών, έχουν τις ρίζες τους εις το ρωμαϊκόν δίκαιον, το οποίον προσέφερε τα πρότυπα διαμορφώσεως αυτών. Το τελευταίον δε τούτο συνέβη και προκειμένου περί της πτωχεύσεως.

Missio in bona και bonorum venditio ως θεσμοί αναγκαστικής εκτελέσεως.

Η εις το ρωμαϊκόν δίκαιον εμφάνισις των θεσμών, οι οποίοι αποτελούν το πρότυπον της συγχρόνου πτωχεύσεως, σχετίζεται προς την καθιέρωσιν της δυνατότητος εκτελέσεως επί της περιουσίας του οφειλέτου (αντί της επί του προσώπου αυτού, ως συνέβαιναν εις το αρχαίον ρωμαϊκόν δίκαιον). Πράγματι, η καθιέρωσις της δυνατότητος ταύτης οδήγησεν εις την εμφάνισιν δύο θεσμών, οι οποίοι υπήρξαν σημαντικοί τόσον δια το δίκαιον της αναγκαστικής εκτελέσεως γενικώς, όσο και δια το δίκαιον της πτωχεύσεως και δη της Missio in bona και bonorum venditio.

Αρχικώς, ως μέσον αναγκαστικής εκτελέσεως η manus injectio, η οποία συνίστατο εις εκτέλεσιν επί του σώματος το οφειλέτου. Δι' αυτής, πράγματι, ο δανειστής συνελάμβαν και εδέσμευε δια λύσεων τον οφειλέτην, ώστε να εξαναγκάσει αυτόν, να καταβάλει την οφειλομένη παροχή. Μεταγενεστέρως όμως, ο θεσμός ούτος (manus injectio) αντικατεστάθη δια του θεσμού της Missio in bona, δυνάμει του οποίου η εκτέλεσις, κατευθυνομένη εις αυτόν σκοπόν, επεβάλλετο εφ' ολοκλήρου εις περιουσίας του οφειλέτου, δεδομένου, ότι η περιουσία παριστά την οικονομικήν προσωπικότητα του

οφειλέτου και ηδύνατο να υποκατασταθήσει την θέσιν της φυσικής προσωπικότητάς του (Κοτσίρης, 1998, σελ. 21-2).

Η *Missio íh bona* συνίστατο εις την παραπομπήν του δανειστού, εις την νομήν της περιουσίας του οφειλέτου, δια τούτο εκαλείτο και *issio íh possessionem*. Και αρχικώς μιν, είχεν εισαχθή αύτη υπό του πραιτορος προς τον σκοπόν, όπως εξαναγκάζεται ο εξαφανιζόμενος οφειλέτης να· παρίσταται εις την δίκην, την οποίαν ο δανειστής ήνοιγεν εναντίον του, διότι εις το παλαιό ρωμαϊκό δίκαιον δεν ηδύνατο να νοηθή δίκη άνευ της παρουσίας και του οφειλέτου. Μεταγενεστέρως όμως, η *missio in bona* εφηρμόσθη και κατά του μη εκπληρούντος οφειλέτου, προς τον σκοπόν όπως ούτος εξαναγκασθή εις καταβολή της παροχής. Τέλος δε, εφηρμόσθη και προς τον σκοπόν αναγκαστικής εκτελέσεως της υποχρεώσεως του οφειλέτου, όπως επέμενε να μη καταβάλλει την παροχήν του.

Η εξέλιξις αύτη, συνετελέσθη δια του υπό πραιτορος συνδυασμού της *missio íh bona* και ενός νέου θεσμού, της *bonorum vendito*.

Δι' αυτής, καθιερούντο πρόσθετες δυνατότητες πωλήσεως της περιουσίας του οφειλέτου εν τω συνόλω της. Μετά την πώλησιν αυτής, πράγματι, ο αγοραστής (*bonorum emptor*), υποκαθιστάμενος εις την θέσιν του οφειλέτου, ως οιοιεί καθολικός διάδοχος αυτού, ανελάμβανε να πληρώσει πάντας τους δανειστάς αυτού και για τον παραπεμφέντα εις την νομήν δανειστήν, όσο και τους τυχόν αναγγελθέντες και μάλιστα μόνο μέχρι της αξίας της αυτού αγορασθείσας περιουσία, διότι κανένας άλλος δε θα δεχόταν να καταστεί *bonorum emptor*. Επισημαίνεται ότι, για τη *bonorum venditio* επέρχεται κληρονομική διαδοχή ζώντος προσώπου, θεωρούμενη ως θανόντος κατά πλάσμα δικαίου, και συνεπάγεται ατιμία του οφειλέτου (Κοτσίρης, 1998, σελ. 22-3).

## **2.2 – Εξέλιξη του πτωχευτικού δικαίου στους μεταγενέστερους χρόνους**

Κατά το ρωμαϊκό και βυζαντινό δίκαιο, η πτωχευτική διαδικασία είναι θέμα εσωτερικό των δανειστών, βασικώς ως διαδικασία αυτοβοήθειας, δικαίωμα των δανειστών για την ικανοποίησή των εκ της περιουσίας του πτωχεύσαντος, σύστημα το οποίο κατίσχυσε εις τα θέσμια των ιταλικών πόλεων. Αντιθέτως, στις ισπανικές πόλεις, η πτώχευση ανεπτύχθη ως δικαίωμα του κράτους προς επιδίωξη των γενικών σκοπών, δια της δυνατόν δικαιότερας ικανοποίησης των δανειστών (Κοτσίρης, 1998, σελ. 25).

### **Νεότερον δίκαιο**

Ο θεσμός της πτωχεύσεως εξελίχθηκε σε όλα τα πολιτισμένα κράτη και ρυθμίζεται από όλες τις σύγχρονες νομοθεσίες. Η διάκριση αναφέρεται στην έκταση της εφαρμογής του πτωχευτικού δικαίου. Οι άλλες νομοθεσίες που εφαρμόζονται σε Ελλάδα, Βέλγιο και Ιταλία, εφαρμόζουν την πτώχευση μόνο επί εμπόρων οφειλέτου, ενώ άλλες σε οποιοδήποτε οφειλέτη έμπορο ή μη, όπως συμβαίνει στη Γερμανία, την Ελβετία, την Αγγλία και τη Σουηδία. Η Γαλλία από της τροποποίησης της πτωχευτικής νομοθεσίας κατά το 1967, εφαρμόζει την πτώχευση επί εμπόρων και επί παντός νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου, έστω και αστικής φύσεως, ενώ άλλες νομοθεσίες καθιερώνουν διάφορον σύστημα συλλογικής εκκαθάρισεως για τους εμπόρους οφειλέτες, όπως συμβαίνει στην Ισπανία (Κοτσίρης, 1998, σελ. 29).

### **Ελληνική νομοθεσία**

Στην Ελλάδα αρχικά ίσχυε ο Code de Commerce μέχρι το 1878, όπου με το νόμο ΨΛΣΤ' της 13ης Δεκεμβρίου 1878

«περί πτωχεύσεως και χρεωκοπίας» αντικατεστάθη ολόκληρον το τρίτο βιβλίο του Εμπορικού Νόμου. Άλλες ουσιώδεις τροποποιήσεις έγιναν με τους νόμους ΓΦΟΔ' της 22/24 Φεβρουαρίου 1910 και με το α.ν. 635 της 17/27 Απριλίου 1937 «περί διατάξεων τινών πτωχευτικού δικαίου», όστις και επέδρασε βαθέως επί του όλου ισχύοντος παρ' ημίν πτωχευτικού συστήματος.

Οι διατάξεις που αναφέρονται στην πτώχευση, υπάρχουν διάσπαρτες τόσο στον Αστικό Κώδικα, όσο και σε άλλα νομοθετήματα, καθώς επίσης και στον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας και στον Εισαγωγικό Νόμο. Εξάλλου από ετών διαπιστώθηκε η ανάγκη τροποποιήσεως της πτωχευτικής νομοθεσίας, γι' αυτό και εκπονήθηκε ήδη από το 1924 «Σχέδιο Πτωχευτικού Κώδικα» (Κοτσίρης, 1998, σελ. 30).



### **3<sup>ο</sup> Κεφάλαιο – Νέος πτωχευτικός νόμος (Ν. 3588/2007)**

#### **Άρθρο 4**

##### **Αρμόδιο πτωχευτικό δικαστήριο - Διαδικασία**

1. Αρμόδιο πτωχευτικό δικαστήριο για την κήρυξη της πτώχευσης είναι το πολυμελές πρωτοδικείο, στην περιφέρεια του οποίου ο οφειλέτης έχει το κέντρο των κύριων συμφερόντων του.

2. Κέντρο των κύριων συμφερόντων είναι ο τόπος, όπου ο οφειλέτης ασκεί συνήθως τη διοίκηση των συμφερόντων του και είναι αναγνωρίσιμος από τους τρίτους. Για τα νομικά πρόσωπα τεκμαίρεται, μέχρι να αποδειχθεί το αντίθετο, ότι κέντρο των κύριων συμφερόντων είναι ο τόπος της καταστατικής έδρας.

3. Η υπόθεση εκδικάζεται κατά τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας (άρθρα 741 επ. Κ.Πολ.Δ.). Οι παρεμβάσεις, απλές ή κύριες, ασκούνται και με δήλωση που καταχωρείται στα πρακτικά.

#### **Άρθρο 5**

##### **Αίτηση πτώχευσης**

1. Η πτώχευση κηρύσσεται μετά από αίτηση πιστωτή που έχει έννομο συμφέρον, καθώς και μετά από αίτηση του εισαγγελέα πρωτοδικών, εφόσον τούτο δικαιολογείται από λόγους δημόσιου συμφέροντος.

2. Ο οφειλέτης υποχρεούται να υποβάλλει, χωρίς υπαίτια βραδύτητα, πάντως το αργότερο μέσα σε δεκαπέντε (15) ημέρες, αφότου συντρέξουν οι προϋποθέσεις της παραγρά-

φου 1 του άρθρου 3, αίτηση προς το πτωχευτικό δικαστήριο για την κήρυξη της πτώχευσης.

3. Στην αίτηση πρέπει να αναγράφονται το όνομα, επώνυμο, πατρώνυμο, η επωνυμία καθώς και η διεύθυνση, όπου ο οφειλέτης έχει την κατοικία του ή κατά περίπτωση το κέντρο των κύριων συμφερόντων του και τις τυχόν δευτερεύουσες εγκαταστάσεις του. Επίσης στην αίτηση πρέπει να αναγράφεται και ο αριθμός του Εμπορικού Μητρώου του οφειλέτη. Επί ομόρρυθμης ή ετερόρρυθμης εταιρίας, πρέπει να αναγράφονται τα ανωτέρω στοιχεία και ως προς όλους τους ομόρρυθμους εταίρους. Αν τα στοιχεία αυτά δεν έχουν αναγραφεί ή δεν συμπληρώθηκαν, κατά το άρθρο 227 του Κ.Πολ.Δ., η αίτηση απορρίπτεται ως απαράδεκτη.

4. Στην αίτηση επισυνάπτεται σε πρωτότυπο, με ποινή απαραδέκτου αυτής, γραμμάτιο κατάθεσης του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων πεντακοσίων (500) ευρώ για την αντιμετώπιση των πρώτων εξόδων της πτώχευσης. Το ποσό αναλαμβάνεται από τον σύνδικο με άδεια του εισηγητή. Ο αιτών ικανοποιείται ως ομαδικός πιστωτής για το προκαταβληθέν ποσό. Σε περίπτωση απόρριψης της αίτησης ή παραίτησης από το δικόγραφο, επιστρέφεται το ποσό στον αιτούντα.

## **Άρθρο 6**

### **Απόρριψη της αίτησης**

1. Το πτωχευτικό δικαστήριο απορρίπτει την αίτηση, εάν δεν συντρέχουν οι υποκειμενικές ή οι αντικειμενικές προϋποθέσεις για την κήρυξη της πτώχευσης.

2. Το πτωχευτικό δικαστήριο απορρίπτει επίσης την αίτηση, εφόσον αποδεικνύεται ότι, αν και συντρέχουν οι

προϋποθέσεις της παραγράφου 1, η περιουσία του οφειλέτη δεν θα επαρκέσει για την κάλυψη των εξόδων της διαδικασίας. Σε περίπτωση απόρριψης για την αιτία αυτή, το πτωχευτικό δικαστήριο διατάσσει την καταχώρηση του ονόματος ή της επωνυμίας, κατά περίπτωση, του οφειλέτη στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο, καθώς και στα Μητρώα Πτωχεύσεων που προβλέπονται στην παράγραφο 3 του άρθρου 8. Η καταχώρηση διαγράφεται μετά πάροδο τριετίας.

3. Το πτωχευτικό δικαστήριο απορρίπτει την αίτηση, εάν αποδειχθεί ότι αυτή ασκείται καταχρηστικά. Καταχρηστική είναι η αίτηση ιδίως, εάν ο πιστωτής την χρησιμοποιεί ως υποκατάστατο διαδικασίας ατομικής ικανοποίησης ή προς επιδίωξη σκοπών άσχετων με την πτώχευση, ως θεσμό συλλογικής εκτέλεσης, καθώς και εάν ο οφειλέτης την υποβάλλει προς το σκοπό δόλιας αποφυγής πληρωμής των χρεών του.

4. Στην περίπτωση που συντρέχουν οι όροι της παραγράφου 3, το πτωχευτικό δικαστήριο μπορεί, μετά από αίτηση όποιου από τους διαδίκους έχει έννομο συμφέρον, να επιδικάσει αποζημίωση κατ' εκείνου που υπέβαλε την αίτηση.

## **Άρθρο 7**

### **Απόφαση**

1. Με την απόφαση που κηρύσσει την πτώχευση, το πτωχευτικό δικαστήριο διορίζει εισηγητή δικαστή και σύνδικο της πτώχευσης και διατάσσει τη σφράγιση της πτωχευτικής περιουσίας. Ορίζει ημέρα, ώρα και τόπο όπου οι πιστωτές θα συνέλθουν ενώπιον του εισηγητή σε συνέλευση για σύνταξη πίνακα εικαζόμενων πιστωτών και εκλογή της επιτροπής πιστωτών και ορίζει τον τρόπο δημοσιότητας. Με

την ίδια απόφαση το πτωχευτικό δικαστήριο ορίζει ημερομηνία σύγκλησης της συνέλευσης των πιστωτών για να αποφασίσει με βάση την έκθεση του συνδίκου κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 70. Η ημερομηνία αυτή δεν πρέπει να απέχει περισσότερο από τέσσερις (4) μήνες από την κήρυξη της πτώχευσης. Οι δύο συνελεύσεις μπορεί να συμπίπτουν. Στην απόφαση αναφέρονται επίσης και τα στοιχεία του οφειλέτη, κατά το άρθρο 5, παράγραφος 3.

2. Στην απόφαση προσδιορίζεται και η ημέρα παύσης των πληρωμών, η οποία δεν μπορεί να απέχει πέραν της διετίας από την ημερομηνία κήρυξης της πτώχευσης ή, σε περίπτωση θανάτου του οφειλέτη, πέραν του έτους πριν το θάνατο. Σε περίπτωση κήρυξης της πτώχευσης, κατά το άρθρο 3, παράγραφος 2, ημέρα παύσης πληρωμών λογίζεται η ημέρα δημοσίευσης της απόφασης που κηρύσσει την πτώχευση.

3. Το πτωχευτικό δικαστήριο μπορεί, με μεταγενέστερη απόφαση του, μετά από αίτηση του συνδίκου, της επιτροπής πιστωτών, πιστωτή και οποιουδήποτε έχει έννομο συμφέρον να μεταβάλει το χρόνο παύσης των πληρωμών. Η αίτηση μεταβολής του χρόνου παύσης των πληρωμών είναι απαράδεκτη μετά από την περάτωση της επαλήθευσης των πιστώσεων, κατά το άρθρο 93 και σε κάθε περίπτωση μετά πάροδο έτους από την κήρυξη της πτώχευσης.

4. Επί πτώχευσης ομόρρυθμων ή ετερόρρυθμων εμπορικών εταιριών, με την ίδια απόφαση με την οποία κηρύσσεται σε πτώχευση η εταιρία, κηρύσσονται σε πτώχευση και τα ομόρρυθμα μέλη της και χωρίς άλλη διατύπωση. Η πτώχευση αστικής εταιρίας με νομική προσωπικότητα ή άλλης ένωσης προσώπων με νομική προσωπικότητα, δεν επιφέρει και τη συμπτώχευση των μελών της.

5. Η απόφαση είναι αμέσως εκτελεστή και δεν επιτρέπεται δικαστική αναστολή της. Είναι δυνατή η προσβολή της με τα ένδικα μέσα της έφεσης και της αναίρεσης που ασκούνται και εκδικάζονται κατά την ίδια διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας (άρθρα 741 επ. Κ.Πολ.Δ.) και απευθύνονται και κατά του συνδίκου.

## **Άρθρο 8**

### **Δημοσιότητα**

1. Περιλήψεις των αποφάσεων που κηρύσσουν την πτώχευση ή μεταβάλλουν το χρόνο παύσης των πληρωμών, καθώς και κάθε άλλη πρόσκληση ή πράξη που προβλέπεται στον παρόντα κώδικα, δημοσιεύονται με την επιμέλεια του συνδίκου, του οφειλέτη ή οποιουδήποτε έχει έννομο συμφέρον, στο Δελτίο Δικαστικών Δημοσιεύσεων του Ταμείου Νομικών. Το πτωχευτικό δικαστήριο μπορεί, κατά την κρίση του, να διατάξει και πρόσθετες δημοσιεύσεις.

2. Οι αποφάσεις που κηρύσσουν ή ανακαλούν πτώχευση ή διατάσσουν το άνοιγμα της διαδικασίας συνδιαλλαγής, επικυρώνουν τη συμφωνία συνδιαλλαγής, κηρύσσουν τη λύση αυτής, επικυρώνουν ή απορρίπτουν το σχέδιο αναδιοργάνωσης, ακυρώνουν τούτο ή διατάσσουν την ατομική ανατροπή του ή παύουν τις εργασίες της πτωχεύσεως και σε όσες άλλες περιπτώσεις ορίζεται στον παρόντα κώδικα, σημειώνονται στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο.

3. Σε κάθε πρωτοδικείο, στο γραφείο του εισηγητή, τηρείται με επιμέλεια του γραμματέα των πτωχεύσεων Μητρώο Πτωχεύσεων, στο οποίο εγγράφονται τα ονόματα και επί νομικών προσώπων, η επωνυμία αυτών που κηρύχθηκαν σε πτώχευση ή ζητήθηκε το άνοιγμα της διαδικασίας συνδιαλλαγής. Στη μερίδα τους καταχωρείται κάθε περαιτέ-

ρω πράξη της διαδικασίας, καθώς και η αποκατάσταση. Τηρείται επίσης και αλφαβητικό ευρετήριο. Στο Πρωτοδικείο Αθηνών τηρείται Γενικό Μητρώο, στο οποίο καταχωρούνται οι άνω μεταβολές για ολόκληρη τη Χώρα. Οι λεπτομέρειες τήρησης των Μητρώων αυτών καθορίζονται με Απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης.

## **Άρθρο 9**

### **Καταχωρήσεις**

1. Η απόφαση που κηρύσσει την πτώχευση, με επιμέλεια του συνδίκου, καταχωρείται στο υποθηκοφυλακείο ή στο κτηματολόγιο, στο οποίο έχουν καταχωρηθεί εμπράγματα δικαιώματα του οφειλέτη επί ακινήτων.

2. Σε περίπτωση εκποίησης ή αποδέσμευσης των ακινήτων αυτών από τον σύνδικο, το πτωχευτικό δικαστήριο, μετά από αίτηση του, διατάσσει τη διαγραφή της καταχώρησης αυτής.

3. Οι παράγραφοι 1 και 2 του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται αναλόγως και σε μητρώα πλοίων ή αεροσκαφών, επί των οποίων ο οφειλέτης έχει εμπράγματα δικαιώματα, καθώς και σε δημόσια βιβλία στα οποία καταχωρούνται κατά το νόμο άλλα περιουσιακά στοιχεία.

## **Άρθρο 18**

### **Ανάθεση στον οφειλέτη**

1. Όταν η πτώχευση κηρύσσεται με αίτηση του οφειλέτη, το πτωχευτικό δικαστήριο μπορεί, μετά από αίτηση αυτού, να του αναθέσει τη διοίκηση (διαχείριση και διάθεση) της πτωχευτικής περιουσίας, με ή χωρίς περιοριστικούς όρους,

πάντοτε με τη σύμπραξη του συνδίκου, αν η ανάθεση αυτή είναι προς το συμφέρον των πιστωτών και συναινεί στην ανάθεση η επιτροπή πιστωτών.

2. Το πτωχευτικό δικαστήριο μπορεί, μετά από αίτηση του συνδίκου ή της επιτροπής πιστωτών, να αφαιρέσει από τον οφειλέτη τη διοίκηση της πτωχευτικής περιουσίας, αν τούτο επιβάλλει το συμφέρον των πιστωτών. Στην περίπτωση αυτή το δικαίωμα διοίκησης περιέρχεται στον σύνδικο.

3. Οι αποφάσεις για ανάθεση ή αφαίρεση, κατά τις παραγράφους 1 και 2, του δικαιώματος διοίκησης είναι εκ του νόμου εκτελεστές και υποβάλλονται στη δημοσιότητα του άρθρου 8.

## **Άρθρο 19**

### **Περιορισμός προς διατήρηση του ενεργητικού**

1. Μέχρι την έγκριση του κατά τα άρθρα 107 επ. σχεδίου αναδιοργάνωσης, άλλως μέχρι την ένωση των πιστωτών, απαγορεύεται η διάθεση στοιχείων του ενεργητικού της επιχείρησης χωρίς την άδεια του εισηγητή, που χορηγείται μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις.

2. Αν συντρέχουν όλως εξαιρετικές περιστάσεις, όπως προφανής κίνδυνος ουσιώδους μείωσης της αξίας της επιχείρησης του οφειλέτη ή ύπαρξη ιδιαίτερα ευνοϊκής προσφοράς, το πτωχευτικό δικαστήριο, μετά από έκθεση του εισηγητή και αφού ακουσθεί ο σύνδικος και η επιτροπή πιστωτών, μπορεί να αποφασίσει την εκποίηση της επιχείρησης ως συνόλου, με ανάλογη εφαρμογή της διαδικασίας και τις διακρίσεις του άρθρου 135.

## Άρθρο 33

### Μεταβίβαση της συμβατικής σχέσης

1. Ο σύνδικος δικαιούται να μεταβιβάσει σε τρίτο τη συμβατική σχέση, στην οποία συμβαλλόμενο μέρος είναι ο οφειλέτης. Η μεταβίβαση επιτρέπεται ανεξάρτητα από την ύπαρξη συμβατικών όρων που την αποκλείουν ή την περιορίζουν, αν η μεταβίβαση είναι συμφέρουσα για τους πιστωτές και συναινεί ο αντισυμβαλλόμενος του οφειλέτη.

2. Σε άρνηση του αντισυμβαλλομένου να συναινέσει, το πτωχευτικό δικαστήριο, μετά από αίτηση του συνδίκου, μπορεί να εγκρίνει τη μεταβίβαση υπό τους όρους:

α) Ότι ο σύνδικος επέλεξε τη συνέχιση της σύμβασης

β) Ότι ο τρίτος έχει τη δυνατότητα να εκτελέσει τις απορρέουσες από αυτήν υποχρεώσεις του οφειλέτη και

γ) Ότι ο αντισυμβαλλόμενος δεν βλάπτεται από τη μεταβίβαση.

Με την έκδοση της απόφασης που εγκρίνει τη μεταβίβαση, ο τρίτος θεωρείται υποκατασταθείς στα εκ της συμβάσεως δικαιώματα και υποχρεώσεις του οφειλέτη.



## Άρθρο 34

### Συμβάσεις εργασίας

1. Με την κήρυξη της πτώχευσης δεν λύεται η σύμβαση εργασίας.

2. Ο σύνδικος, εφόσον ο οφειλέτης είναι εργοδότης, μπορεί να λύσει τη σύμβαση εργασίας αορίστου χρόνου, με καταγγελία. Η πτώχευση αποτελεί σπουδαίο λόγο καταγγελίας της σύμβασης εργασίας ορισμένου χρόνου ή έργου. Για το κύρος της καταγγελίας της σύμβασης εργασίας αορίστου χρόνου δεν απαιτείται η καταβολή αποζημίωσης.

3. Σε περίπτωση που η κατά το άρθρο 70 έκθεση του συνδικού προβλέπει βιωσιμότητα της επιχείρησης, ο σύνδικος, ο οφειλέτης και η επιτροπή πιστωτών, μπορούν χωριστά ο καθένας ή από κοινού να ζητήσουν από τον εισηγητή τη διατήρηση των αναγκαίων θέσεων εργασίας μέχρι την έγκριση ή απόρριψη από το πτωχευτικό δικαστήριο του κατά τα άρθρα 107 επ. σχεδίου αναδιοργάνωσης.

4. Οι απαιτήσεις των μισθωτών από μισθούς και λοιπές παροχές που γεννήθηκαν πριν την κήρυξη της πτώχευσης, καθώς και κάθε συναρτώμενη με την καταγγελία απαίτηση τους, όπως ιδίως αποζημίωση εκ του νόμου, αποτελούν πτωχευτικές απαιτήσεις, για τις οποίες οι μισθωτοί ικανοποιούνται ως πτωχευτικοί πιστωτές κατά τις ειδικότερες περί κατατάξεως των πιστωτών διατάξεις του παρόντος κώδικα.

5. Μισθωτός που πραγματικά συνεχίζει να παρέχει ή παρέχει την εργασία του μετά την κήρυξη της πτώχευσης, λόγω συνέχισης της επιχειρηματικής δραστηριότητας από τον οφειλέτη ή τον σύνδικο, για τους μισθούς και τις συναφείς παροχές, ικανοποιείται ως ομαδικός πιστωτής.

## **Άρθρο 40**

### **Άσκηση της διεκδίκησης**

1. Επί της αίτησης διεκδίκησης αποφαινεται ο σύνδικος με σύμφωνη γνώμη του εισηγητή. Αν υπάρχει αντίρρηση από τον σύνδικο ή πιστωτή, αποφαινεται το πτωχευτικό δικαστήριο.

2. Στις περιπτώσεις του άρθρου 39 ο σύνδικος δικαιούται να ασκήσει το κατά τις διατάξεις του άρθρου 29 δικαίωμα επιλογής.

## **Άρθρο 49**

### **Συνέπειες της απόφασης**

1. Οποιος με ανακαλούμενη πράξη απέκτησε περιουσιακό στοιχείο του οφειλέτη, υποχρεούται να το επαναμεταβιβάσει στην πτωχευτική περιουσία. Εάν η αυτούσια επαναμεταβίβαση δεν είναι δυνατή, η υποχρέωση ρυθμίζεται από τις διατάξεις περί αδικαιολογήτου πλουτισμού, εφαρμοζόμενες αναλόγως.

2. Ο λήπτης δωρεάς υποχρεούται να επιστρέψει μόνο τον πλουτισμό, εκτός εάν γνώριζε ή κατά τις περιστάσεις μπορούσε να γνωρίζει ότι με τη χαριστική παροχή επέρχεται ζημία της ομάδας των πιστωτών.

3. Αν το πτωχευτικό δικαστήριο κρίνει ότι αυτός που συμβλήθηκε με τον οφειλέτη ενήργησε κακόπιστα, μπορεί να τον υποχρεώσει σε αποκατάσταση της ζημίας που προκλήθηκε από την πράξη στην ομάδα των πιστωτών.

## **Άρθρο 52**

### **Τα όργανα της πτώχευσης**

Τα όργανα της πτώχευσης είναι : το πτωχευτικό δικαστήριο, ο εισηγητής, ο σύνδικος, η συνέλευση των πιστωτών και η επιτροπή πιστωτών.

## **Άρθρο 53**

### **Το πτωχευτικό δικαστήριο - Αρμοδιότητα**

Πτωχευτικό δικαστήριο είναι το πολυμελές πρωτοδικείο που κήρυξε την πτώχευση (άρθρο 4). Ασκεί την ανώτατη εποπτεία στη διεύθυνση των εργασιών της πτώχευσης. Έχει αρμοδιότητα να δικάζει τις διαφορές που ειδικά ορίζονται στον παρόντα κώδικα, αλλά και όσες αναφύονται από την πτώχευση και λόγω της κήρυξης της.

## **Άρθρο 54**

### **Διαδικασία**

1. Το πτωχευτικό δικαστήριο δικάζει κάθε υπόθεση που υπάγεται σ' αυτό, χωρίς εξαίρεση, κατά τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας (άρθρα 741 επ. Κ.Πολ.Δ.). Οι παρεμβάσεις (πρόσθετες ή κύριες) ενώπιον του ασκούνται και με δήλωση που καταχωρείται στα πρακτικά.

2. Αν δεν ορίζεται διαφορετικά στον παρόντα κώδικα, οι υποθέσεις ενώπιον του πτωχευτικού δικαστηρίου προσδιορίζονται εντός είκοσι (20) ημερών και η κλήτευση γίνεται προ δέκα (10) ημερών, η δε απόφαση εκδίδεται εντός δεκαπέντε (15) ημερών από τη συζήτηση.

## **Άρθρο 57**

### **Αίτηση ανάκλησης**

1. Η απόφαση που κηρύσσει την πτώχευση μπορεί να ανακληθεί μετά από αίτηση του οφειλέτη από το δικαστήριο που κήρυξε την πτώχευση, εφόσον ικανοποιήθηκαν ή συναινούν οι πιστωτές που μετείχαν στη διαδικασία κήρυξης της πτώχευσης, καθώς και εκείνοι που προκύπτουν από το φάκελο. Η ικανοποίηση και η συναίνεση των πιστωτών αποδεικνύεται μόνο εγγράφως, με βεβαιωμένη τη γνησιότητα της υπογραφής τους από δημόσια αρχή. Η απόφαση που κηρύσσει την πτώχευση μπορεί να ανακληθεί και με αίτηση όποιου έχει έννομο συμφέρον ή με πρόταση του εισηγητή, αν συντρέχουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 758 Κ.Πολ.Δ. Για το παραδεκτό της συζήτησης της αίτησης ανάκλησης πρέπει να προσκομίζεται στο πτωχευτικό δικαστήριο έκθεση του εισηγητή.

2. Η αίτηση μπορεί να υποβληθεί μέχρι την περάτωση της πτώχευσης κατά το άρθρο 164. Η απόφαση για την ανάκληση, μετά από αίτηση του οφειλέτη κατά την παράγραφο 1 εδάφιο α', έχει αναδρομική ισχύ και από τη δημοσίευση της η πτώχευση θεωρείται ότι δεν κηρύχθηκε ποτέ. Η ανάκληση κατά την παράγραφο 1 εδάφιο γ' δεν έχει αναδρομική ισχύ, εκτός αν το ορίσει ειδικά το πτωχευτικό δικαστήριο.

3. Σε κάθε περίπτωση, από την ανάκληση δεν θίγονται οι πράξεις που έγκυρα ενεργήθηκαν κατά τη διάρκεια της ισχύος της πτωχευτικής απόφασης.

4. Η περί ανακλήσεως απόφαση δημοσιεύεται και στο Δελτίο Δικαστικών Δημοσιεύσεων του Ταμείου Νομικών. Ανακοπή ερημοδικίας και τριτανακοπή ασκούνται εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από της δημοσίευσής

αυτής. Κατά τα λοιπά, ισχύουν τα προβλεπόμενα στις διατάξεις των άρθρων 756 επ. Κ.Πολ.Δ.

## **Άρθρο 60**

### **Διατάξεις του εισηγητή**

1. Ο εισηγητής με διάταξη του παρέχει τις προβλεπόμενες από τον παρόντα κώδικα άδειες και αποφασίζει, εντός τριών (3) ημερών, επί όλων των διενέξεων του συνδίκου με την επιτροπή πιστωτών, με τους πιστωτές και τους λοιπούς εμπλεκόμενους στη διαδικασία της πτώχευσης και σε κάθε άλλη περίπτωση που έχει αρμοδιότητα κατά τον παρόντα κώδικα.

2. Κατά των διατάξεων αυτών του εισηγητή, καθώς και επί των διενέξεων του ίδιου με το σύνδικο, την επιτροπή πιστωτών ή πιστωτή ή με άλλους εμπλεκόμενους στην πτώχευση, επιτρέπεται, σε αυτούς που έχουν έννομο συμφέρον, η προσφυγή ενώπιον του πτωχευτικού δικαστηρίου. Η προσφυγή, εφόσον δεν ορίζεται διαφορετικά στον παρόντα κώδικα, ασκείται εντός είκοσι (20) ημερών από την έκδοση της διάταξης και εκδικάζεται εντός οκτώ (8) ημερών, το δε πτωχευτικό δικαστήριο αποφαινεται επ' αυτής αμετακλήτως, εντός δέκα (10) ημερών από τη συζήτηση. Η προσφυγή στο πτωχευτικό δικαστήριο δεν αναστέλλει την εκτέλεση των διατάξεων του εισηγητή, μπορεί όμως ο πρόεδρος του πτωχευτικού δικαστηρίου, μετά από αίτηση του προσφεύγοντος, να διατάξει την αναστολή εκτελέσεως, κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων (άρθρα 682 επ. Κ.Πολ.Δ.).

3. Επί των διενέξεων που φέρονται ενώπιον του πτωχευτικού δικαστηρίου, ο εισηγητής είναι υποχρεωμένος να υποβάλλει πάντοτε σχετική έκθεση, χωρίς την οποία είναι απαράδεκτη η συζήτηση.

## **Άρθρο 63**

### **Ποιος διορίζεται σύνδικος**

1. Σύνδικος διορίζεται δικηγόρος που έχει τουλάχιστον πενταετή υπηρεσία και κατοικεί στην έδρα του πτωχευτικού δικαστηρίου, από κατάλογο που καταρτίζεται από τον οικείο Δικηγορικό Σύλλογο για κάθε ημερολογιακό έτος, με βάση αιτήσεις των ενδιαφερόμενων δικηγόρων. Αν δεν καταρτιστεί κατάλογος, ισχύει αυτός του προηγούμενου έτους και αν δεν υπάρχει καθόλου κατάλογος, το πτωχευτικό δικαστήριο επιλέγει ελεύθερα το πρόσωπο του συνδίκου.

2. Σύνδικος δεν διορίζεται αυτός που συνδέεται με τον οφειλέτη, και επί νομικών προσώπων με τα φυσικά πρόσωπα, που αποτελούν τη διοίκηση τους, με συγγένεια εξ αίματος ή αγχιστείας σε ευθεία γραμμή απεριόριστα ή υιοθεσία και εκ πλαγίου μέχρι τέταρτου βαθμού ή είναι ή υπήρξαν σύζυγοι ή μνηστήρες αυτών.

## **Άρθρο 64**

### **Δικαίωμα αποποίησης**

1. Ο σύνδικος αμέσως ειδοποιείται για το διορισμό του με κάθε μέσο, ακόμη και τηλεφωνικά, από τον γραμματέα των πτωχεύσεων. Ο γραμματέας σημειώνει ενυπόγραφα την ειδοποίηση πάνω στο φάκελο της πτώχευσης. Εντός των επόμενων δύο (2) ημερών από την ειδοποίηση αυτή, ο σύνδικος δικαιούται να δηλώσει εγγράφως προς τον εισηγητή ότι αποποιείται το διορισμό του, εκθέτοντας και τους σχετικούς λόγους. Ο εισηγητής απευθύνεται αμέσως προς το πτωχευτικό δικαστήριο για διορισμό νέου συνδίκου.

2. Το πτωχευτικό δικαστήριο με την απόφαση διορισμού νέου συνδίκου αποφαινεται συγχρόνως, αν η αποποίηση οφείλεται σε ασυμβίβαστα του άρθρου 63 παράγραφος 2 ή σε σπουδαίο λόγο. Αν δεν συμβαίνει τούτο, ο σύνδικος που παραιτήθηκε δεν μπορεί να διοριστεί σύνδικος για τα επόμενα τρία (3) έτη.

## **Άρθρο 66**

### **Συντηρητικά μέτρα**

1. Ο σύνδικος είναι υποχρεωμένος να εγγράψει αμέσως τις υποθήκες και προσημειώσεις για τις οποίες υπάρχουν τίτλοι κατά οφειλετών της πτώχευσης και να ζητεί από το πτωχευτικό δικαστήριο τη λήψη κάθε αναγκαίου μέτρου προς εξασφάλιση της πτωχευτικής περιουσίας.

2. Ο σύνδικος εγγράφει ατελώς, υπέρ της ομάδας των πιστωτών, υποθήκες επί όλων των ακινήτων της πτωχευτικής περιουσίας με τίτλο την περίληψη της απόφασης που κήρυξε την πτώχευση και τον διόρισε που συνοδεύεται από έκθεση του, όπου περιγράφονται τα ακίνητα επί των οποίων ζητεί την εγγραφή και αναφέρει το κατά την κρίση του εικαζόμενο συνολικό ύψος των προς ασφάλεια πιστώσεων.

## **Άρθρο 71**

### **Διατροφή του οφειλέτη και της οικογένειάς του**

Το πτωχευτικό δικαστήριο, μετά από πρόταση του συνδίκου και έκθεση του εισηγητή, μπορεί να επιτρέπει την καταβολή του αναγκαίου χρηματικού ποσού προς τον οφειλέτη για τη διατροφή αυτού και της οικογένειάς του. Ο

οφειλέτης καλείται στο πτωχευτικό δικαστήριο σε κάθε περίπτωση.

## **Άρθρο 74**

### **Συμβιβασμός επί απαιτήσεων**

1. Ο σύνδικος μπορεί να συνάψει συμβιβασμό, κατά τους όρους του Αστικού Κώδικα (άρθρο 871), για κάθε αξίωση ενοχική ή εμπράγματη που έχει ο οφειλέτης έναντι τρίτων ή οι τρίτοι έναντι του οφειλέτη. Για το συμβιβασμό συνάπτεται συμφωνία μεταξύ του συνδίκου και του άλλου μέρους, με πρακτικό ενώπιον του γραμματέα των πτωχεύσεων και υποβάλλεται αμέσως προς επικύρωση στον εισηγητή.

2. Ο οφειλέτης και η επιτροπή των πιστωτών προσκαλούνται να λάβουν γνώση της συμφωνίας της παραγράφου 1 και δικαιούνται να προβάλλουν τις τυχόν αντιρρήσεις τους ενώπιον του εισηγητή εντός τριών (3) ημερών.

3. Αν η αξία του αντικειμένου του συμβιβασμού δεν υπερβαίνει το ποσό της αρμοδιότητας του μονομελούς πρωτοδικείου, ο εισηγητής τον επικυρώνει ο ίδιος ή αρνείται την επικύρωση του. Κατά της απόφασης του εισηγητή επιτρέπεται στον σύνδικο, στον αντισυμβαλλόμενο, στον οφειλέτη, στην επιτροπή πιστωτών ή σε οποιονδήποτε πιστωτή, προσφυγή ενώπιον του πτωχευτικού δικαστηρίου. Η απόφαση του πτωχευτικού δικαστηρίου δεν υπόκειται σε ένδικο μέσα.

4. Αν η αξία του αντικειμένου του συμβιβασμού υπερβαίνει το ανωτέρω ποσό, ο εισηγητής συντάσσει αιτιολογημένη έκθεση και υποβάλλει το συμβιβασμό στο πτωχευτικό δικαστήριο προς επικύρωση ή μη. Κατά της απόφασης του πτωχευτικού δικαστηρίου επιτρέπεται στα πρόσωπα της



προηγούμενης παραγράφου έφεση. Το εφετείο αποφαινεται αμετακλήτως.

## **Άρθρο 75**

### **Πρόσληψη προσώπων με ειδικές γνώσεις**

Ο σύνδικος, σε περίπτωση που για την προώθηση των εργασιών της πτώχευσης απαιτούνται ειδικές γνώσεις τεχνικής, οικονομικής, λογιστικής ή άλλης φύσεως, τις οποίες δεν διαθέτει ο ίδιος, μπορεί, μετά από σύμφωνη γνώμη του εισηγητή, να προσλάβει, με οποιαδήποτε συμβατική σχέση (εργασίας, έργου κ.λπ.), τα απαιτούμενα προς υποβοήθηση του έργου του τρίτα πρόσωπα ή τον οφειλέτη, των οποίων η αμοιβή θα καθορισθεί, κατ' εύλογη κρίση, από το πτωχευτικό δικαστήριο, μετά από πρόταση του εισηγητή.

## **Άρθρο 78**

### **Συνέχιση της επιχειρηματικής δραστηριότητας**

1. Το πτωχευτικό δικαστήριο, με την απόφαση που κηρύσσει την πτώχευση ή μεταγενέστερα μέχρι τη λήψη της κατά το άρθρο 84 απόφασης της συνέλευσης των πιστωτών επί της έκθεσης του συνδίκου, μπορεί, μετά από αίτηση όποιου έχει έννομο συμφέρον, να επιτρέψει προσωρινά τη συνέχιση της επιχειρηματικής δραστηριότητας που ασκούσε ο οφειλέτης από τον ίδιο ή από τον σύνδικο, εάν αποδεικνύεται ότι έτσι εξυπηρετούνται τα συμφέροντα των πιστωτών και στο αναγκαίο μέτρο για τη διατήρηση της άυλης αξίας της επιχείρησης.

2. Η απόφαση της συνέλευσης των πιστωτών επί της έκθεσης του συνδίκου, σύμφωνα με το άρθρο 84 για την

αναστολή λειτουργίας της επιχειρηματικής δραστηριότητας του οφειλέτη ή για προσωρινή συνέχιση της, εφαρμόζεται υποχρεωτικά, χωρίς να απαιτείται προηγούμενη ανάκληση ή τροποποίηση της κατά την παράγραφο 1 απόφασης του δικαστηρίου.

3. Τα οικονομικά στοιχεία της συνεχιζόμενης επιχείρησης ελέγχονται από ορκωτό ελεγκτή. Στον ίδιο έλεγχο υπόκεινται και τα οικονομικά στοιχεία της επιχείρησης της οποίας διακόπηκε η συνέχιση της δραστηριότητας της.

## **Άρθρο 79**

### **Αντικατάσταση συνδίκου**

Το πτωχευτικό δικαστήριο αντικαθιστά τον σύνδικο, ο οποίος έχει δηλώσει εγγράφως στον εισηγητή ότι παραιτείται. Αν το δικαστήριο κρίνει ότι η παραίτηση έγινε χωρίς σπουδαίο λόγο, ο παραιτηθείς δεν μπορεί να διορισθεί σύνδικος για τα επόμενα τρία (3) χρόνια. Μπορεί επίσης να αντικαταστήσει το σύνδικο οποτεδήποτε, για σπουδαίο λόγο, μετά από πρόταση του εισηγητή που ενεργεί αυτεπαγγέλτως ή μετά από αίτηση πιστωτή ή της επιτροπής πιστωτών ή του οφειλέτη. Αν ο εισηγητής δεν υποβάλει προς το πτωχευτικό δικαστήριο πρόταση αντικατάστασης του συνδίκου εντός οκτώ (8) ημερών, εκείνοι που ζήτησαν από τον εισηγητή να κινήσει τη σχετική διαδικασία μπορούν να υποβάλουν απευθείας την αίτηση προς το πτωχευτικό δικαστήριο. Η απόφαση του πτωχευτικού δικαστηρίου υπόκειται μόνο σε έφεση.

## **Άρθρο 81**

### **Αντιμισθία του συνδίκου**

1. Ο σύνδικος μετά το πέρας των εργασιών της πτώχευσης και αφού εγκριθεί η λογοδοσία του για τη διαχείριση του, σύμφωνα με το άρθρο 165, δικαιούται να λάβει αντιμισθία. Η αντιμισθία προσδιορίζεται ελεύθερα από το πτωχευτικό δικαστήριο, μετά από έκθεση του εισηγητή, με βάση την αξία της πτωχευτικής περιουσίας, το χρόνο της απασχόλησης του συνδίκου και το ωφέλιμο αποτέλεσμα της δραστηριότητας του για τα συμφέροντα της πτώχευσης.

2. Το πτωχευτικό δικαστήριο, μετά από αίτηση του συνδίκου και έκθεση του εισηγητή, μπορεί να καθορίσει προσωρινή αντιμισθία έναντι της οριστικής.

3. Και στις δύο περιπτώσεις, η επιτροπή των πιστωτών μπορεί να υποβάλει σχετική έκθεση προς το πτωχευτικό δικαστήριο επί των κριτηρίων της παραγράφου 1, εδάφιο β'.

## **Άρθρο 84**

### **Τρόπος εξακολούθησης εργασιών της πτώχευσης**

1. Μετά το πέρας των επαληθεύσεων, ο εισηγητής, εντός είκοσι (20) ημερών, υποχρεούται να συγκαλέσει τη συνέλευση των πιστωτών που αποφασίζει, αν πρέπει να συνεχιστεί από τον σύνδικο η άσκηση της εμπορικής δραστηριότητας της επιχείρησης του οφειλέτη ή ορισμένων κλάδων της για ορισμένο χρονικό διάστημα, αν πρέπει να εκμισθωθεί σε τρίτο η επιχείρηση ως σύνολο ή αν πρέπει να εκποιηθεί η επιχείρηση ως σύνολο ή να γίνει ρευστοποίηση των κατ' ιδίαν στοιχείων της χωριστά. Η σχετική απόφαση

λαμβάνεται με διπλή πλειοψηφία του συνόλου των πιστωτών και των απαιτήσεων, ανεξαρτήτως πόσοι είναι παρόντες.

2. Ο οφειλέτης, ο σύνδικος και η επιτροπή πιστωτών ειδοποιούνται πριν πέντε (5) ημέρες, περί του θέματος αυτού που θα συζητηθεί στη συνέλευση των πιστωτών, και δικαιούνται να προβάλλουν τις τυχόν αντιρρήσεις τους.

3. Τη σχετική απόφαση της συνέλευσης των πιστωτών επικυρώνει με πράξη του ο εισηγητής, εφόσον συμφωνεί, και η πράξη του τοιχοκολλάται στα γραφεία του. Κατά της πράξης του αυτής επιτρέπεται, εντός πέντε (5) ημερών από την τοιχοκόλληση της, σε όποιον έχει έννομο συμφέρον προσφυγή ενώπιον του πτωχευτικού δικαστηρίου, το οποίο αποφαινεται αμετάκλητα. Αν ο εισηγητής δεν επικυρώσει την απόφαση της συνέλευσης των πιστωτών, αποφαινεται αμετάκλητα το πτωχευτικό δικαστήριο, στο οποίο εισάγεται η υπόθεση.

4. Αν δεν ληφθεί σχετική απόφαση από την ανωτέρω πλειοψηφία ή η απόφαση δεν επικυρωθεί νομίμως, η διαδικασία συνεχίζεται με τη ρευστοποίηση των κατ' ιδίαν στοιχείων της πτωχευτικής περιουσίας χωριστά.

## **Άρθρο 92**

### **Εκπρόθεσμη αναγγελία**

1. Πιστωτές που δεν ανήγγειλαν την απαίτηση τους μέσα στη νόμιμη προθεσμία, ώστε να μετάσχουν στην επαλήθευση, μπορούν με ανακοπή και δικά τους έξοδα να ζητήσουν την επαλήθευση της από το πτωχευτικό δικαστήριο, που δικάζει κατά τη διαδικασία του άρθρου 54.

2. Η ανακοπή στρέφεται κατά του συνδίκου, καλείται δε στη σχετική δίκη και η επιτροπή των πιστωτών. Η ανακοπή

μπορεί να ασκηθεί μέχρι και την τελευταία διανομή. Η άσκηση της ανακοπής δεν αναστέλλει τις διανομές που έχουν ήδη διαταχθεί από τον εισηγητή. Εάν διαταχθούν νέες διανομές πριν την έκδοση της οριστικής απόφασης του δικαστηρίου, ο ανακόπτων μετέχει σ' αυτές για ορισμένο ποσό που προσδιορίζεται προσωρινά από τον πρόεδρο του πτωχευτικού δικαστηρίου που δικάζει κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων. Το ποσό αυτό δεν καταβάλλεται στον ανακόπτοντα, αλλά φυλάσσεται μέχρι την έκδοση οριστικής απόφασης επί της ανακοπής. Μετά την αναγνώριση της απαίτησης, ο ανακόπτων δικαιούται να ζητήσει από τον εισηγητή, να προαφαιρέσει από τα ποσά που δεν έχουν ακόμη διανεμηθεί τα μερίσματα που του αναλογούν από τις προηγηθείσες διανομές.

## **Άρθρο 99**

### **Διαδικασία συνδιαλλαγής - Προϋποθέσεις**

1. Κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο από τα αναφερόμενα στο άρθρο 2 παράγραφος 1, το οποίο αποδεικνύει οικονομική αδυναμία, παρούσα ή προβλέψιμη, χωρίς να βρίσκεται σε κατάσταση παύσης των πληρωμών του, μπορεί να ζητήσει από το πτωχευτικό δικαστήριο το άνοιγμα της διαδικασίας συνδιαλλαγής.

2. Στην αίτηση προς το πτωχευτικό δικαστήριο πρέπει να περιγράφεται η οικονομική κατάσταση του οφειλέτη, το μέγεθος και η κοινωνική σημασία της επιχείρησης από άποψη απασχόλησης, τα προτεινόμενα μέτρα χρηματοδότησης του και τα μέσα αντιμετώπισης της κατάστασης αυτής. Στην αίτηση επισυνάπτεται σε πρωτότυπο, με ποινή απαραδέκτου αυτής, γραμμάτιο κατάθεσης του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ για την αμοιβή του εμπειρογνώμονα και του μεσολαβητή.

3. Ο πρόεδρος του δικαστηρίου, αμέσως μετά την υποβολή της αίτησης, αν το κρίνει αναγκαίο, μπορεί να ορίσει με διάταξη του εμπειρογνώμονα που επιλέγει από τον κατάλογο πραγματογνωμόνων, για να διαπιστώσει την οικονομική κατάσταση του οφειλέτη. Προς το σκοπό αυτόν, ο εμπειρογνώμονας ζητεί από τον οφειλέτη όλα τα κατά την κρίση του αναγκαία οικονομικά στοιχεία, κατά παρέκκλιση δε από τις κείμενες διατάξεις, μπορεί να ζητήσει κάθε πληροφορία και από πιστωτικά και χρηματοοικονομικά ιδρύματα και υποχρεούται να καταθέσει την έκθεση του στον αρμόδιο γραμματέα εντός προθεσμίας είκοσι (20) ημερών από το διορισμό του.

## **Άρθρο 100**

### **Απόφαση του δικαστηρίου**

1. Το πτωχευτικό δικαστήριο, εφόσον πιθανολογεί το βάσιμο της αίτησης και τη σκοπιμότητα της αιτούμενης συνδιαλλαγής, αποφασίζει το άνοιγμα της, ορίζοντας μεσολαβητή, που επιλέγει από τον κατάλογο πραγματογνωμόνων, για περίοδο όχι μεγαλύτερη των δύο (2) μηνών. Το πτωχευτικό δικαστήριο, μετά από αίτηση του μεσολαβητή, μπορεί να παρατείνει την περίοδο αυτή για έναν (1) ακόμα μήνα. Το πτωχευτικό δικαστήριο μπορεί να λάβει προληπτικά μέτρα που ισχύουν μέχρι την έκδοση επικυρωτικής απόφασης κατά το άρθρο 103, κατ' ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 10.

2. Η πάροδος της προθεσμίας της προηγούμενης παραγράφου επιφέρει αυτοδικαίως περάτωση του λειτουργήματος του μεσολαβητή και της διαδικασίας συνδιαλλαγής. 3. Η απόφαση του δικαστηρίου δημοσιεύεται στο Δελτίο Δικαστικών Δημοσιεύσεων του Ταμείου Νομικών.

3. Η απόφαση του δικαστηρίου που δέχεται ή απορρίπτει την αίτηση δεν υπόκειται σε ένδικα μέσα.

## **Άρθρο 101**

### **Το έργο του μεσολαβητή**

1. Ο μεσολαβητής έχει ως αποστολή να επιτύχει τη σύναψη συμφωνίας μεταξύ του οφειλέτη και των πιστωτών του που εκπροσωπούν τουλάχιστον την πλειοψηφία των απαιτήσεων κατ' αυτού, όπως αυτές προκύπτουν από τα εμπορικά βιβλία του οφειλέτη, με σκοπό την άρση των οικονομικών δυσκολιών του οφειλέτη, τη συνέχιση της δραστηριότητας του και διατήρηση των θέσεων εργασίας, καθώς και να προτείνει λύσεις για τη διάσωση της επιχείρησης, ιδίως με μείωση των απαιτήσεων, παράταση του ληξιπρόθεσμου αυτών, αναδιάρθρωση της επιχείρησης, μετοχοποίηση των απαιτήσεων, εκποίηση της επιχείρησης ή κάθε άλλο πρόσφορο μέτρο.

2. Ο μεσολαβητής δικαιούται, κατά παρέκκλιση από τις κείμενες διατάξεις, να ζητήσει και από πιστωτικά και χρηματοοικονομικά ιδρύματα κάθε πληροφορία σχετική με τη δραστηριότητα του οφειλέτη, πρόσφορη για την εκπλήρωση της αποστολής του.

3. Εάν δεν μπορεί να επιτευχθεί συμφωνία, ο μεσολαβητής ενημερώνει, χωρίς καθυστέρηση, τον πρόεδρο του δικαστηρίου, ο οποίος εισάγει αμέσως την υπόθεση στο πτωχευτικό δικαστήριο, προκειμένου να θέσει τέλος σ' αυτήν και στην αποστολή του μεσολαβητή. Η απόφαση του δικαστηρίου κοινοποιείται στον οφειλέτη και δεν υπόκειται σε ένδικα μέσα.

## Άρθρο 103

### Επικύρωση της συμφωνίας

1. Εφόσον επιτευχθεί η συμφωνία συνδιαλλαγής, μέσα σε αποκλειστική προθεσμία δέκα (10) ημερών από την υπογραφή της, με κοινή αίτηση των συμβαλλομένων ή του επιμελέστερου αυτών, εισάγεται στο πτωχευτικό δικαστήριο, προς επικύρωση και λήξη της διαδικασίας συνδιαλλαγής.

2. Το πτωχευτικό δικαστήριο δεν επικυρώνει τη συμφωνία, εάν συντρέχει οποιαδήποτε από τις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) Ο οφειλέτης, κατά τη σύναψη της συμφωνίας, βρίσκεται σε κατάσταση παύσης των πληρωμών,

β) Οι όροι της συμφωνίας δεν εξασφαλίζουν τη διάρκεια της επιχειρηματικής δραστηριότητας,

γ) Θίγονται τα συμφέροντα των πιστωτών που δεν υπέγραψαν τη συμφωνία,

δ) Η διάρκεια ισχύος της συμφωνίας συνομολογείται για διάστημα πέραν των δύο (2) ετών από την επικύρωση της.

3. Κατά τη συζήτηση της επικύρωσης ακούγονται, αυτοκλήτως ή μετά από πρόσκληση του δικαστηρίου, ο μεσολαβητής, ο οφειλέτης και οι υπογράψαντες τη συμφωνία δανειστές, καθώς και εκπρόσωπος των εργαζομένων. Κάθε άλλο πρόσωπο που έχει έννομο συμφέρον δικαιούται να παρέμβει χωρίς τήρηση προδικασίας.

4. Το πτωχευτικό δικαστήριο επικυρώνει τη συμφωνία και κηρύσσει το πέρας της διαδικασίας συνδιαλλαγής. Η απόφαση δημοσιεύεται στο Δελτίο Δικαστικών Δημοσιεύσεων του Ταμείου Νομικών και υπόκειται μόνο σε τριτανακοπή



μέσα σε προθεσμία δέκα (10) ημερών που αρχίζει την επόμενη ημέρα από τη δημοσίευση της. Η απόφαση που απορρίπτει την επικύρωση της συμφωνίας δημοσιεύεται επίσης στο Δελτίο Δικαστικών Δημοσιεύσεων του Ταμείου Νομικών και υπόκειται σε έφεση μέσα σε προθεσμία δέκα (10) ημερών που αρχίζει την επόμενη ημέρα από τη δημοσίευση αυτή.

## **Άρθρο 105**

### **Κήρυξη λύσης της συμφωνίας**

1. Το πτωχευτικό δικαστήριο, μετά από αίτηση οποιουδήποτε συμβληθέντα πιστωτή μπορεί, σε περίπτωση μη εκπλήρωσης των όρων της συμφωνίας συνδιαλλαγής, να κηρύξει τη λύση της. Το πτωχευτικό δικαστήριο, μετά από αίτηση οποιουδήποτε πιστωτή που δεν υπέγραψε τη συμφωνία, μπορεί να κηρύξει τη λύση της συμφωνίας συνδιαλλαγής, εάν από όλες τις περιστάσεις, ιδίως εν όψει των ληφθέντων μέτρων και της οικονομικής κατάστασης του οφειλέτη, προκύπτει πρόδηλη αδυναμία βιώσιμης συνέχισης της επιχειρηματικής δραστηριότητας του. Οι διατάξεις του άρθρου 103 παράγραφος 3 εφαρμόζονται αναλόγως.

2. Αυτοδικαίως επέρχεται η λύση της συμφωνίας σε περίπτωση λήξης της διάρκειας ισχύος της.

3. Αυτοδικαίως επίσης επέρχεται η λύση της συμφωνίας σε περίπτωση κήρυξης σε πτώχευση του οφειλέτη ή υπαγωγής του σε οποιαδήποτε διαδικασία αναδιοργάνωσης ή εκκαθάρισης της περιουσίας του.

4. Στην περίπτωση της παραγράφου 3, οι πιστωτές οι οποίοι με βάση τη συμφωνία συνδιαλλαγής προέβησαν σε οποιασδήποτε φύσεως χρηματοδότηση του οφειλέτη

προκειμένου να εξασφαλιστεί η συνέχιση της δραστηριότητας του και των πληρωμών του, για το ποσό της χρηματοδότησης αυτής, κατατάσσονται, μετά από επαλήθευση, ως γενικώς προνομιούχοι πιστωτές πριν κάθε άλλο ανέγγυο ή γενικώς προνομιούχο πιστωτή του οποίου η απαίτηση γεννήθηκε πριν το άνοιγμα της διαδικασίας συνδιαλλαγής.

5. Το ίδιο προνόμιο της προηγούμενης παραγράφου έχουν και τα πρόσωπα τα οποία, με βάση τη συμφωνία συνδιαλλαγής, συνεισέφεραν αγαθά ή υπηρεσίες προς το σκοπό συνέχισης της επιχειρηματικής δραστηριότητας του οφειλέτη και των πληρωμών, για την αξία των αγαθών ή των υπηρεσιών που συνεισέφεραν.

6. Οι διατάξεις των παραγράφων 4 και 5 του παρόντος άρθρου δεν εφαρμόζονται σε μετόχους και εταίρους του οφειλέτη για τις εισφορές τους σε μετρητά ή σε είδος στα πλαίσια αύξησης του κεφαλαίου του οφειλέτη.

7. Στην περίπτωση της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου οι συμβληθέντες πιστωτές αναλαμβάνουν πλήρως τις απαιτήσεις τους με τις εξασφαλίσεις που είχαν πριν το άνοιγμα της διαδικασίας συνδιαλλαγής, μετά από αφαίρεση αυτών που τυχόν έλαβαν σε εκτέλεση της συμφωνίας, και με την επιφύλαξη των προνομίων που προβλέπονται στις παραγράφους 4 και 5.

## **Άρθρο 108**

### **Πρόταση σχεδίου αναδιοργάνωσης**

1. Σχέδιο δικαιούται να υποβάλει στο πτωχευτικό δικαστήριο ο οφειλέτης και ο σύνδικος, σύμφωνα με τις ακόλουθες ρυθμίσεις.

2. Ο οφειλέτης δικαιούται να υποβάλει σχέδιο αναδιοργάνωσης συγχρόνως με την αίτηση του, με την οποία ζητεί να κηρυχθεί σε πτώχευση κατά τα άρθρα 3 παράγραφος 2 και 5, παράγραφος 2, ή μέσα σε προθεσμία τεσσάρων (4) μηνών από την κήρυξη του σε πτώχευση. Η προθεσμία αυτή μπορεί να παραταθεί από το πτωχευτικό δικαστήριο μια φορά και για σύντομο χρόνο, όχι πέραν του τριμήνου, εφόσον αποδεικνύεται ότι η καθυστέρηση δεν είναι επιζήμια για τους πιστωτές και ότι υπάρχουν βάσιμες ελπίδες αποδοχής του σχεδίου από τους πιστωτές.

3. Ο σύνδικος δικαιούται να υποβάλει σχέδιο αναδιοργάνωσης μόνο μετά την παρέλευση άπρακτης της κατά την παράγραφο 2 προθεσμίας υποβολής σχεδίου από τον οφειλέτη και μέσα σε τρεις (3) μήνες από την παρέλευση αυτής και εφόσον έχει προηγηθεί η κατά το άρθρο 70 έκθεσή του. Η διάταξη του δεύτερου εδαφίου της προηγούμενης παραγράφου εφαρμόζεται αναλόγως.

## **Άρθρο 109**

### **Ελάχιστο περιεχόμενο του σχεδίου**

1. Αν δεν ορίζεται διαφορετικά στον κώδικα, το σχέδιο πρέπει να περιλαμβάνει ως ελάχιστο περιεχόμενο:

α) Πληροφόρηση,

(1) Ως προς την οικονομική κατάσταση του οφειλέτη και τα αίτια της, τα στοιχεία ενεργητικού, παθητικού και ταμείου της επιχείρησης του και κάθε στοιχείο οικονομικής ή μη οικονομικής φύσεως που θα μπορούσε να επηρεάσει την εκπλήρωση των υποχρεώσεων του στο μέλλον και θα ήταν κρίσιμο για την αποδοχή του σχεδίου από τους πιστωτές και την επικύρωση του από το πτωχευτικό δικαστήριο και

(2) Ως προς τη σύγκριση της προτεινόμενης ικανοποίησης των πιστωτών με βάση το σχέδιο και εκείνης με βάση την εκκαθάριση.

β) Περιγραφή των μέτρων που έχουν ληφθεί ή πρόκειται να ληφθούν που να εξασφαλίζουν την υλοποίηση της προτεινόμενης διαμόρφωσης των δικαιωμάτων των πτωχευτικών πιστωτών και άλλων τυχόν συμμετεχόντων και γενικά μέτρων του σχεδίου, που αφορούν ιδίως οργανωτικές μεταβολές και επιχειρησιακά προγράμματα, χρηματοδότηση του οφειλέτη, μετοχοποίηση των απαιτήσεων, διαρθρωτικές εταιρικές μεταβολές, την επιτυχή συνέχιση της επιχείρησης ή τη μεταβίβαση της και

γ) Διαμόρφωση των δικαιωμάτων και γενικά της νομικής θέσης που έχει κάθε πιστωτής, ανάλογα με την κατηγορία πτωχευτικών πιστωτών στην οποία ανήκει, ή άλλος που συμμετέχει στο σχέδιο χωρίς να είναι πιστωτής, όπως άφεση, μείωση ή καταβολή σε δόσεις των απαιτήσεων, παραίτηση ή περιορισμός εμπράγματης ασφάλειας ή προνομίου, καθώς και της θέσης του οφειλέτη κατά την εκπλήρωση του σχεδίου και τη συνέχιση ευθύνης του ή την πλήρη ή μερική απαλλαγή του.

2. Εάν η ικανοποίηση των πιστωτών προβλέπεται ότι θα γίνει από τα έσοδα της εξακολούθησης λειτουργίας της επιχείρησης του οφειλέτη, από τον ίδιο ή τρίτο, το σχέδιο πρέπει να συνοδεύεται από εκτίμηση περιουσιακής κατάστασης που να προσδίδει στα περιουσιακά στοιχεία και τις υποχρεώσεις αξία με βάση τη συνέχιση της επιχείρησης, σε αντιπαράθεση με την αξία εκκαθάρισης.

3. Εάν το σχέδιο προβλέπει ότι, σε περίπτωση επικύρωσης του, τρίτος θα εκπληρώσει υποχρεώσεις προς τους πιστωτές, πρέπει να συνοδεύεται από δήλωση του.

4. Το σχέδιο που υποβάλλει ο οφειλέτης, πρέπει να συνοδεύεται από έκθεση εμπειρογνώμονα, που προβλέπεται στο άρθρο 99 παράγραφος 3, η αμοιβή του οποίου καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 106 παράγραφος 2.

## **Άρθρο 114**

### **Δικαστική προεξέταση του σχεδίου**

1. Το πτωχευτικό δικαστήριο αυτεπάγγελτα προβαίνει σε προεξέταση του σχεδίου μέσα σε προθεσμία είκοσι ημερών (20) από την υποβολή του.

2. Το πτωχευτικό δικαστήριο απορρίπτει το σχέδιο:

α) Εάν δεν τηρήθηκαν οι διατάξεις των άρθρων 109 έως 113.

β) Εάν προδήλως δεν πιθανολογείται ότι το σχέδιο που υποβλήθηκε από τον οφειλέτη, λαμβανομένων υπόψη του περιεχομένου του και της προηγούμενης πορείας της διαδικασίας, θα γίνει δεκτό από τους πιστωτές ή ότι θα επικυρωθεί από το πτωχευτικό δικαστήριο.

γ) Εάν οι απαιτήσεις των πιστωτών και των τρίτων στους οποίους τυχόν αναφέρεται το σχέδιο, όπως διαμορφώνονται από αυτό, λαμβανομένης υπόψη ιδίως της οικονομικής κατάστασης του οφειλέτη, προδήλως δεν μπορούν να ικανοποιηθούν.

3. Η απόφαση του δικαστηρίου που απορρίπτει το σχέδιο δεν υπόκειται σε ένδικα μέσα. Επανυποβολή του σχεδίου με τροποποιήσεις ή υποβολή νέου σχεδίου επιτρέπεται μέσα στις προθεσμίες που προβλέπονται στο άρθρο 108 παράγραφοι 2 και 3.

4. Το πτωχευτικό δικαστήριο μπορεί, μετά από αίτησής του οφειλέτη ή του συνδίκου και για το μέχρι την αποδοχή και επικύρωση του σχεδίου διάστημα ή μέχρι την απόρριψη του, να διατάξει προσωρινά την απαγόρευση εκποίησης ή μεταβολής της κατάστασης της πτωχευτικής περιουσίας ή στοιχείων αυτής, που θα μπορούσε να θέσει σε διακινδύνευση την πραγματοποίηση του σχεδίου.

## **Άρθρο 115**

### **Αποδοχή του σχεδίου**

1. Το πτωχευτικό δικαστήριο, όταν δεν απορρίπτει το σχέδιο, καθορίζει με απόφαση του αμέσως προθεσμία, όχι μεγαλύτερη των τριών (3) μηνών, για την αποδοχή του ή μη από τους πιστωτές, καθώς και ημερομηνία σύγκλησης ειδικής συνέλευσης των πιστωτών για συζήτηση και ψηφοφορία επί του σχεδίου. Η τρίμηνη αυτή προθεσμία αρχίζει από τη δημοσίευση της απόφασης σύμφωνα με το άρθρο 8.

2. Η προθεσμία για τη συζήτηση και αποδοχή του σχεδίου δεν επιτρέπεται να οριστεί σε χρόνο προγενέστερο της κατά το άρθρο 90 παράγραφος 1 προθεσμίας αναγγελίας των απαιτήσεων. Το πτωχευτικό δικαστήριο μπορεί να επιτρέψει τη σύνδεση των δύο προθεσμιών.

3. Η απόφαση του δικαστηρίου που καθορίζει ημερομηνία σύγκλησης της ειδικής συνέλευσης γνωστοποιείται από τον γραμματέα των πτωχεύσεων, χωρίς υπαίτια καθυστέρηση, με επιστολή, μαζί με το σχέδιο αναδιοργάνωσης, στους πιστωτές που έχουν αναγγείλει τις απαιτήσεις τους, στους ενέγγυους πιστωτές, στον σύνδικο, στον οφειλέτη και στην επιτροπή πιστωτών, εάν έχει οριστεί.

## **Άρθρο 120**

### **Συναίνεση του οφειλέτη επί σχεδίου του συνδίκου**

1. Με την επιφύλαξη των ορισμών της παραγράφου 2 προϋπόθεση για την έναρξη της ψηφοφορίας επί του σχεδίου, όταν το σχέδιο έχει υποβληθεί από τον σύνδικο, είναι η προηγούμενη συναίνεση του οφειλέτη.

2. Η συναίνεση του οφειλέτη θεωρείται ότι έχει δοθεί, εάν άρχισε η ψηφοφορία επί του σχεδίου, χωρίς ο οφειλέτης να προβάλει αντιρρήσεις κατά του σχεδίου. Οι τυχόν αντιρρήσεις πρέπει να υποβληθούν με έγγραφο του οφειλέτη προς τον εισηγητή ή τον γραμματέα των πτωχεύσεων.

3. Οι κατά την παράγραφο 2 αντιρρήσεις του οφειλέτη δεν εμποδίζουν την επικύρωση του σχεδίου από το πτωχευτικό δικαστήριο εάν, σωρευτικά:

α) Προβλέπεται ότι το σχέδιο δεν θα καταστήσει τη νομική κατάσταση του οφειλέτη χειρότερη από εκείνη στην οποία θα βρισκόταν χωρίς το σχέδιο και

β) Κανένας πιστωτής δεν λαμβάνει, με βάση το σχέδιο, οικονομική αξία που υπερβαίνει ολόκληρο το ποσό της απαίτησης του.

## **Άρθρο 122**

### **Δικαστική επικύρωση**

1. Το σχέδιο, μετά την αποδοχή του από τους πιστωτές, υποβάλλεται προς δικαστική επικύρωση, χωρίς την οποία δεν παράγει έννομα αποτελέσματα. Αρμόδιο προς επικύρωση είναι το πτωχευτικό δικαστήριο.

2. Με την επιφύλαξη του άρθρου 123, το σχέδιο εισάγεται άμεσα προς επικύρωση με βάση έκθεση του εισηγητή σε ημερομηνία συζήτησης που δεν μπορεί να απέχει περισσότερο από είκοσι (20) ημέρες από την ημερομηνία αποδοχής του σχεδίου από τους πιστωτές.

3. Στη συζήτηση καλούνται, τουλάχιστον πριν τρεις (3) ημέρες, να εκφέρουν τις απόψεις τους, ο οφειλέτης, ο σύνδικος και, όπου έχει οριστεί, η επιτροπή πιστωτών. Οποιος έχει έννομο συμφέρον έχει δικαίωμα παρέμβασης χωρίς τήρηση προδικασίας.

4. Η απόφαση του δικαστηρίου για επικύρωση ή απόρριψη του σχεδίου υπόκειται σε έφεση, η προθεσμία της οποίας αρχίζει από την επομένη της δημοσίευσης της στο Δελτίο Δικαστικών Δημοσιεύσεων του Ταμείου Νομικών. Η συζήτηση της έφεσης προσδιορίζεται μέσα σε δεκαπέντε (15) ημέρες από την άσκηση της και η απόφαση πρέπει να εκδοθεί μέσα σε δεκαπέντε (15) ημέρες από τη συζήτηση της. Αναβολή της συζήτησης της έφεσης δεν επιτρέπεται. Η έφεση δεν αναστέλλει την ενέργεια της διαδικασίας αναδιοργάνωσης που αποφασίστηκε.

## **Άρθρο 123**

### **Σχέδιο με όρους**

1. Εάν προβλέπεται στο σχέδιο ότι πριν την επικύρωση θα έχουν καταβληθεί ορισμένες παροχές ή θα έχουν ληφθεί άλλα μέτρα, το σχέδιο επικυρώνεται μόνον, εάν οι όροι αυτοί πληρωθούν.

2. Επί όρων του σχεδίου για διαρθρωτικές αλλαγές εταιρικής φύσεως, ιδίως μετατροπής, συγχώνευσης ή αναβίωσης, το πτωχευτικό δικαστήριο μπορεί, κατά την κρίση του:



α) Να εξαρτήσει την επικύρωση του σχεδίου από την εκπλήρωση των όρων αυτών μέσα σε εύλογη προθεσμία που ορίζει, λαμβάνοντας υπόψη τις κατά το εταιρικό δίκαιο επιβαλλόμενες για κάθε μέτρο ή διαδικασία προθεσμίες, ή

β) Να επικυρώσει το σχέδιο υπό την αναβλητική αίρεση της εκπλήρωσης των όρων μέσα στην ως άνω εύλογη προθεσμία.

## **Άρθρο 124**

### **Λόγοι απόρριψης του σχεδίου**

Το πτωχευτικό δικαστήριο με απόφαση του, αυτεπαγγέλτως ή μετά από αίτηση του έχοντος έννομο συμφέρον πιστωτή αρνείται την επικύρωση:

α) Εάν δεν τηρήθηκαν οι διατάξεις του παρόντος κώδικα ως προς το περιεχόμενο του σχεδίου, τη διαδικασία συζήτησης και ψηφοφορίας, τις αναγκαίες πλειοψηφίες των πιστωτών και τη συναίνεση του οφειλέτη και εφόσον η σχετική παράβαση θα μπορούσε ουσιωδώς να είχε επηρεάσει την αποδοχή του σχεδίου από τους πιστωτές.

β) Εάν η αποδοχή του σχεδίου είναι αποτέλεσμα δόλου ή άλλης αθέμιτης πράξης ή κακόπιστης συμπεριφοράς του οφειλέτη, του πιστωτή, του συνδίκου ή τρίτου

γ) Εάν η απόρριψη επιβάλλεται για λόγους δημόσιου συμφέροντος και

δ) Εάν το σχέδιο δεν προστατεύει τους διαφωνούντες πιστωτές, ιδίως εάν δεν εξασφαλίζεται ότι θα λάβουν, με βάση το σχέδιο, τουλάχιστον ό,τι πιθανολογείται ότι θα ελάμβαναν μέσω της διαδικασίας εκκαθάρισης.

## **Άρθρο 131**

### **Εποπτεία εκπλήρωσης του σχεδίου**

1. Ο σύνδικος έχει την εποπτεία εκπλήρωσης των όρων του σχεδίου και συμπράττει με τον οφειλέτη για όσες πράξεις προβλέπονται κατά το σχέδιο. Ο οφειλέτης υποχρεούται να παρέχει σ' αυτόν κάθε πληροφορία σε σχέση με το σχέδιο.

2. Ο σύνδικος πληροφορεί ανά έξι (6) μήνες με έκθεση του την επιτροπή πιστωτών, άλλως τον εκπρόσωπο των πιστωτών που έχει προς τούτο οριστεί στο σχέδιο, για την πορεία του σχεδίου και τις προβλέψεις για την εκπλήρωση του.

3. Η αμοιβή του συνδίκου ως εποπτεύοντος ορίζεται με το σχέδιο, διαφορετικά κατόπιν αιτήσεως του από το πτωχευτικό δικαστήριο.

4. Το χρονικό διάστημα εποπτείας καθορίζεται από το σχέδιο. Σε διαφορετική περίπτωση, η εποπτεία παύει μετά παρέλευση τριετίας από την επικύρωση του σχεδίου και υπό τον όρο ότι τότε δεν θα εκκρεμεί κατά του οφειλέτη αίτηση για κήρυξη του σε νέα πτώχευση.

## **Άρθρο 135**

### **Η εκποίηση της επιχείρησης του οφειλέτη ως συνόλου**

1. Αν αποφασισθεί, μετά το πέρας των επαληθεύσεων από τη συνέλευση των πιστωτών σύμφωνα με το άρθρο 84 ότι η επιχείρηση του οφειλέτη πρέπει να εκποιηθεί ως σύνολο, η εκποίηση θα γίνει σύμφωνα με τις επόμενες διατάξεις.

2. Αν η αξία της επιχείρησης αποτιμηθεί από το πτωχευτικό δικαστήριο σε ποσό μικρότερο του ενός εκατομμυρίου (1.000.000) ευρώ, η εκποίηση της επιχείρησης, κατ'εξαίρεση, θα γίνει κατά τον τρόπο και κατά τους τύπους που θα αποφασίσει το πτωχευτικό δικαστήριο.

## **Άρθρο 136**

### **Εκτίμηση της αξίας του ενεργητικού**

Μόλις η απόφαση της συνέλευσης των πιστωτών του άρθρου 84, περί εκποίησης της επιχείρησης του οφειλέτη ως συνόλου, επικυρωθεί από τον εισηγητή και δεν ασκηθεί κατ'αυτής εμπρόθεσμη προσφυγή ή η ασκηθείσα απορριφθεί από το πτωχευτικό δικαστήριο κατά το άρθρο 84 παράγραφος 3, ο σύνδικος ζητεί από τον εισηγητή να του επιτραπεί η πρόσληψη εκτιμητή από τον κατάλογο των πραγματογνωμόνων για την εκτίμηση της αξίας της επιχείρησης ως συνόλου, εν όψει της δυνατότητας συνέχισης της επιχείρησης, καθώς και για την ταυτόχρονη εκτίμηση της αξίας και των κατ'ιδίαν υλικών και άυλων στοιχείων του ενεργητικού της.

## **Άρθρο 137**

### **Απόφαση του δικαστηρίου**

1. Ο σύνδικος, με βάση την απογραφή του ενεργητικού του οφειλέτη (άρθρο 68 παράγραφος 2) και τον ισολογισμό ή τη λογιστική κατάσταση που έχει συντάξει (άρθρο 76 παράγραφοι 1 και 2) και κάθε άλλο στοιχείο που έχει στη διάθεση του, καθώς και την έκθεση του κατά το προηγούμενο άρθρο εκτιμητή, συντάσσει, εντός είκοσι (20)

ημερών, λεπτομερή έκθεση προς το πτωχευτικό δικαστήριο, στην οποία αναφέρονται όλα τα επί μέρους στοιχεία που απαρτίζουν το ενεργητικό και τα οποία θα περιέλθουν στον αγοραστή που θα αναδειχθεί πλειοδότης, τους τυχόν προτεινόμενους όρους της πώλησης και γενικά κάθε χρήσιμη πληροφορία.

2. Με την έκθεση αυτή ο σύνδικος ζητεί από το πτωχευτικό δικαστήριο να του επιτραπεί, με δημόσιο πλειοδοτικό διαγωνισμό, η εκποίηση της επιχείρησης ως συνόλου, αντί του συνολικού τιμήματος που εκτιμά αυτός και αντί των όρων που τυχόν αυτός θεωρεί ότι προσήκουν στην περίπτωση.

3. Το πτωχευτικό δικαστήριο, λαμβάνοντας υπόψη και την έκθεση του εισηγητή, αποφαινεται εντός δεκαπέντε (15) ημερών, καθορίζοντας την αξία της επιχείρησης, την τιμή πρώτης προσφοράς και τους όρους υπό τους οποίους πρέπει να γίνει η εκποίηση. Κατά της απόφασης αυτής δεν επιτρέπεται κανένα ένδικο μέσο.

## **Άρθρο 140**

### **Η κατακύρωση**

1. Ο σύνδικος, εντός πέντε (5) ημερών από την αποσφράγιση τους, συντάσσει συνοπτική έκθεση αξιολόγησης των προσφορών και προτείνει την κατακύρωση ή μη της επιχείρησης στον πλειοδότη, δηλαδή σ' αυτόν του οποίου την προσφορά κρίνει ως πλέον συμφέρουσα για τους πιστωτές. Η έκθεση υποβάλλεται στην επιτροπή πιστωτών και στον εισηγητή, αντίγραφο δε αυτής χορηγείται αδαπάνως και σε κάθε ενδιαφερόμενο που δικαιολογεί έννομο συμφέρον.

2. Ο εισηγητής με έκθεση του προς το πτωχευτικό δικαστήριο προτείνει την έγκριση ή μη της κατακύρωσης. Στο πτωχευτικό δικαστήριο καλούνται να παραστούν ο σύνδικος, ο οφειλέτης και αυτοί που μετείχαν στο δημόσιο πλειστηριασμό, οι οποίοι μπορούν να παρέμβουν. Το πτωχευτικό δικαστήριο, αφού ακούσει αυτούς που εμφανίστηκαν, εφόσον κρίνει την προσφορά του πλειοδότη συμφέρουσα για τους πιστωτές, εγκρίνει τη σύναψη της σύμβασης μεταβίβασης της επιχείρησης. Αλλως, ο δημόσιος πλειστηριασμός επαναλαμβάνεται, σύμφωνα με το άρθρο 144. Κατά της απόφασης αυτής του δικαστηρίου δεν επιτρέπεται κανένα ένδικο μέσο ή ένδικο βοήθημα.

## **Άρθρο 141**

### **Η σύμβαση μεταβίβασης της επιχείρησης**

1. Μετά την κατά το προηγούμενο άρθρο έγκριση του δικαστηρίου, ο σύνδικος συνάπτει ενώπιον του συμβολαιογράφου που ορίζεται στη διακήρυξη τη σύμβαση μεταβίβασης του ενεργητικού της επιχείρησης, με βάση τους όρους της προσφοράς του και τους τυχόν άλλους ευνοϊκότερους όρους που υποδείχθηκαν στον πλειοδότη και αυτός τους αποδέχθηκε με δήλωσή του προς τον σύνδικο και τον εισηγητή ή προς το πτωχευτικό δικαστήριο.

2. Η πώληση γίνεται αντί συνολικού τιμήματος. Αν όμως υπάρχουν εμπράγματα δικαιώματα ή άλλα προνόμια επί ακινήτων ή κινητών ή επί άλλων ειδικών περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης, πρέπει να καθορίζεται στο συμβόλαιο ποιο ποσό από το συνολικό τίμημα αντιστοιχεί σε καθένα από αυτά.

3. Με τη μεταβίβαση της επιχείρησης (ή της κατά το άρθρο 145 χωριστής λειτουργικής μονάδας αυτής),

συμμεταβιβάζονται αυτοδικαίως στον πλειοδότη και οι διοικητικές άδειες κάθε φύσεως που συνδέονται με τη λειτουργία της επιχείρησης και των μεταβιβαζόμενων στοιχείων του ενεργητικού. Οι άδειες ισχύουν για το χρόνο που θα ίσχυαν και για την επιχείρηση του οφειλέτη, όχι πάντως για περίοδο μικρότερη από ένα (1) έτος από τη μεταβίβαση ή από το χρόνο που υποχρεωτικά προβλέπεται η λειτουργία της επιχείρησης από ειδική διάταξη νόμου. Στη συνέχεια εκδίδεται στο όνομα του πλειοδότη από την αρμόδια αρχή επιβεβαιωτική πράξη μεταβίβασης της άδειας. Το ίδιο ισχύει και για τα δικαιώματα μεταλλειοκτησίας που αποτελούν τμήμα του ενεργητικού της επιχείρησης του οφειλέτη.

#### **Άρθρο 144**

##### **Επανάληψη του δημόσιου πλειστηριασμού**

1. Αν δεν υποβληθεί καμία νομότυπη προσφορά ή οι υποβληθείσες νομοτύπως δεν κριθούν συμφέρουσες κατά το άρθρο 140, ο δημόσιος πλειστηριασμός επαναλαμβάνεται για μια ακόμη φορά.

2. Ο σύνδικος, στην περίπτωση αυτή, επαναλαμβάνει εντός δεκαπέντε (15) ημερών τις δημοσιεύσεις του άρθρου 138, ορίζοντας νέες ημερομηνίες υποβολής προσφορών. Ο σύνδικος μπορεί να ζητήσει από το πτωχευτικό δικαστήριο να ορίσει νέα τιμή πρώτης προσφοράς. Ο νέος δημόσιος πλειστηριασμός διεξάγεται με τις ίδιες διατυπώσεις και έχει τα ίδια αποτελέσματα που ορίζονται στις ανωτέρω διατάξεις.

## **Άρθρο 147**

### **Εκποίηση ακινήτων**

1. Αν πριν την ένωση των πιστωτών, οι ενέγγυοι πιστωτές δεν κίνησαν τη διαδικασία της αναγκαστικής εκτέλεσης (κατάσχεση) επί υπέγγυου ακινήτου της πτώχευσης (άρθρο 26), την εκποίηση αυτού και την κατάταξη των πιστωτών ενεργεί μόνο ο σύνδικος, κατά τις ακόλουθες διατάξεις.

2. Σε περίπτωση που άρχισε εκτέλεση από τους ενέγγυους πιστωτές κατά την προηγούμενη παράγραφο, αν και μετά την ένωση αυτή καθυστερεί σε βλάβη των πιστωτών, το πτωχευτικό δικαστήριο, μετά από αίτηση όποιου έχει έννομο συμφέρον και έκθεση του εισηγητή, μπορεί να δώσει την άδεια στον σύνδικο να εκποιήσει το ακίνητο κατά τις διατάξεις των επόμενων άρθρων.

## **Άρθρο 148**

### **Διαδικασία διακήρυξης**

1. Η εκποίηση των ακινήτων του οφειλέτη γίνεται μετά από άδεια του πτωχευτικού δικαστηρίου που παρέχεται μετά από αίτηση του συνδίκου και έκθεση του εισηγητή. Στην απόφαση του δικαστηρίου ορίζεται η αξία του ακινήτου, η τιμή πρώτης προσφοράς και οι τυχόν όροι της εκποίησης. Αν έχει προηγηθεί η διαδικασία των άρθρων 135 επ., ως αξία του ακινήτου θεωρείται η εκτίμηση του σύμφωνα με το άρθρο 136.

2. Μετά από την έκδοση της απόφασης της παραγράφου 1 ο εισηγητής συντάσσει έκθεση, στην οποία αναφέρεται το ακίνητο που εκποιείται, η τιμή πρώτης προσφοράς και οι

τυχόν όροι που όρισε το πτωχευτικό δικαστήριο, καθώς και κάθε άλλη χρήσιμη πληροφορία. Ορίζεται ο τόπος και χρόνος του πλειστηριασμού και ο τόπος και χρόνος των επαναλήψεων του.

3. Ο σύνδικος, εντός δέκα (10) ημερών από τη δημοσίευση της κατά τα άνω απόφασης του δικαστηρίου, εκδίδει διακήρυξη περί διενέργειας δημόσιου πλειοδοτικού διαγωνισμού. Η διακήρυξη περιέχει σύντομη περιγραφή του ακινήτου, την τιμή πρώτης προσφοράς και τους τυχόν όρους που όρισε το πτωχευτικό δικαστήριο, τον τόπο και χρόνο του πλειστηριασμού και τις τυχόν επαναλήψεις του, καθώς και κάθε άλλη χρήσιμη πληροφορία.

4. Αντίγραφο της διακήρυξης τοιχοκολλάται στο γραφείο του εισηγητή και κοινοποιείται στους ενυπόθηκους πιστωτές και στο Δημόσιο είκοσι (20) τουλάχιστον ημέρες πριν τον πλειστηριασμό. Περίληψη της διακήρυξης, που αναφέρει τα ανωτέρω στοιχεία, δημοσιεύεται στο Δελτίο Δικαστικών Δημοσιεύσεων του Ταμείου Νομικών είκοσι (20) τουλάχιστον ημέρες πριν τον πλειστηριασμό και τις τυχόν επαναλήψεις του. Ο εισηγητής μπορεί να διατάξει πρόσθετες δημοσιεύσεις σε πολιτικές ή οικονομικές αθηναϊκές εφημερίδες, καθώς και σε εφημερίδα του τόπου όπου βρίσκεται το ακίνητο, τις οποίες ορίζει ο ίδιος. Στις τελευταίες αυτές δημοσιεύσεις πρέπει να αναφέρεται η ημέρα και ώρα του πλειστηριασμού και οι επαναλήψεις, πρέπει δε οι δημοσιεύσεις αυτές να γίνουν, εφόσον διαταχθούν, επτά (7) τουλάχιστον ημέρες πριν τον πλειστηριασμό.



## **Άρθρο 150**

### **Επανάληψη πλειστηριασμού**

1. Εάν ο πλειστηριασμός επαναληφθεί τρεις (3) ακόμα συνεχείς ανά εβδομάδα φορές, χωρίς να εμφανιστεί πλειοδότης, αναβάλλεται για μία ακόμη φορά από τον εισηγητή, χωρίς άλλες διατυπώσεις, σε ημερομηνία απέχουσα τέσσερις εβδομάδες. Μετά από αυτό, το πτωχευτικό δικαστήριο, κατόπιν αίτησης του συνδίκου, κατά τη συζήτηση της οποίας μπορεί να παρέμβει καθένας που δικαιολογεί έννομο συμφέρον, υποχρεούται να μεταρρυθμίσει την κατά το άρθρο 148 απόφαση του, σύμφωνα με το άρθρο 758 Κ.Πολ.Δ. και να ορίσει μικρότερη τιμή πρώτης προσφοράς ή να θέσει όρους για τη διευκόλυνση της εκποίησης του ακινήτου.

2. Το πτωχευτικό δικαστήριο, λαμβάνοντας υπόψη και την έκθεση του εισηγητή, αποφαινεται εντός δεκαπέντε (15) ημερών και μεταρρυθμίζει την απόφαση. Αμέσως μετά τη δημοσίευση της απόφασης, ο εισηγητής συντάσσει νέα έκθεση, κατά το άρθρο 148 παράγραφος 2, ο δε σύνδικος συντάσσει νέα διακήρυξη, την οποία προσαρμόζει στην απόφαση και τηρεί τις διατυπώσεις της παραγράφου 3 του ίδιου άρθρου. Η ίδια διαδικασία εφαρμόζεται και για κάθε περαιτέρω μείωση της τιμής πρώτης προσφοράς.

## **Άρθρο 152**

### **Ανακοπές κατά της εκτελεστικής διαδικασίας**

1. Οι κατ' ιδίαν πράξεις της διαδικασίας του δημόσιου πλειστηριασμού που ενεργείται για την εκποίηση της περιουσίας του οφειλέτη είτε ως συνόλου είτε των κατ' ιδίαν

περιουσιακών του στοιχείων, προσβάλλονται από καθέναν που έχει έννομο συμφέρον με ανακοπή που ασκείται ενώπιον του πτωχευτικού δικαστηρίου.

2. Η ανακοπή ασκείται εντός αποκλειστικής προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών από την ενέργεια της κάθε πράξης. Σε κάθε περίπτωση δεν μπορεί να ασκηθεί ανακοπή μετά τη μεταγραφή της περίληψης της πράξης εξόφλησης ή μερικής εξόφλησης και πιστοποίησης ότι τηρήθηκαν οι όροι που συμφωνήθηκαν για την εξασφάλιση της καταβολής του υπόλοιπου τιμήματος, εκτός αν η προσβολή αφορά τη σύνταξη της μεταβιβαστικής σύμβασης, καθώς και μεταγενέστερες πράξεις, οπότε η ανακοπή ασκείται εντός ενενήντα (90) ημερών από της μεταγραφής ή αν δεν υπάρχουν ακίνητα εντός εξήντα (60) ημερών από της υπογραφής της σύμβασης μεταβιβάσεως.

3. Η άσκηση της ανακοπής και η προθεσμία αυτής δεν αναστέλλουν την περαιτέρω διαδικασία της εκκαθάρισης, εκτός αν διατάξει τούτο ο εισηγητής, μετά από αίτηση κάθε ενδιαφερομένου που δικαιολογεί έννομο συμφέρον και αφού ακουσθεί η επιτροπή των πιστωτών και ο σύνδικος, που προσκαλούνται να εκθέσουν τις απόψεις τους εγγράφως προ τριών (3) ημερών.

4. Το δικαστήριο αποφαινεται επί της ανακοπής εντός δεκαπέντε (15) ημερών. Η απόφαση του δικαστηρίου υπόκειται μόνο στο ένδικο μέσο της εφέσεως. Το πτωχευτικό δικαστήριο με την απόφαση που απαγγέλλει την ακύρωση ορίζει ποιες από τις πράξεις πρέπει να επαναληφθούν.

## **Άρθρο 163**

### **Εκδίκαση αμφισβητήσεων**

1. Οι αναγγελίες και επαληθεύσεις γίνονται σύμφωνα με τα άρθρα 89 έως 91. Ο εισηγητής, αφού ακούσει τους ενδιαφερομένους, αποφαινεται με αιτιολογημένη πράξη του για κάθε αμφισβήτηση απαίτησης κατά την επαλήθευση, για κάθε αντίρρηση που θα προβληθεί και για τις αιτήσεις εκπρόθεσμης επαλήθευσης απαιτήσεων, καθώς και για τις αντιρρήσεις κατά του πίνακα κατάταξης των πιστωτών. Κατά της πράξης αυτής του εισηγητή επιτρέπεται προσφυγή ενώπιον του πτωχευτικού δικαστηρίου, εντός δέκα (10) ημερών, το οποίο αποφαινεται αμετάκλητα, αν το ποσό του αμφισβητούμενου ή του εκπροθέσμως υποβληθέντος προς επαλήθευση πιστώματος δεν υπερβαίνει το ποσό των ογδόντα χιλιάδων (80.000) ευρώ. Αν το ποσό του αμφισβητούμενου ή του εκπροθέσμως υποβληθέντος προς επαλήθευση πιστώματος υπερβαίνει το ποσό αυτό, επιτρέπεται έφεση κατά της απόφασης του πτωχευτικού δικαστηρίου. Το δευτεροβάθμιο πτωχευτικό δικαστήριο αποφαινεται αμετακλήτως.

2. Αν ο εισηγητής έκανε δεκτό το πίστωμα, εφόσον ασκήθηκε εμπροθέσμως προσφυγή ή αντιρρήσεις κατά της πράξης του αυτής, μέχρι να αποφανθεί το πτωχευτικό δικαστήριο, ο πιστωτής έχει το δικαίωμα να παρίσταται στις συνελεύσεις και παρακρατείται για το πίστωμά του ανάλογο ποσό σε κάθε διανομή ενεργητικού.

## **Άρθρο 166**

### **Παύση των εργασιών της πτωχεύσεως**

1. Αν οι εργασίες της πτωχεύσεως δεν μπορούν να εξακολουθήσουν, λόγω έλλειψης των αναγκαίων χρημάτων ή ευχερώς ρευστοποιήσιμης περιουσίας, το πτωχευτικό δικαστήριο, μετά από έκθεση του εισηγητή και αφού ακούσει τον σύνδικο και την επιτροπή πιστωτών, μπορεί, μετά από αίτηση του οφειλέτη, πιστωτή ή του συνδίκου ή και αυτεπαγγέλτως, να κηρύξει την παύση των εργασιών της πτωχεύσεως.

2. Στην περίπτωση της παραγράφου 1 περατώνεται η πτώχευση, αίρεται η πτωχευτική απαλλοτρίωση και ο οφειλέτης αναλαμβάνει τη διοίκηση της περιουσίας του. Οι πιστωτές αναλαμβάνουν τα ατομικά καταδιωκτικά μέτρα και παύει το λειτούργημα του συνδίκου, καθώς και του εισηγητή. Τα αποτελέσματα αυτά επέρχονται μετά πάροδο μηνός από τη δημοσίευση της απόφασης της παραγράφου 1.

3. Μετά παρέλευση δέκα (10) ετών από την έναρξη της ένωσης των πιστωτών και σε κάθε περίπτωση μετά παρέλευση δεκαπέντε (15) ετών από την κήρυξη της πτώχευσης επέρχονται αυτοδικαίως και χωρίς άλλη διατύπωση τα αποτελέσματα της παραγράφου 2.

## **Άρθρο 167**

### **Κήρυξη του οφειλέτη συγγνωστού**

1. Το πτωχευτικό δικαστήριο, εκτιμώντας τα αίτια και τις συνθήκες της πτωχεύσεως, αποφαινεται ότι ο οφειλέτης είναι συγγνωστός, αν αυτός είναι καλής πίστωσης και η πτώχευση δεν οφείλεται σε δόλιες ενέργειες του. Δεν

μπορούν να κηρυχθούν συγγνωστοί αυτοί που καταδικάστηκαν για κάποια από τις πράξεις χρεοκοπίας των άρθρων 171 και 172 ή για κάποια από τις κακουργηματικές πράξεις της κλοπής, απάτης, υπεξαίρεσης ή πλαστογραφίας του Ποινικού Κώδικα. Αν υπάρχει εκκρεμής ποινική δίωξη για κάποια από αυτές τις πράξεις, το πτωχευτικό δικαστήριο μπορεί να αναβάλλει την απόφαση του μέχρι την αμετάκλητη περάτωση της ποινικής διαδικασίας. Η απόφαση ανακαλείται αν επέλθει μεταβολή πραγμάτων που να δικαιολογεί την ανάκληση.

2. Μετά τη λογοδοσία του συνδίκου, ο εισηγητής υποβάλλει τη σχετική έκθεση της συνέλευσης των πιστωτών προς το πτωχευτικό δικαστήριο, καθώς και δική του έκθεση για τις περιστάσεις της πτωχεύσεως.

3. Αν η πτώχευση περατώθηκε με απόφαση που κηρύσσει την παύση των εργασιών της, κατά την παρ. 1 του άρθρου 166, με την ίδια απόφαση το πτωχευτικό δικαστήριο, εξετάζοντας τις συνθήκες της πτώχευσης και αφού ακούσει και τον σύνδικο και την επιτροπή πιστωτών, μπορεί να αποφανθεί ότι ο οφειλέτης είναι συγγνωστός. Αν η πτώχευση περατώθηκε σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 166, το πτωχευτικό δικαστήριο μετά από σχετική έκθεση του εισηγητή και αφού ακούσει και τον σύνδικο και την επιτροπή πιστωτών, μπορεί να αποφανθεί ότι ο οφειλέτης είναι συγγνωστός.

4. Αν ο οφειλέτης κηρυχθεί συγγνωστός, δεν προσωποκρατείται από τους πιστωτές της πτώχευσης, εκτός αν ειδικοί νόμοι ορίζουν διαφορετικά. Η διάταξη της απόφασης περί κηρύξεως του οφειλέτη συγγνωστού σημειώνεται στο Μητρώο Πτωχεύσεων, καθώς και στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο.

## **Άρθρο 168**

### **Η αποκατάσταση του οφειλέτη – Προϋποθέσεις**

1. Ο οφειλέτης φυσικό πρόσωπο αποκαθίσταται:

α) Μετά πάροδο δεκαετίας από την κήρυξη της πτώχευσης, ή

β) Αν εξόφλησε όλους τους πτωχευτικούς πιστωτές κατά το κεφάλαιο και τόκους μέχρι την κήρυξη της πτωχεύσεως.

2. Ο οφειλέτης νομικό πρόσωπο αποκαθίσταται μόνο αν συντρέχει η περίπτωση β` της προηγούμενης παραγράφου.

3. Δεν επιτρέπεται η αποκατάσταση αυτού που καταδικάστηκε για κάποια από τις πράξεις χρεοκοπίας των άρθρων 171 και 172 του παρόντος κώδικα, εκτός αν επήλθε ποινική αποκατάσταση του (άρθρο 66 Π.Κ. και 531, 532 Κ.Ποιν.Δ.). Η παραπομπή στο πτωχευτικό δικαστήριο για κάποια από τις πράξεις αυτές αναστέλλει τη διαδικασία της αποκατάστασης. Σε περίπτωση που μετά την αποκατάσταση επήλθε καταδίκη για πράξεις χρεοκοπίας, η πτωχευτική αποκατάσταση αίρεται αυτοδικαίως.

## **Άρθρο 170**

### **Συνέπειες της αποκατάστασης**

1. Τα αποτελέσματα της αποκατάστασης επέρχονται από την τελεσιδικία της απόφασης σύμφωνα με το άρθρο 169.

2. Η αποκατάσταση του οφειλέτη φυσικού προσώπου επιφέρει παύση των στερήσεων από δικαιώματα που ήταν

συνέπειες της πτώχευσης σύμφωνα με το άρθρο 15 του κώδικα.

3. Η αποκατάσταση του οφειλέτη νομικού προσώπου αποτελεί λόγο αναβίωσης του.

4. Η αποκατάσταση σύμφωνα με το άρθρο 168 παράγραφος 1 περίπτωση β' περατώνει χωρίς άλλο την πτώχευση.

5. Το πτωχευτικό δικαστήριο στην περίπτωση του άρθρου 168 παράγραφος 1 περίπτωση α', με την απόφαση του μπορεί να κηρύξει και την περάτωση της πτώχευσης, εάν δεν συντρέχει λόγος διατήρησης της, εφαρμοζομένων αναλόγως των διατάξεων του άρθρου 166 παράγραφος 2 εδάφια πρώτο και δεύτερο. Το πτωχευτικό δικαστήριο, στην περίπτωση αυτή επί οφειλέτη που έχει κηρυχθεί συγγνωστός, εκτιμώντας ιδίως την οικονομική του κατάσταση, μπορεί να αποφασίσει και την απαλλαγή του, εν όλω ή εν μέρει, από το υπόλοιπο των απαιτήσεων των πιστωτών που δεν ικανοποιήθηκε από την πτωχευτική περιουσία.

## **Άρθρο 173**

### **Ποινική ευθύνη τρίτων**

1. Με ποινή φυλάκισης τουλάχιστον δύο (2) ετών και χρηματική ποινή τιμωρείται όποιος:

α) Εν γνώσει του ότι άλλος απειλείται να περιέλθει σε κατάσταση αδυναμίας κανονικής εκπλήρωσης των ληξιπρόθεσμων χρηματικών του υποχρεώσεων ή

β) Μετά την παύση των πληρωμών του, με τη συναίνεση του οφειλέτη ή προς όφελος εκείνου, εξαφανίζει ή παρασιωπά ή αποκρύπτει περιουσιακά στοιχεία εκείνου, τα

οποία σε περίπτωση πτώχευσης ανήκουν στην πτωχευτική περιουσία ή ενεργώντας κατά τρόπο που αντίκειται στους κανόνες της συνετής διαχείρισης, τα καταστρέφει, τα βλάπτει ή τα καθιστά άχρηστα.

2. Με την ίδια ποινή τιμωρείται ο πιστωτής που συνομολογεί με τον οφειλέτη ή άλλο πρόσωπο ιδιαίτερα ωφελήματα.χάριν της ψήφου του στις διασκέψεις της πτώχευσης ή όποιος συνάπτει ιδιαίτερη συμφωνία που ωφελεί τον ίδιο και επιβαρύνει το ενεργητικό της πτώχευσης. Οι συμφωνίες αυτές κηρύσσονται άκυρες έναντι πάντων και έναντι του οφειλέτη από το πτωχευτικό δικαστήριο.

3. Οι πράξεις του παρόντος άρθρου είναι αξιόποινες μόνο σε περίπτωση που κηρυχθεί η πτώχευση ή η αίτηση απορριφθεί, διότι προβλέπεται ότι η περιουσία του οφειλέτη δεν θα επαρκέσει για την κάλυψη των εξόδων της διαδικασίας (άρθρο 6, παράγραφος 2).



## Κεφάλαιο 4° - Σύγκριση

Έχει εδώ και πολλά χρόνια καταστεί σαφές ότι το ισχύον πτωχευτικό δίκαιο (που ήταν καινοτόμο για την εποχή του) δεν μπορεί πλέον να ανταποκριθεί στις σύγχρονες κοινωνικές και οικονομικές ανάγκες.

Βασικός στόχος του σήμερα ισχύοντος νομοθετικού πλαισίου είναι η επιβολή κανόνων για την ικανοποίηση περισσοτέρων πιστωτών του οφειλέτη, με την εκποίηση της περιουσίας του πτωχού. Η κήρυξη της πτώχευσης επιφέρει εξαιρετικά δυσμενείς συνέπειες σε βάρος του οφειλέτη, ο οποίος στερείται της διαχείρισης της περιουσίας του, και τίθεται στο περιθώριο της διαδικασίας, την οποία κινούν κυρίως ο σύνδικος και οι ισχυρότεροι από τους πιστωτές. Παράλληλα, ο τρόπος εφαρμογής στην πράξη των διατάξεων του ισχύοντος πτωχευτικού δικαίου αφήνει περιθώρια για καταχρηστική εφαρμογή τους τόσο σε βάρος και πιστωτών όσο και σε βάρος του οφειλέτη.

Οι προβλεπόμενες από το ισχύον πτωχευτικό δίκαιο διασφαλίσεις της πτωχευτικής διαδικασίας, (πτωχευτικό δικαστήριο, εισηγητής, σύνδικος) μέσα στο κοινωνικο-πολιτικό πλαίσιο λειτουργίας της πτωχευτικής διαδικασίας, που χαρακτηρίζεται από την υποτίμηση των συμφερόντων του οφειλέτη που πτώχευσε, από πίεση των πιστωτών «να προλάβουν», και από τη μετατροπή της διαδικασίας εκποίησης της πτωχευτικής περιουσίας σε κλειστή διαδικασία στην οποία συχνά συμμετέχουν κερδοσκόποι, δε στάθηκαν ικανές να αποτρέψουν τα κύρια παθολογικά συμπτώματα της πτώχευσης.

Η πτωχευτική διαδικασία αποτελεί αρκετές φορές μέσο καταδολίευσης δανειστών (με προκατασκευασμένες πτωχεύσεις). Μετατρέπεται επίσης σε μέσο λεηλασίας περιουσιακών στοιχείων μεγάλων επιχειρήσεων που

κηρύχθηκαν σε πτώχευση, λόγω της μεθόδου που ακολουθείται στις πωλήσεις στις οποίες συνήθως μετέχουν ομαδοποιημένοι αγοραστές με σκοπό την κερδοσκοπία, χωρίς να υπάρχει καμιά προοπτική διατήρησης της επιχείρησης σε λειτουργία.

Γενικότερα, το σύστημα πτωχευτικού δικαίου στη χώρα μας περιορίστηκε στα στενά όρια της «συλλογικής αναγκαστικής εκτέλεσης», χωρίς να λαμβάνει υπ όψη του την επιχείρηση ως οικονομική μονάδα ενταγμένη στην οικονομική διαδικασία, με αποτέλεσμα, να μην υπάρχει καμιά άλλη δυνατότητα, εκτός από την εκποίηση της πτωχευτικής περιουσίας οφειλετών – επιχειρήσεων. Το γεγονός ότι μεγάλος αριθμός των πτωχεύσεων κλείνει λόγω έλλειψης ενεργητικού έχει παγιώσει στην αγορά την αντίληψη ότι όταν μια επιχείρηση πτωχεύσει δεν υπάρχουν ελπίδες για τους πιστωτές να ικανοποιηθούν, και έτσι ούτε οι πιστωτές παίρνουν ουσιαστικά μέρος στην διαδικασία, η οποία εγκαταλείπεται να υπολειτουργεί επί μακρό χρόνο.

Η «συλλογική ικανοποίηση των πιστωτών» που είναι ο στόχος του πτωχευτικού δεν επιτυγχάνεται, ακόμα και στις πτωχεύσεις που έχουν «περιουσία», αφενός λόγω της παρέλευσης μεγάλου χρονικού διαστήματος, κατά το οποίο μια επιχείρηση που δεν λειτουργεί απαξιώνεται, αφετέρου με τη μεθοδευμένη δράση «ομαδοποιημένων αγοραστών» που οδηγεί στην μείωση του τιμήματος, εκμεταλλευόμενοι το ότι κύριο ενδιαφέρον είναι η εκποίηση και μόνο της πτωχευτικής περιουσίας, αφού ούτε ο νόμος προβλέπει δυνατότητες διατήρησης της επιχείρησης που πτώχευσε, ούτε οι ομάδες που δρούν κερδοσκοπικά επιδιώκουν την επαύξηση της αξίας της.

Έτσι, και η εισαγωγή, σε μεταγενέστερο χρόνο νομοθετικών ρυθμίσεων για την εξυγίανση και την ειδική εκκαθάριση επιχειρήσεων δε λειτούργησε αποδοτικά.

Η διαδικασία εκποίησης της πτωχευτικής περιουσίας, αποδείχθηκε στην πράξη ευάλωτη και με αποτελέσματα κατώτερα των επιδιωκόμενων σε σχέση με την ικανοποίηση των πιστωτών.

Οι συνέπειες από την μη επιτυχή αντιμετώπιση της πτώχευσης εντοπίζονται :

- Στην απώλεια θέσεων εργασίας με ευρύτερες κοινωνικοοικονομικές συνέπειες, ιδίως σε περιπτώσεις πτώχευσης μεγάλων επιχειρήσεων ή παραγωγικών μονάδων.

- Στη μείωση του παραγωγικού δυναμικού της χώρας, με συνέπειες στην εθνική οικονομία.

- Στην απαξίωση και στη συνέχεια στην τμηματική εκποίηση παραγωγικών μηχανημάτων (τις περισσότερες φορές ως «σκράπ»), κτιρίων και εγκαταστάσεων.

- Στη μη ικανοποίηση τελικά των πιστωτών περιλαμβανομένων των εργαζομένων της επιχείρησης που πτώχευσε. (ΟΚΕ, 2008)

Εν όψει όλων αυτών, η Ο.Κ.Ε. θεωρεί ότι είχε από καιρού ωριμάσει το αίτημα για ριζική αναθεώρηση του πτωχευτικού δικαίου. Οι σύγχρονες ανάγκες επιβάλλουν να παύσει η πτώχευση αποτελεί αποκλειστικά μέσο ικανοποίησης των πιστωτών του οφειλέτη που δεν είναι σε θέση να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του, και να γίνει και μέσο για μια διαδικασία αναδιοργάνωσης και συνετής διαχείρισης που θα μπορεί να οδηγήσει και στην

ικανοποίηση των πιστωτών και στην διάσωση της επιχείρησης.

Υπό το πρίσμα αυτό, αξιολογείται θετικά ο νέος Πτωχευτικός Κώδικας, που κατά το πρότυπο του γερμανικού και του ισπανικού δικαίου εισάγει ένα ενιαίο σύστημα πτώχευσης - εκκαθάρισης και αναδιοργάνωσης με κύριο σκοπό την ικανοποίηση των πιστωτών.

Σύμφωνα με την εισηγητική έκθεση ο νέος πτωχευτικός κώδικας στοχεύει :

- Στην μεγιστοποίηση της αξίας των περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη, ιδίως με τη συνέχιση ή την αναδιοργάνωση της επιχείρησης, όταν αυτό είναι επωφελές για τους πιστωτές.
- Στην εξισορρόπηση μεταξύ εκκαθάρισης της πτωχευτικής περιουσίας και αναδιοργάνωσης της επιχείρησης του οφειλέτη.
- Στην ισότιμη μεταχείριση των πιστωτών που έχουν την ίδια θέση.
- Στην έγκαιρη αποτελεσματική και αμερόληπτη διαδικασία
- Στην πρόληψη της πτώχευσης και του πρώιμου διαμελισμού του ενεργητικού του οφειλέτη.
- Στην θέσπιση προβλέψιμης και διαφανούς διαδικασίας.
- Στην αποτροπή των καταχρήσεων του θεσμού της πτώχευσης μέσω κακόπιστων χειρισμών.

Η εισαγωγή ενιαίου συστήματος εκκαθάρισης και αναδιοργάνωσης με την υπαγωγή του ενιαία στο θεσμό

της πτώχευσης αποτελεί ουσιαστικά το σημαντικότερο βήμα για τον εκσυγχρονισμό του πτωχευτικού δικαίου, διότι αίρει την δυνατότητα εμπλοκής των διαδικασιών, με την χρησιμοποίηση της μιας ως τροχοπέδης της άλλης.

Η αδυναμία του οφειλέτη να ικανοποιήσει τους πιστωτές του, δεν οδηγεί, δια μόνης της εκποίησης της περιουσίας του, στην «ικανοποίηση των πιστωτών».

Προβλέπονται οι διαδικασίες εκείνες που μπορούν να οδηγήσουν στην ικανοποίηση των πιστωτών, χωρίς να καταστεί αναγκαία η τμηματική και εκ τούτου σε απαξία εκποίηση της πτωχευτικής περιουσίας. Παρέχεται στον οφειλέτη η δυνατότητα να προτείνει ο ίδιος την αναδιοργάνωση της επιχείρησής του, *πριν περιέλθει σε κατάσταση παύσης πληρωμών*. Παρέχεται στους πιστωτές η δυνατότητα να επιλέξουν την ικανοποίησή τους με συμφωνία, μέσω του σχεδίου αναδιοργάνωσης. Έτσι η εκποίηση της πτωχευτικής περιουσίας δεν αποτελεί το μοναδικό μέσο για την συλλογική ικανοποίηση των πιστωτών.

Σε πρώτη ανάγνωση ο νέος Πτωχευτικός νόμος θέτει τις βάσεις για την αντιμετώπιση της πτώχευσης σύμφωνα με τις σύγχρονες ανάγκες. Με δεδομένο μάλιστα ότι ρητά αναφέρεται στην κατάργηση των ισχυουσών σήμερα διάσπαρτων ρυθμίσεων για την πτώχευση εξυγίανση και εκκαθάριση, περιορίζει τα περιθώρια παρερμηνείας ή καταχρηστικών μεθοδεύσεων, οι οποίες πάντοτε βρίσκουν στήριγμα στην πολυνομία, που αποτελεί σύμπτωμα δυσλειτουργίας των θεσμών στην σύγχρονη κοινωνία.

Με αφετηρία αυτή τη γενική παρατήρηση, η Ο.Κ.Ε. προχωρεί σε μία σειρά από παρατηρήσεις επί συγκεκριμένων άρθρων του Σχεδίου του Πτωχευτικού

Κώδικα με σκοπό την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας του νομοθετήματος.

#### **4.1– Η κατάργηση του γενικού προνομίου των εργαζομένων**

Η προνομιακή ικανοποίηση των απαιτήσεων που απορρέουν από την παροχήεξαρτημένης εργασίας δεν αποτελεί εξαίρεση στο εγχώριο δικαιοσύστημα.

Αντίθετα, αποτελεί λογικό επακόλουθο της μέριμνας του νομοθέτη για την εξασφάλιση των αποδοχών των εργαζομένων που επιδιώκεται με πληθώρα διατάξεων αναγκαστικού δικαίου, στις οποίες δεν είναι δυνατό να αντιταχθεί ούτε η βούληση του ίδιου του εργαζόμενου (πχ με παραίτηση).

Ο εξοπλισμός των εργατικών απαιτήσεων με γενικό πρόνομο στο σύνολο της πτωχευτικής περιουσίας δεν αποτελεί μόνο απόρροια της στάθμισης των συμφερόντων και επιλογής του νομοθέτη να σχοινοβατεί ανάμεσα στην υποστήριξη των συναλλασσομένων σε μια φιλελεύθερη οικονομία και στην προστασία των, κατά τεκμήριο λιγότερο ισχυρών, εργαζομένων. Ουσιαστικά αποτελεί και ένδειξη νομοθετικής συνέπειας<sup>1</sup>.

Η προτεινόμενη κατάργηση του προνομίου παραβιάζει κανόνες δικαίου υπερνομοθετικής ισχύος και συγκεκριμένα την 95η Διεθνή Σύμβαση Εργασίας του 1949 (άρθρο 2), η οποία κυρώθηκε με το Ν. 3248/1955 και προβλέπει την υποχρέωση κατοχύρωσης με πρόνομο των εργατικών απαιτήσεων για ορισμένο χρονικό διάστημα πριν από την πτώχευση ή την εκκαθάριση της επιχείρησης ή για ορισμένο ποσό που καθορίζεται από την εθνική νομοθεσία.

Η πλήρης κατάργηση του προνομίου, κατά τη γνώμη μας, έρχεται σε σαφή αντίθεση με την ανωτέρω Διεθνή Σύμβαση

και μπορεί να θεμελιώσει αξίωση των εργαζομένων για αποζημίωση σε βάρος του Δημοσίου. Πράγματι, το άρθρο 105 του Εισαγωγικού Νόμου του Αστικού Κώδικα, όπως έχει διατυπωθεί με το Π.Δ. 456/1984 (ΦΕΚ Α΄ 164), ορίζει ότι «για παράνομες πράξεις ή παραλείψεις των οργάνων του Δημοσίου κατά την άσκηση της δημόσιας εξουσίας που τους έχει ανατεθεί, το Δημόσιο ενέχεται σε αποζημίωση, εκτός αν η πράξη ή η παράλειψη έγινε κατά παράβαση διάταξης που υπάρχει για χάρη του γενικού συμφέροντος». Κατά την έννοια της διατάξεως αυτής, για να στοιχειοθετηθεί ευθύνη του Δημοσίου προς αποζημίωση λόγω πράξεως ή παραλείψεως των οργάνων του κατά την άσκηση της ανατεθειμένης σε αυτά δημοσίας εξουσίας, απαιτείται, μεταξύ άλλων, όπως η πράξη ή η παράλειψη είναι παράνομη, δηλαδή πρέπει με αυτή να παραβιάζεται κανόνας δικαίου, με τον οποίο προστατεύεται ορισμένο ατομικό δικαίωμα ή συμφέρον. Εκ του ότι δε ο νομοθέτης είτε με νόμο είτε με διοικητική κανονιστική πράξη, που εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση νόμου, καθορίζει, γενικότερα, τους όρους του αδίκου, παρέπεται ότι δεν μπορεί να προκύψει, έστω και αν προκαλείται ζημία σε τρίτο, ευθύνη του Δημοσίου προς αποζημίωση, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 105 του Εισαγωγικού Νόμου του Αστικού Κώδικα από την εκ μέρους της Ελληνικής Πολιτείας νομοθέτηση με τα αρμόδια, κατά το Σύνταγμα, όργανά της ή από την παράλειψη των οργάνων αυτών να νομοθετήσουν, πλην εάν από την νομοθέτηση ή μη αυτή γεννάται αντίθεση προς υπερκείμενους και επικρατούντες κανόνες δικαίου<sup>2</sup>.

Συνεπώς, η παραπάνω επιλογή της νομοπαρασκευαστικής επιτροπής, πέραν από κοινωνικά άδικη, είναι και νομικά πλημμελής και μπορεί να οδηγήσει σε μαζικές αγωγές εργαζομένων σε βάρος του Ελληνικού Δημοσίου.

## Κεφάλαιο 4.2 -Εξομοίωση του προσημειούχου με τον ενυπόθηκο δανειστή

Ο προτεινόμενος πτωχευτικός κώδικας προβλέπει ρητά στο άρθρο 21 ότι ενέγγυοι πιστωτές είναι όλοι εκείνοι των οποίων η απαίτηση εξασφαλίζεται με ειδικό προνόμιο ή με εμπράγματα ασφάλεια επί συγκεκριμένου αντικειμένου της πτωχευτικής περιουσίας. Στο άρθρο 26 διασαφηνίζει ότι για τους ενέγγυους πιστωτές δεν ισχύει η αρχή της αναστολής των ατομικών διώξεων. Αυτοί μπορούν να ικανοποιηθούν ατομικά από τη ρευστοποίηση του αντικειμένου της πτωχευτικής περιουσίας στο οποίο έχουν εγγράψει εμπράγματα ασφάλεια. Η διάταξη αυτή διαφέρει ουσιωδώς από την υφιστάμενη. Το άρθρο 665 ΕΝ επιτρέπει μόνο στους ενυπόθηκους και στους ειδικούς προνομιούχους να προβούν στην αναγκαστική εκποίηση ενός ακινήτου. Συνεπώς, εξαιρεί τους προσημειούχους, για τους οποίους επιτρέπει να ασκήσουν την εμπράγματα αγωγή ή να τρέψουν την προσημείωση σε υποθήκη. Η επιλογή αυτή του νομοθέτη είναι συνειδητή, όπως θα αποδείξουμε κατωτέρω.

Θα μπορούσε, κάλλιστα, να παρατηρήσει κανείς ότι η ανωτέρω επιλογή της νομοπαρασκευαστικής επιτροπής ταυτίζεται με την πρόσφατη νομολογία του ανώτατου ακυρωτικού. Ωστόσο, η ΑΠ 14/2006 (Ολομ) (Α΄ Δημοσίευση Νόμος) δεν έκρινε για δικαίωμα αναγκαστικής εκτέλεσης πριν από την τροπή της προσημείωσης σε υποθήκη σε περίπτωση πτώχευσης, αλλά σε περίπτωση επίσπευσης u945 αναγκαστικής εκτέλεσης κατά τρίτου στον οποίο είχε περιέλθει το προσημειωμένο ακίνητο. Στην περίπτωση αυτή, εύλογα, δεν υπήρχε καμία αναστολή εκτελεστότητας λόγω πτώχευσης, ο οποίος μάλιστα είναι θεσμός δημόσιας τάξης και οφείλει να τον λαμβάνει υπόψη το δικαστήριο αυτεπαγγέλτως.



Το υφιστάμενο νομικό καθεστώς δεν επιτρέπει την επίσπευση αναγκαστικής εκτέλεσης για τον προσημειούχο πιστωτή πριν την τροπή της προσημείωσης σε υποθήκη<sup>3</sup>. Για λόγους πληρότητας πρέπει να αναφερθεί πως έχουν εκδοθεί αποφάσεις στηριζόμενες στην τυχαία κατάταξη (άρθρο 1007 ΚΠολΔ) του προσημειούχου πιστωτή που επέτρεψαν την επίσπευση αναγκαστικής εκτέλεσης<sup>4</sup>. Ωστόσο, η άποψη αυτή παραγνωρίζει τα εξής:

α) Ο εκτελεστός τίτλος του επισπεύδοντα προσημειούχου πιστωτή στερείται εκτελεστότητας, καθώς η τελευταία τελεί υπό την αίρεση (915 ΚΠολΔ) της τροπής της προσημείωσης σε υποθήκη. Σε μια τέτοια περίπτωση η αμφισβητούμενη εγκυρότητα του εκτελεστού τίτλου αναφέρεται στη συνδρομή κωλύματος, επειδή, ναι μεν επισπεύδεται αναγκαστική εκτέλεση βάσει εκτελεστού τίτλου, από εκείνους που αναφέρονται στα άρθρα 904 και 905, όμως αυτός ο εκτελεστός τίτλος εμποδίζεται να εκτελεστεί επειδή η **εκτελεστότητα per se** εξαρτάται από κάποιο γεγονός (δηλαδή την τροπή της προσημείωσης σε υποθήκη) το οποίο δεν έχει ακόμη συντελεστεί<sup>5</sup>. Συνεπώς, ειδικά στην περίπτωση της πτώχευσης παρέχεται ειδική εξαίρεση ως προς τη δυνατότητα επίσπευσης αναγκαστικής εκτέλεσης και αυτή προβλέπεται ΡΗΤΑ (και συνεπώς δεν επιδέχεται άλλες ερμηνείες ή αμφισβητήσεις) στο άρθρο 665 ΕΝ που θέτει δύο προϋποθέσεις:

i) Την ύπαρξη ΜΟΝΟΝ υποθήκης (συνεπώς να έχει τραπεί η προσημείωση σε υποθήκη) και

ii) Η πίστωση να έχει καταστεί ληξιπρόθεσμη

Άρα, λοιπόν, δεν τίθεται ζήτημα τυχαίας κατάταξης λόγω μη τελεσιδικίας της απαίτησης, αλλά απαγόρευσης επίσπευσης πλειστηριασμού λόγω αναστολής της εκτελεστότητας, για όσο χρονικό διάστημα εκκρεμεί η τροπή της προσημείωσης σε υποθήκη.

β) Η υποστήριξη της αντίθετης εκδοχής οδηγεί στην καταστρατήγηση της πτώχευσης ως θεσμού συλλογικής εκτέλεσης που αποσκοπεί στη σύμμετρη ικανοποίηση των πιστωτών<sup>6</sup>. Ο λόγος της ανωτέρω πρόβλεψης του νομοθέτη στο άρθρο 665 ΕΝ (που πραγματικά είναι άξιο μνείας ότι αυτή η διάταξη έμεινε ακριβώς ίδια επί 130 χρόνια) που επ' ουδενί αμφισβητείται από κανέναν μέχρι και σήμερα είναι η προστασία της περιουσίας του πτωχού και των πτωχευτικών δανειστών από τη διασπάθισή της. Με την πτώχευση επέρχεται πτωχευτική απαλλοτρίωση της περιουσίας του πτωχού και αυτός στερείται κάθε δικαιώματος διοίκησής της. Στις περισσότερες των περιπτώσεων ο σύνδικος είτε δεν έχει αρκετή πληροφόρηση λόγω διάλυσης του νομικού προσώπου της πτωχής εταιρίας (ή αδιαφορίας του φυσικού προσώπου σε περίπτωση ατομικής πτώχευσης) είτε μπορεί να μην είναι συνεπής με τις υποχρεώσεις που αναλαμβάνει και να μην προβαίνει σε ουσιαστικό έλεγχο των απαιτήσεων των εικαζόμενων πτωχευτικών πιστωτών. Εάν ο κάθε προσημειούχος – χωρίς να έχει εξελεχθεί η απαίτησή του κατά τη διάρκεια της πτωχευτικής διαδικασίας (επαληθεύσεις) ή χωρίς να έχει εξεταστεί η απαίτησή του από το Δικαστήριο, με την αυξημένη αξιοπιστία που το τελευταίο παρέχει – προχωρούσε σε αναγκαστική εκποίηση της πτωχευτικής περιουσίας θα παρουσιάζονταν το φαινόμενο η πτωχευτική περιουσία να εκπλειστηριάζονταν ακόμη και από εκείνους που θα είχαν εγγράψει εικονικές προσημειώσεις (σε συμπαιγνία ή μη με τον πτωχό) προκαλώντας βλάβη των

συμφερόντων όλων των υπολοίπων πιστωτών. Σε μια τέτοια περίπτωση η πτώχευση ως μορφή συλλογικής αναγκαστικής εκτέλεσης δεν θα είχε καμία απολύτως σημασία. Για το λόγο αυτό προσημειούχος και ενυπόθηκος έχουν διαφορετικά δικαιώματα στην πτώχευση (αυτό άλλωστε προκύπτει και από συγκριτική μελέτη των διατάξεων των άρθρων 537 και 539 του ΕΝ. Στην πρώτη περίπτωση η εγγραφή προσημείωσης μέσα στην ύποπτη περίοδο είναι άκυρη, ενώ η εγγραφή υποθήκης όχι. Εάν εξομοιώνονταν προσημειούχος με ενυπόθηκο δανειστή τότε το άρθρο 537 ΕΝ δεν έχει καμία εφαρμογή και πλειάδα εικονικών προσημειώσεων που εγγράφονται εντός της ύποπτης περιόδου θα έπρεπε να θεωρούνταν έγκυρες).

Όλα τα παραπάνω φαίνεται να τα παραγνωρίζει ο προτεινόμενος Πτωχευτικός Κώδικας, μολονότι διακηρύσσει στο πρώτο άρθρο του με τίτλο «Σκοπός της πτώχευσης» ότι «η διαδικασία της πτώχευσης αποσκοπεί στη συλλογική ικανοποίηση των πιστωτών του οφειλέτη με τη ρευστοποίηση της περιουσίας του ή με άλλο τρόπο που προβλέπεται από σχέδιο εξυγίανσης και ιδίως με τη διατήρηση της επιχείρησής του».

Συνεπώς, παρατηρούμε μια ουσιαστική διάσταση μεταξύ διακηρυγμένων στόχων και νομοθετικών επιλογών. Σε τελική ανάλυση σε πόσες πτωχεύσεις θα εφαρμοστούν οι προβλέψεις του νέου πτωχευτικού κώδικα; Φοβούμαι σε ελάχιστες, καθώς η εμπράγματη εξασφάλιση του πιστωτή δια προσημειώσεως είναι σήμερα ιδιαίτερα διαδεδομένη, με αποτέλεσμα να μην εφαρμόζονται για αυτούς οι διατάξεις του πτωχευτικού δικαίου, αλλά το κοινό δικονομικό δίκαιο. Συνεπώς, μάλλον, ο θεσμός της πτώχευσης θα αντιμετωπίσει πρόβλημα (Αργυριάδης, 2007).

#### 4.3 – Κατ’ άρθρον παρατηρήσεις

### Κεφάλαιο 1<sup>ο</sup> Η κήρυξη της πτώχευσης

#### Άρθρο 2

#### Υποκειμενικές προϋποθέσεις κήρυξης της πτώχευσης

1. Ορίζονται οι υποκειμενικές προϋποθέσεις για την πτωχευτική ικανότητα.

Εν όψει της εμπορικής δράσης κυρίως μέσω εταιρικής μορφής, η διατήρηση της παραδοσιακής φράσης «πτωχευτική ικανότητα έχουν οι έμποροι» που παραπέμπει κατά την γραμματική της ερμηνεία σε φυσικά πρόσωπα, θα ήταν σκόπιμο να έχει την διατύπωση *«πτωχευτική ικανότητα έχουν τα φυσικά και νομικά πρόσωπα που ασκούν εμπορία /η έχουν την εμπορική ιδιότητα »*. Η διατύπωση αυτή συνδέεται καλύτερα, με το δεύτερο εδάφιο της ίδιας παραγράφου με το οποίο αποδίδεται η πτωχευτική ικανότητα και στις ενώσεις προσώπων με νομική προσωπικότητα που επιδιώκουν οικονομικό σκοπό, χωρίς να είναι εμπορικές λόγω σκοπού ή τύπου.

Ως προς το θέμα των ενώσεων προσώπων με νομική προσωπικότητα και επιδιώκουν οικονομικό σκοπό χωρίς να είναι εμπορικές, καλό θα είναι να υπάρξει μία μεγαλύτερη εξειδίκευση του όρου. Στη σημερινή εποχή της ανάπτυξης των μη κυβερνητικών οργανώσεων, της κοινωνικής οικονομίας, των αστικών συμπράξεων μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, θα πρέπει να επιδιωχθεί η μεγαλύτερη δυνατή σαφήνεια ως προς το ποια οργάνωση υπόκειται στον κίνδυνο να πτωχεύσει (ΟΚΕ,2008).

Σύμφωνα με τον παλαιό πτωχευτικό κώδικα με την κήρυξη της πτώχευσης ο πτωχεύσας στερείται αυτοδικαίως τη διοίκηση της περιουσίας του (Νόμος 635/1935, άρθρο 2, παράγραφος 1).

2. Αποκλείεται η πτωχευτική ικανότητα νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, δημόσιων οργανισμών, και οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης. Κατ' αρχήν, ο όρος «δημόσιοι οργανισμοί» δεν είναι σαφής, ιδιαίτερα όταν μιλάμε για νομικά πρόσωπα με τη μορφή ανωνύμων εταιριών (υπενθυμίζεται ότι η έννοια του δημόσιου οργανισμού μεταβάλλεται από νομοθέτημα σε νομοθέτημα).

Πέραν αυτού, θα πρέπει να επανεξετασθεί το ζήτημα της μη υπαγωγής γενικά όλων των δημόσιων οργανισμών από την πτωχευτική διαδικασία. Έτσι για παράδειγμα, ενώ γίνεται κατανοητή η εξαίρεση των επιχειρήσεων κοινής ωφελείας, θα πρέπει να υπάγονται στη διαδικασία αυτή οι δημόσιες επιχειρήσεις που λειτουργούν ανταγωνιστικά με άλλες, ιδιωτικές επιχειρήσεις.

### **Άρθρο 3**

#### **Αντικειμενικές προϋποθέσεις πτώχευσης**

Κρίνεται θετικά η εισαγωγή ως προϋπόθεσης για την κήρυξη σε πτώχευση της έννοιας της «επαπειλούμενης αδυναμίας κανονικής εκπλήρωσης» εφόσον η κήρυξη της πτώχευσης προκαλείται με αίτηση του οφειλέτη διότι αποτελεί και βάση για την υποβολή σχεδίου αναδιοργάνωσης.

## **Άρθρο 5**

### **Αίτηση πτώχευσης**

Παρά το ότι αναγνωρίζεται στην αιτιολογική έκθεση ότι η αυτεπάγγελτη κήρυξη πτώχευσης από το δικαστήριο, είχε καταστεί πλήρως ανενεργής, αναγνωρίζεται δικαίωμα του εισαγγελέα πρωτοδικών να ζητήσει την πτώχευση οφειλέτη, με την επίκληση λόγων δημόσιου συμφέροντος.

Η παρέμβαση του εισαγγελέα για να πτωχεύσει μία επιχείρηση που δεν έκριναν σκόπιμο να θέσουν σε πτώχευση ούτε ο οφειλέτης ούτε οι πιστωτές του, θα δημιουργήσει ανώμαλες καταστάσεις προς βλάβη όλων των μερών.

Σε ένα σύγχρονο νομοθέτημα, μία τέτοια διάταξη (έστω και ανενεργή επί δεκαετίες) δεν έχει θέση.

Σύμφωνα με το νόμο 635/1937, ως ημέρα παύσεως των πληρωμών ορίζεται 2 έτη μετά την κύρωση της πτώχευσης.

## **Άρθρο 6**

### **Απόρριψη της αίτησης**

Εισάγονται διατάξεις που αποτρέπουν την προσφυγή στο πτωχευτικό δικαστήριο, όπως κατά κόρον γίνεται σήμερα, για υποκατάσταση ατομικών καταδιωκτικών μέτρων υπό την απειλή της «πτώχευσης».

Θετικά κρίνεται η διάταξη για την καταχρηστική άσκηση της αίτησης πτώχευσης. Θα πρέπει να εξετασθεί όμως και το ακόλουθο ζήτημα: από τη στιγμή που κατατίθεται η αίτηση ενός πιστωτή για κήρυξη του οφειλέτη σε πτώχευση, ο καθ'

ου η αίτηση δεν μπορεί να λάβει πιστοποιητικό μη κατάθεσης αίτησης για κήρυξη σε πτώχευση. Το πιστοποιητικό αυτό είναι αναγκαίο για μια σειρά από δικαιώματα οποιουδήποτε επιχειρηματία όπως η συμμετοχή σε διαγωνισμούς. Η παράταση της εκκρεμοδικίας με αναβολές καθιστά όμηρο τον οφειλέτη εάν δεν τις ζητά ο ίδιος. Θα πρέπει να διερευνηθεί η δυνατότητα περιορισμού των αναβολών (που θα μπορεί όμως να εφαρμοσθεί στην πράξη) ή να συνδυασθεί με μια δυνατότητα λήψης πιστοποιητικού σε περίπτωση μη εκδίκασης της υπόθεσης εντός ορισμένου χρονικού διαστήματος.

Σύμφωνα με το άρθρο 13 του νόμου 635/1937 η κήρυξη της πτώχευσης δύναται ν' ανακληθεί από το δικαστήριο του κηρύξαντος μετά από αίτηση του πτωχεύσαντος. Η απόφασις εκδίδεται κλητευομένου του συνδίκου και επί τη εκθέσει του εισηγητού εάν ικανοποιηθούν όλοι οι πιστωτές που λαβαίνουν μέρος εις την δίκην περί κηρύξεως της πτωχεύσεως και οι εμφανόμενοι εκ του παρά τω πρωτοδικείω φακέλλου αυτής.

## **Άρθρο 7**

### **Απόφαση**

Μεταξύ άλλων, καταργείται η διάκριση των συνδίκων σε προσωρινό, οριστικό και σύνδικο ενώσεως . Το μέτρο κρίνεται θετικά.

## **Άρθρο 8**

Θα πρέπει να ορισθεί μέσα στη διάταξη η υποχρέωση του συνδίκου να προβαίνει σε δημοσιεύσεις και σε άλλες

χώρες της Ε.Ε., σύμφωνα με τον κανονισμό 1346/2000 (άρθρο 21), στην περίπτωση που ο οφειλέτης έχει απαιτήσεις ή υποχρεώσεις σε χώρες μέλη της κοινότητας. Μια τέτοια παράλειψη έχει ως συνέπεια την κατ' άρθρο 24 του κανονισμού ελευθέρωση του οφειλέτη από την υποχρέωση καταβολής στον σύνδικο.

Έστω και εάν ο Κανονισμός ισχύει αυτόνομα και άσχετα από τον Κώδικα, η ρητή παραπομπή σε αυτόν, θα διευκολύνει τους εφαρμοστές του δικαίου και θα αποτρέψει κρίσιμες για την πτωχευτική διαδικασία παραλείψεις.

## **Κεφάλαιο 2<sup>ο</sup> - Συνέπειες της πτώχευσης**

### **Άρθρο 15**

#### **Συνέπειες της πτώχευσης ως προς τον οφειλέτη - Στερήσεις**

Ο Πτωχευτικός Κώδικας καταργεί τις καθολικές προσωπικές κυρώσεις και στερήσεις που επέφερε η κήρυξη του οφειλέτη φυσικού προσώπου, εκτός των ειδικά προβλεπομένων. Η ρύθμιση αξιολογείται θετικά.

Η μη απώλεια όμως της ιδιότητας του εμπόρου, ως συνέπεια της κήρυξης της πτώχευσης, τουλάχιστον μέχρι το χρονικό διάστημα της λήψης απόφασης κατά το άρθρο 84 είναι ενδεχόμενο να οδηγήσει σε καταστρατηγήσεις της πτωχευτικής διαδικασίας, αφού ο πτωχός δεν θα έχει κανένα νομικό κώλυμα στο να ασκήσει και πάλι την ίδια δραστηριότητα, χωρίς μάλιστα να εντάσσεται στην πτωχευτική περιουσία ότι αποκτά από αυτή. Θα πρέπει να μελετηθεί η θέσπιση ενός χρονικά ορισμένου περιορισμού



στην άσκηση εμπορικής δραστηριότητας, ενδεχομένως μέχρι το στάδιο της ενώσεως.

## **Άρθρο 16**

### **Πτωχευτική περιουσία**

#### **Παράγραφος 1**

Η γενική εξαίρεση της περιουσίας που αποκτά ο οφειλέτης μετά την κήρυξη της πτώχευσης, από την πτωχευτική περιουσία, θέτει ζητήματα.

Εφόσον δεν προσδιορίζεται χρονικό σημείο, θεωρητικά ο οφειλέτης, αμέσως μετά την κήρυξη της πτώχευσης μπορεί να αποκτήσει περιουσία, που ενδεχομένως θα προέρχεται από κεφάλαια που απέφυγε να καταβάλει στους πιστωτές του, μεθοδεύοντας έτσι μια αέναη για τον ίδιο ευμάρεια, σε βάρος των πιστωτών του, και υποκείμενος μόνο στις ποινικές ευθύνες.

Σκοπός του νέου πτωχευτικού κώδικα, όπως φαίνεται άλλωστε και στο Δωδέκατο Κεφάλαιο (ποινικές κυρώσεις) είναι να επιβάλει κυρώσεις στον οφειλέτη που μεθοδεύει την πτώχευση του είτε με δόλο είτε από αμέλεια. Η απόκτηση από τον οφειλέτη που κηρύχθηκε σε πτώχευση νέων περιουσιακών στοιχείων, δεν μπορεί να είναι χωρίς κανένα περιορισμό.

Θα ήταν φυσικό να εξαιρεθούν από την πτωχευτική περιουσία τα περιουσιακά στοιχεία που αποκτά ο οφειλέτης από χαριστική αιτία, εφ όσον τα αποκτά μετά την κήρυξη της πτώχευσης.

Τα περιουσιακά στοιχεία όμως που αποκτά με επαχθή αιτία, (αγορά κ.λ.π) θα πρέπει , εφ όσον αποκτώνται

μέσα σε ένα ορισμένο χρονικό διάστημα από την κήρυξη της πτώχευσης (ενδεχομένως ενός έτους) να εντάσσονται στην πτωχευτική περιουσία, ιδίως εάν δεν δικαιολογείται η δαπάνη για την απόκτηση τους, από τα μετά την κήρυξη της πτώχευσης νόμιμα εισοδήματα του οφειλέτη.

## **Άρθρο 24**

### **Παύση τοκογονίας**

Προβλέπεται ότι μετά την κήρυξη της πτώχευσης οι απαιτήσεις που δεν είναι εξασφαλισμένες με ειδικό προνόμιο ή εμπράγματο δικαίωμα παύουν να παράγουν νόμιμους ή συμβατικού τόκους.

Δε γίνεται κατανοητή η εξαίρεση των απαιτήσεων που είναι εξασφαλισμένες με εμπράγματο δικαίωμα. Η συνέχιση της τοκοφορίας σε συνδυασμό με την εμπράγματη διασφάλιση, θα μειώσει τα κίνητρα για τους συγκεκριμένους πιστωτές να συναινέσουν σε συμβιβαστικές λύσεις.

## **Άρθρο 34**

### **Συμβάσεις εργασίας**

#### **Παράγραφος 1**

Παρέχεται στο σύνδικο το δικαίωμα λύσης συμβάσεων εργασίας αορίστου χρόνου με καταγγελία για το κύρος της οποίας δεν απαιτείται η καταβολή της νόμιμης αποζημίωσης.

Για την αποφυγή καταστρατήγησης των δικαιωμάτων των εργαζομένων, θα ήταν σκόπιμο να προβλέπεται ότι με την έγγραφη καταγγελία της σύμβασης αορίστου χρόνου ο σύνδικος οφείλει να προσδιορίζει το ποσό της

αποζημίωσης που δικαιούται ο μισθωτός και να δηλώνει την αδυναμία καταβολής της λόγω της κήρυξης του εργοδότη σε πτώχευση. Η έγγραφη αυτή καταγγελία της σύμβασης εργασίας αορίστου χρόνου θα πρέπει να αποτελεί τίτλο για την αναγγελία της αξίωσης των μισθωτών στην καταβολή αποζημίωσης κατ άρθρο 91 του Πτωχευτικού νόμου, και επαλήθευσης της κατ άρθρο 93, παρ. 3, χωρίς να απαιτείται η έγερση αγωγής για την επιδίκασή της.

### **Άρθρο 35**

#### **Επιφύλαξη κυριότητας**

##### **Παράγραφος 1**

Για την πληρότητα της ρύθμισης πρέπει να ορίζεται ότι ο αγοραστής, με την αποπληρωμή του τιμήματος κατά τα συμφωνηθέντα μπορεί να προβεί μονομερώς, αποδεικνύοντας με έγγραφο βεβαίας χρονολογίας την εξόφληση, σε δήλωση άρσης της παρακράτησης κυριότητας.

### **Άρθρο 45**

#### **Εξαιρούμενες πράξεις - περίπτωση (β)**

Ενώ ο Κώδικας δεν ακολουθεί την διάκριση ακυρότητας ή ακυρωσίας, αλλά ονομάζει, και ορθά τις ανακαλούμενες πράξεις σε πράξεις υποχρεωτικής και δυνητικής ανάκλησης, στο εδάφιο β' εμφιλοχωρεί η διάκριση «ακυρότητα και ακυρωσία» πράξεων ενώ έπρεπε να αναφέρεται σε πράξεις «υποχρεωτική ή δυνητικής ανάκλησης».

## **Άρθρο 48**

### **Δικαστική απόφαση-νομιμοποίηση**

#### **Παράγραφος 4**

Δίδεται η δυνατότητα να ανακληθεί πράξη που έγινε κατά τη διάρκεια της ύποπτης περιόδου και για την οποία έχει εκδοθεί τίτλος εκτελεστός (μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται και οι τελεσίδικες δικαστικές αποφάσεις) ή έχει προηγηθεί αναγκαστική εκτέλεση, θα προσκρούει στο δεδικασμένο για την απαίτηση. Η διάταξη κρίνεται θετικά.

## **Κεφάλαιο 3<sup>ο</sup> - Τα όργανα της πτώχευσης**

### **Άρθρο 63**

#### **Ποιος διορίζεται σύνδικος**

##### **Παράγραφος 2**

Μεταξύ των κωλυμάτων για διορισμό συνδίκου, θα πρέπει να προβλεφθεί και κώλυμα διορισμού εκείνου που διετέλεσε πληρεξούσιος δικηγόρος του οφειλέτη ή πιστωτών του οφειλέτη το τελευταίο έτος πριν την υποβολή της αίτησης για την κήρυξη του σε πτώχευση.

Επίσης, θα πρέπει να αποκλείεται σύνδικος που ταυτόχρονα διεξάγει άλλη πτωχευτική διαδικασία.

## **Άρθρο 67**

### **Εκποίηση πραγμάτων που υπόκεινται σε φθορά**

#### **Παράγραφος 3**

Εκτός από την γνωστοποίηση του τόπου και του χρόνου πώλησης των πραγμάτων με τοιχοκόλληση στο κατάστημα του πτωχευτικού δικαστηρίου θα ήταν σκόπιμο η γνωστοποίηση να τοιχοκολλείται και α) στο δημοτικό κατάστημα του κατ' άρθρο 4 παρ 1 κέντρου συμφερόντων του οφειλέτη και β) στο κατάστημα του αντίστοιχου εμπορικού επιμελητηρίου, ώστε να είναι δυνατή η αύξηση του αριθμού των ενδιαφερομένων για την αγορά τους και να τεθεί φραγμός στην δράση των κερδοσκοπικών ομάδων, δεδομένου ότι η δημοσιότητα με τοιχοκόλληση στο κατάστημα του πτωχευτικού δικαστηρίου είναι εν δυνάμει περιορισμένης έκτασης.

Παράλληλα, θα πρέπει να αξιοποιηθούν και οι δυνατότητες που παρέχει το Διαδίκτυο. Προς την κατεύθυνση αυτή, το Υπουργείο Δικαιοσύνης θα πρέπει να δημιουργήσει ιστοσελίδα στην οποία θα αναρτώνται τέτοιου είδους ανακοινώσεις που αφορούν την πτωχευτική διαδικασία.

## **Άρθρο 70**

### **Έκθεση του συνδίκου**

#### **Παράγραφος 2**

Στην διάταξη αυτή και μόνο εισάγεται ως μέρος της πτωχευτικής διαδικασίας, με δικαίωμα έκφρασης γνώμης επί της εκθέσεως του συνδίκου, εκπρόσωπος των εργαζομένων. Κατά τα λοιπά, οι εργαζόμενοι δεν

εκπροσωπούνται στα όργανα της πτωχεύσεως ως ειδική ομάδα πιστωτών, πράγμα που έπρεπε να προβλέπεται, τουλάχιστον μέχρι το στάδιο της ένωσης, με δεδομένο ότι υπάρχουν προβλέψεις α) για την δυνατότητα συνέχισης της δραστηριότητας β) για την μεταβίβαση της επιχείρησης ως σύνολο.

Στις ρυθμίσεις για την επιτροπή πιστωτών προτείνεται η συμμετοχή εκπροσώπου των εργαζομένων εφόσον η επιχείρηση απασχολεί άνω των 10 εργαζομένων.

## **Άρθρο 72**

### **Επιστολές κ.λπ. μέσα επικοινωνίας του οφειλέτη**

Η πρόβλεψη για πρόσκληση του οφειλέτη προ 2 ημερών για να παρευρίσκεται κατά την αποσφράγιση των επιστολών, τηλεγραφημάτων, τηλεομοιοτυπωμάτων και μηνυμάτων μέσω ηλεκτρονικού υπολογιστή (e-mail) που απευθύνονται προς τον οφειλέτη, δεν μπορεί να λειτουργήσει ως προς την ηλεκτρονική αλληλογραφία, και δεν συντρέχει λόγος να δημιουργούνται προϋποθέσεις για δημιουργία διενέξεων μεταξύ συνδίκου και οφειλέτη. Θα πρέπει, λοιπόν, η υποχρέωση να περιορισθεί στις περιπτώσεις αποσφράγισης έντυπης αλληλογραφίας ενώ για την ηλεκτρονική αλληλογραφία να προβλεφθεί η υποχρέωση προώθησης των μηνυμάτων στον οφειλέτη εντός δύο ημερών από τη λήψη τους.

## **Άρθρο 77**

### **Εκποίηση εμπορευμάτων και κινητών**

#### **Παράγραφος 1**

Η κατ' εξαίρεση πώληση που προβλέπεται στο άρθρο 77 πριν την απόφαση της συνέλευσης των πιστωτών του άρθρου 84 η οποία και έχει την εξουσία να αποφασίσει για την συνέχιση ή μη της δραστηριότητας ή την πώληση της επιχείρησης ως συνόλου, πρέπει να περιοριστεί μόνο στα έτοιμα εμπορεύματα και σε κινητά πράγματα που δεν εντάσσονται στον αναγκαίο για την λειτουργία της επιχείρησης εξοπλισμό.

Η πρόβλεψη ότι δεν μπορεί να επιτευχθεί η διατήρηση της επιχείρησης με αναδιοργάνωση κ.λπ. ή η εκποίησή της ως συνόλου, δεν αποτελεί δικαιολογητικό λόγο, αφού επ' αυτού αποφαινεται η συνέλευση των πιστωτών του άρθρου 84 και ενδέχεται να αποφασίσει διαφορετικά από την πρόβλεψη του συνδίκου.

Θα πρέπει από την παράγραφο 1 είτε να απαλειφθεί η φράση «και των κινητών εν γένει της πτωχεύσεως» είτε να τεθεί «και εκείνων των κινητών που δεν εντάσσονται στον αναγκαίο για την λειτουργία της επιχείρησης εξοπλισμό».

#### **Παράγραφος 3**

Ενώ στο άρθρο 67 παρ 3 ορίζεται ότι η γνωστοποίηση του τόπου και του χρόνου πώλησης των πραγμάτων γίνεται με τοιχοκόλληση στο κατάστημα του πτωχευτικού δικαστηρίου, εδώ ορίζονται «τα γραφεία του εισηγητή» Όπως προτείνεται και στο άρθρο 67 και στις πωλήσεις που γίνονται κατ' άρθρο 77 θα ήταν σκόπιμο η γνωστοποίηση να τοιχοκολλείται και α) στο δημοτικό κατάστημα του κατ άρθρο 4 παρ 1 κέντρου συμφερόντων

του οφειλέτη και β) στο κατάστημα του αντίστοιχου εμπορικού επιμελητηρίου, ώστε να είναι δυνατή η αύξηση του αριθμού των ενδιαφερομένων για την αγορά τους. Επίσης, θα πρέπει να αξιοποιηθούν οι δυνατότητες του Διαδικικτύου (βλ. παρατήρηση στο άρθρο 77).

## **Άρθρο 80**

### **Αστική ευθύνη του συνδίκου**

#### **Παράγραφος 1**

Προβλέπεται ότι ο σύνδικος ευθύνεται για κάθε υπαίτια πρόκληση ζημίας (συνεπώς και για ελαφριά αμέλεια) έναντι της ομάδας των πιστωτών και του οφειλέτη.

Η διάταξη θα λειτουργήσει αποτρεπτικά για την προσέλκυση ενδιαφερομένων να αναλάβουν καθήκοντα συνδίκου, κάτι που αποτελεί σύννητες πρόβλημα στις πτωχευτικές διαδικασίες. Προτείνεται να εξαιρεθεί η ελαφρά αμέλεια.

## **Άρθρο 85**

### **Η επιτροπή πιστωτών – Εκλογή**

#### **Παράγραφος 2**

Θα πρέπει να προβλεφθεί η συμμετοχή στην Επιτροπή Πιστωτών και εκπροσώπου των εργαζομένων, όταν αυτοί υπερβαίνουν ένα ορισμένο αριθμό (π.χ. 5).

Σε μία τέτοια περίπτωση, η Επιτροπή θα μπορεί να απαρτίζεται από 2 εκπροσώπους των εμπραγμάτων ασφαλισμένων και των γενικών προνομιούχων, 2



εκπροσώπους των ανέγγυων πιστωτών και ένα των εργαζομένων.

## **Κεφάλαιο 4<sup>ο</sup> - Εξέλεγχη των πιστώσεων**

### **Άρθρο 89**

#### **Πρόσκληση για αναγγελία**

##### **Παράγραφος 2**

Σύμφωνα με τον Κανονισμό 1346/2000 (άρθρο 40 παρ. 2) ο σύνδικος οφείλει να ενημερώσει του πιστωτές που είναι γνωστοί και έχουν στα άλλα κράτη μέλη την συνήθη διαμονή έδρα ή κατοικία. Θα ήταν χρήσιμο να οριστεί στη διάταξη ότι ο σύνδικος υποχρεούται να ενημερώσει εγγράφως όλους τους πιστωτές « στην Ελλάδα ή σε άλλο κράτος μέλος».

### **Άρθρο 93**

#### **Πώς γίνεται η επαλήθευση**

##### **Παράγραφος 3**

Πρέπει να προστεθεί ότι ειδικά για την επαλήθευση απαιτήσεων αποζημίωσης λόγω καταγγελίας σύμβασης εργασίας αορίστου χρόνου, κατά τις διατάξεις του παρόντος, η απαίτηση επαληθεύεται με μόνη την έγγραφη καταγγελία της σύμβασης από τον σύνδικο, και για το σε αυτήν οριζόμενο ποσό αποζημίωσης.

## **Κεφάλαιο 5<sup>ο</sup> - Ειδικές διατάξεις επί νομικών προσώπων**

### **Άρθρο 98**

#### **Αστική ευθύνη διοικητών κεφαλαιουχικών εταιριών**

Με την διάταξη του άρθρου 98 ιδρύεται αστική ευθύνη (πέρα από την ποινική ευθύνη που ιδρύεται με το άρθρο 176) σε βάρος των «υπαίτιων» μελών του διοικητικού συμβουλίου κεφαλαιουχικής εταιρείας σχετικά με τα χρέη που γεννώνται από την ημέρα που έπρεπε να υποβληθεί η αίτηση για πτώχευση, δηλαδή μέσα σε 15 ημέρες από τότε που διαπιστώνεται αδυναμία εκπλήρωσης των ληξιπρόθεσμων χρηματικών οφειλών κατά τρόπο γενικό και μόνιμο, μέχρι την κήρυξη της εταιρείας σε πτώχευση. Η ίδια ευθύνη ιδρύεται και σε βάρος τρίτου «που προέτρεψε το μέλος ή τα μέλη του Δ.Σ. να μην υποβάλουν εγκαίρως την αίτηση.

#### **Παράγραφος 1**

Με την παράγραφο 1 ιδρύεται περιορισμένης έκτασης αστική ευθύνη σε κάθε περίπτωση, και καλύπτει το χρονικό διάστημα από τότε που θα έπρεπε να υποβληθεί η αίτηση για πτώχευση κεφαλαιουχικής εταιρείας (Ανώνυμης ή Ε.Π.Ε.) μέχρι την κήρυξη σε πτώχευση. Το χρονικό σημείο έναρξης της παράλληλης ευθύνης των μελών του Δ.Σ./διαχειριστών είναι αβέβαιο, δεδομένου ότι ο χρόνος παύσης πληρωμών ορίζεται κυριαρχικά από το Δικαστήριο και είναι το μοναδικό χρονικό σημείο που μπορεί να ληφθεί υπόψη για την θεμελίωση της ευθύνης αυτής.

Θα ήταν σκοπιμότερο το πρώτο εδάφιο να διατυπωθεί διαφορετικά :

« Αν δεν υποβληθεί εγκαίρως η αίτηση για πτώχευση κεφαλαιουχικής εταιρείας , (άρθρο 5 παρ 2) τα υπαίτια μέλη του ΔΣ. ή οι διαχειριστές, ευθύνονται για την αποκατάσταση της ζημίας των εταιρικών πιστωτών, για τα χρέη που δημιουργήθηκαν από την ημέρα που ορίστηκε κατ άρθρο 7 παρ 2 ως ημέρα παύσης πληρωμών μέχρι την κήρυξη της εταιρείας σε πτώχευση».

Στην αιτιολογική έκθεση γίνεται αναφορά στο ότι σε πολλές περιπτώσεις η κατάρρευση των εταιρειών οφείλεται στην ανεύθυνη πολιτική που ασκούν οι διοικητές τους καθ' υπόδειξη των πλειοψηφούντων εταίρων Έτσι ιδρύεται ευθύνη σε αποζημίωση και του τρίτου που «προέτρεψε το μέλος τα μέλη να μην υποβάλλουν εγκαίρως την αίτηση.

Με την ρύθμιση αυτή γίνεται επέμβαση στην αυτονομία του νομικού προσώπου, αφού αναγνωρίζεται σε εξωθεσμικά πρόσωπα ικανότητα και δυνατότητα επιρροής των μελών της διοίκησης, πράγμα που θα δημιουργήσει κατά την εφαρμογή της διάταξης πολλαπλά ζητήματα, σχετικά με την έκταση της ευθύνης και την υπαιτιότητα, η οποία όπως είναι διατυπωμένη η διάταξη θα μπορεί να επεκταθεί σε κάθε τρίτο, π.χ. οικονομικό ή νομικό σύμβουλο, ενώ σκοπός του νομοθέτη είναι η απόδοση ευθύνης σε μέτοχο ή μετόχους που δεν μετέχουν εμφανώς στην διοίκηση της εταιρείας αλλά την κατευθύνουν.

Θα ήταν προτιμότερο, σύμφωνα με το σκοπό του νομοθέτη, το δεύτερο εδάφιο να διατυπωθεί διαφορετικά:

« Την ίδια ευθύνη υπέχουν και οι μέτοχοι εκείνοι που δεν μετέχουν στην διοίκηση και προέτρεψαν ή υπέδειξαν στα μέλη του Δ.Σ ή τους διαχειριστές να μην υποβάλουν εγκαίρως την αίτηση».

## Παράγραφος 2

Με την παράγραφο 2, διευρύνεται η αστική ευθύνη των μελών της διοίκησης ή των διαχειριστών κεφαλαιουχικής εταιρείας για αποζημίωση των εταιρικών πιστωτών, σε περίπτωση που η πτώχευση της εταιρείας προκλήθηκε από δόλο ή βαριά αμέλεια τους, χωρίς κανένα περιορισμό στην έκταση της, η οποία, όπως φαίνεται από την διατύπωση του νόμου καταλαμβάνει το σύνολο των απαιτήσεων των εταιρικών πιστωτών ανεξαρτήτως χρόνου. Και στην παράγραφο αυτή η επέκταση της ευθύνης «σε κάθε τρίτο», διευρύνει τα όρια της ευθύνης πέραν από τον κύκλο προσώπων που έχει υπ όψη του ο νομοθέτης.

Θα ήταν προτιμότερο, σύμφωνα με το σκοπό του νομοθέτη, η δεύτερη παράγραφος να διατυπωθεί διαφορετικά:

«Αν η πτώχευση της κεφαλαιουχικής εταιρείας προκλήθηκε από δόλο ή βαριά αμέλεια των μελών του διοικητικού συμβουλίου ή των διαχειριστών, τα υπαίτια μέλη ευθύνονται σε αποζημίωση έναντι των εταιρικών πιστωτών. Την ίδια ευθύνη υπέχει και ο μέτοχος ή οι μέτοχοι εκείνοι που δεν μετέχουν στην διοίκηση και άσκησαν την επιρροή τους στα μέλη του Δ.Σ ή τους διαχειριστές προκειμένου να προβούν σε πράξεις ή παραλείψεις που είχαν ως αποτέλεσμα την πτώχευση της εταιρείας».

## **Κεφάλαιο 6 - Διαδικασία συνδιαλλαγής**

### **Άρθρο 101**

#### **Το έργο του μεσολαβητή**

##### **Παράγραφος 1**

Πρέπει να ορίζεται ειδικά ότι ο μεσολαβητής ζητεί και λαμβάνει υπ' όψιν του τη γνώμη των εργαζομένων, ως ειδικής ομάδας πιστωτών, δεδομένου ότι μεταξύ των σκοπών της διαδικασίας συνδιαλλαγής είναι η διατήρηση των θέσεων εργασίας.

### **Άρθρο 105**

#### **Κήρυξη λύσης της συμφωνίας**

##### **Παράγραφος 5**

Το προνόμιο που δίδεται, σε περίπτωση λύσης της συμφωνίας, σε όσους συνεισέφεραν αγαθά ή υπηρεσίες προς το σκοπό συνέχισης της επιχειρηματικής δραστηριότητας του οφειλέτη και των πληρωμών για την αξία των αγαθών ή των υπηρεσιών που συνεισέφεραν, θα πρέπει να δοθεί και στους εργαζόμενους οι οποίοι προσέφεραν την προσωπική τους εργασία σε μια ύστατη προσπάθεια να διασωθεί η επιχείρηση.

## **Κεφάλαιο 7<sup>ο</sup> - Σχέδιο αναδιοργάνωσης**

### **Άρθρο 109**

#### **Ελάχιστο περιεχόμενο του σχεδίου**

##### **Παράγραφος 2**

Πρέπει να προστεθεί ότι εάν στο σχέδιο προβλέπεται ότι η ικανοποίηση των πιστωτών θα γίνει με τα έσοδα της συνέχισης της επιχείρησης του οφειλέτη από τον ίδιο ή τρίτο, το σχέδιο πρέπει να συνοδεύεται και από περιγραφή της πολιτικής που θα ακολουθηθεί στο θέμα της διατήρησης των θέσεων εργασίας και των δικαιωμάτων των εργαζομένων κατά το υλοποίησης του σχεδίου αναδιοργάνωσης.

### **Άρθρο 110**

#### **Περιορισμός εκ του νόμου**

Η διάταξη προβλέπει ότι με το σχέδιο αναδιοργάνωσης δεν μπορεί να προταθεί μείωση των απαιτήσεων σε ποσοστό μικρότερο του 20%. Για τις απαιτήσεις των εργαζομένων θα πρέπει να προβλεφθεί υψηλότερο όριο επιτρεπόμενης μείωσης των απαιτήσεων.

## **Άρθρο 111**

### **Κατηγοριοποίηση των απαιτήσεων**

#### **Παράγραφος 2**

Προβλέπεται ότι οι απαιτήσεις των εργαζομένων αποτελούν ιδιαίτερη ομάδα. Αυτό πρέπει να παρέχει δικαίωμα συνυπολογισμού τους στην διαμόρφωση της πλειοψηφίας του άρθρου 121.

## **Άρθρο 121**

### **Πλειοψηφίες για αποδοχή του σχεδίου**

#### **Παράγραφος 1**

Η διάταξη ορίζει ότι για την αποδοχή του σχεδίου απαιτείται πλειοψηφία των πιστωτών που να εκπροσωπούν τουλάχιστον το 60% των απαιτήσεων και στην πλειοψηφία αυτή να μετέχουν πιστωτές με εμπράγματα ασφάλιση ή ειδικό προνόμιο ή με προσημείωση υποθήκης που θα εκπροσωπούν τουλάχιστον το 40% των απαιτήσεων αυτών.

Στην απαιτούμενη πλειοψηφία του 60% θα πρέπει να μετέχουν και εργαζόμενοι που εκπροσωπούν τουλάχιστον το 40% των απαιτήσεων των εργαζομένων.

## **Κεφάλαιο 8<sup>ο</sup> - Η εκκαθάριση της περιουσίας του οφειλέτη και η διανομή**

### **Άρθρο 133**

#### **Φορολογικές διευκολύνσεις**

Η ρύθμιση του άρθρου 133 επιλύει στη σωστή κατεύθυνση το ζήτημα της φορολογικής αντιμετώπισης των συμβάσεων που ενεργούνται στο στάδιο και επ' αφορμή της εκποίησης της πτωχευτικής περιουσίας.

Θα πρέπει να τεθεί διάταξη στη φορολογική νομοθεσία σύμφωνα με την οποία οι αγοραστής-υπερθεματιστές που αποκτούν είτε ως σύνολο είτε κατ' ιδίαν στοιχεία της περιουσίας του οφειλέτη υπόκεινται σε έλεγχο του πόθεν έσχες όχι μόνο για τα ακίνητα (που έτσι και αλλιώς προβλέπεται από τη νομοθεσία) αλλά και για το σύνολο των στοιχείων της εκποιηθείσας περιουσίας.

### **Άρθρο 137**

#### **Απόφαση του δικαστηρίου**

##### **Παράγραφος 2**

Εφόσον έχει αποφασισθεί από τη συνέλευση των πιστωτών, η εκποίηση της επιχείρησης ως συνόλου, και δεδομένου ότι η φιλοσοφία των σχετικών ρυθμίσεων, είναι η διατήρηση της επιχείρησης εν λειτουργία και η ενίσχυση της απασχόλησης των εργαζομένων (βλ. Εισηγητική Έκθεση), θα πρέπει στην παράγραφο 2 να προσδιορίζεται ότι μεταξύ των όρων που θα θέτει ο σύνδικος για την εκποίηση της επιχείρησης ως συνόλου πρέπει να διαλαμβάνεται υποχρεωτικά και όρος για τη



διατήρηση ενός ορισμένου κατά περίπτωση αριθμού θέσεων εργασίας.

### **Άρθρο 143**

#### **Εξόφληση του τιμήματος**

Αν και στην αιτιολογική έκθεση αναφέρεται ότι για την αντιμετώπιση προβλήματος από τυχόν αναξιοπιστία του πλειοδότη στον οποίο κατακυρώθηκε η επιχείρηση, ο κώδικας προβλέπει, ως κανόνα, την άμεση καταβολή όλου του τιμήματος, και κατ' εξαίρεση την καταβολή του σε δόσεις (εφ' όσον τούτο νομίμως συμφωνηθεί), η διάταξη δεν προβλέπει συνέπειες για τον πλειοδότη σε περίπτωση μη καταβολής του πιστωθέντος μέρους του τιμήματος.

Θα ήταν ορθότερο στην περίπτωση αυτή να υπάρχει ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 965 Κ.Πολ.Δ. περί αναπλειστηριασμού σε βάρος του πλειοδότη.

### **Άρθρο 150**

#### **Εκποίηση ακινήτων**

Στην αιτιολογική έκθεση αναφέρεται ότι ο πλειστηριασμός επαναλαμβάνεται αυτοδικαίως επί τρεις φορές τις τρεις επόμενες εβδομάδες, όπως έχει ορισθεί στη αρχική διακήρυξη του άρθρ. 148 παρ. 2. Μετά ταύτα ο πλειστηριασμός επαναλαμβάνεται για μια ακόμη φορά, χωρίς άλλες διατυπώσεις σε ημέρα και ώρα που απέχει **δύο μήνες από την τελευταία επανάληψη** Στο κείμενο του άρθρου ο χρόνος ορίζεται σε 4 εβδομάδες (δηλαδή

ένα μήνα). Η αντίφαση αυτή θα πρέπει να εξαλειφθεί και καλύτερη λύση εκτιμάται ότι είναι οι δύο μήνες.

## **Άρθρο 154**

### **Γενικά προνόμια**

#### **Εδάφιο α΄**

Θα πρέπει στην ίδια σειρά με τις χρηματοδοτήσεις του οφειλέτη, οποιασδήποτε φύσεως, και προκειμένου να εξασφαλιστεί η συνέχιση της δραστηριότητας του και των πληρωμών του με βάση τη συμφωνία συνδιαλλαγής ή το σχέδιο αναδιοργάνωσης της επιχείρησης (που όπως φαίνεται δεν θεωρούνται ομαδικά πιστώματα), να περιλαμβάνονται και οι απαιτήσεις των εργαζομένων για οφειλόμενους μισθούς, από παροχή εργασίας.

## **Κεφάλαιο 9<sup>ο</sup> - Η περάτωση της πτώχευσης**

## **Άρθρο 167**

### **Κήρυξη του πτωχού συγγνωστού**

Ενδεχομένως θα έπρεπε να διευκρινιστεί ότι η καλή πίστη του οφειλέτη τεκμαίρεται εάν έχει υποβάλει μέσα στην προθεσμία του άρθρου 5 παρ 2 την σχετική αίτηση, και αυτή έχει γίνει δεκτή ως ουσιαστικά βάσιμη.

## **Κεφάλαιο 10<sup>ο</sup> - Η αποκατάσταση του οφειλέτη**

### **Άρθρα 168-170**

#### **Η αποκατάσταση του οφειλέτη**

Η διάκριση για τις προϋποθέσεις αποκατάστασης μεταξύ φυσικών και νομικών προσώπων είναι ορθή. Ορθή είναι επίσης η ρύθμιση άρθρου 170 παρ 5 που παρέχει στο δικαστήριο την δυνατότητα, επί οφειλέτη που έχει κηρυχθεί συγγνωστός, να αποφασίσει και την απαλλαγή του, ενόλω ή εν μέρει, από το υπόλοιπο των απαιτήσεων των πιστωτών που δεν ικανοποιήθηκε από την πτωχευτική περιουσία.

## **Κεφάλαιο 11<sup>ο</sup> - Ποινικές διατάξεις**

### **Άρθρο 171 παρ. 3, 173 παρ. 3 και 177 παρ. 1**

#### **Ποινικές διατάξεις**

Η ποινή κάθειρξης μέχρι 10 ετών που προβλέπεται στα άρθρα αυτά για αδικήματα με ασαφή αντικειμενική και υποκειμενική υπόσταση («αν ο υπαίτιος των πράξεων των (αντίστοιχων) παραγράφων εξέθεσε σε κίνδυνο απώλειας περιουσιακά στοιχεία εμπιστευμένα σε αυτόν από τουλάχιστον είκοσι (20) πρόσωπα ή έφερε τουλάχιστον είκοσι (20) πρόσωπα σε οικονομική ανάγκη») κρίνεται υπερβολικά αυστηρή. Οι διατάξεις θα πρέπει να απαλειφθούν –αρκούν τα άλλα αδικήματα- ή, εν πάση περιπτώσει, να λάβουν πλημμεληματική μορφή.

## **Κεφάλαιο 12° - Τελικές και μεταβατικές διατάξεις**

### **Άρθρο 178**

#### **Περιορισμός ευθύνης**

Η διάταξη του άρθρου 178 για περιορισμό της ευθύνης του νέου κτήτορα. από το άρθρο 479 Α.Κ. όταν η μεταβίβαση περιουσίας γίνεται κατ' εφαρμογή των διατάξεων του Κώδικα είναι ορθή. (ΟΚΕ,2008)

Οι διατάξεις του Αναγκαστικού Νόμου 635/1937 «Περί διατάξεων τινών πτωχευτικού δικαίου» (17/24 Απριλίου 1937) είναι οι εξής

#### **ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ**

##### **Γενικά Διατάξεις**

#### **Άρθρον 1**

Ο πτωχεύσας από της κηρύξεως της πτωχεύσεως στερείται των δικαιωμάτων

- α) του εκλεγείν και εκλέγεσθαι,
- β) του ασκείν το λειτούργημα δημοσίου ή δημοτικού ή κοινοτικού υπαλλήλου,
- γ) του ασκείν δημόσιο λειτούργημα οίον του επιτρόπου, κηδεμόνος ενόρκου, συνδίκου, δικηγόρου,
- δ) του ασκείν το εμπορικόν επάγγελμα,
- ε) του ασκείν το επάγγελμα υπαλλήλου νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου και στ)παντός άλλου

δικαιώματος περί ου προβλέπουσιν αι εκάστοτε ειδικαί διατάξεις.

## **Άρθρον 2**

1. Από της πρωίας της ημέρας της επ' ακροατηρίω δημοσιεύσεως της αποφάσεως της κηρυττούσης την πτώχευσιν ο πτωχεύσας στερείται αυτοδικαίως της διοικήσεως της πτωχευτικής περιουσίας.

2. Εν τη πτωχευτική περιουσία δεν περιλαμβάνεται η μετά την κήρυξιν της πτωχεύσεως αποκτωμένη υπό του πτωχεύσαντος περιουσία.

3. Οι τόκοι και οι περιοδικαί παροχαί, και εάν γεννώνται μετά την κήρυξιν της πτωχεύσεως εξ' ενοχής προϋφισταμένης της κηρύξεως, θεωρούνται ως πτωχευτική περιουσία.

4. Από της εν εδ. 1 προθεσμίας είναι αυτοδικαίως άκυρος ως προς την ομάδα πάσα δικαιοπραξία γενομένη υπό του πτωχεύσαντος ή προς τον πτωχεύσαντα και αφορώσα την πτωχευτικήν περιουσίαν.

## **Άρθρο 3**

Εάν δια δικαστικής αποφάσεως επεδικάσθη νόμιμος διατροφή υπέρ συζύγου, ανιόντος ή κατιόντος του πτωχεύσαντος, ο πρόεδρος των Πρωτοδικών [σήμερα, το Μονομελές Πρωτοδικείο (βλ. άρθρο 3 παρ.2 ΕισΝΚΠολΔ)] ορίζει δια πράξεως αυτού κατ' έτος εν ποσοστόν της διατροφής όπερ εισπράττεται προνομιακώς εκ της πτωχευτικής περιουσίας, έχον την τελευταίαν τάξιν των γενικών προνομίων.

#### **Άρθρο 4**

1. Απαγορεύεται να ορισθεί ημέρα παύσεως των πληρωμών προγενέστερα των δύο ετών από της κηρύξεως της πτωχεύσεως.

2. Είναι απαράδεκτος η αίτησης καθορισμού ημέρας παύσεως πληρωμών η γενομένην μετά την περάτωση της περί εξελέγξεως των πιστώσεων έκθεσης, εν πάση δε περιπτώσει μετά εν έτος από της κηρύξεως της πτωχεύσεως.

#### **Άρθρο 5**

Αι κατά την διαδικασίαν της πτωχεύσεως επιβαλλόμενοι υπό του Νόμου δημοσιεύσεις δια του Τύπου γίνονται δια του δελτίου Ταμείου Συντάξεως Νομικών.

#### **Άρθρο 6**

1. Παρ' εκάστω πρωτοδικείω τηρείται μητρώον πτωχευσάντων.

2. Τούτο είναι βιβλίον δημόσιον, ένθα εγγράφονται τα ονόματα των πτωχευσάντων φυσικών και νομικών προσώπων της περιφέρειας του Πρωτοδικείου.

3. Ο αποκαταστάς διαγράφεται εκ του μητρώου αυτεπαγγέλτως δια πράξεως του εισηγητού σημειουμένης εν τω περιθωρίω του μητρώου.

4. Εν τω πρωτοδικείω Αθηνών τηρείται γενικόν μητρώον περιλαμβάνον τα πτωχεύσαντα πρόσωπα ολοκλήρου της

Ελλάδος κατά τα περί τούτου δι' αποφάσεως του υπουργού οριζόμενα.

### **Άρθρον 7**

Απαγορεύεται εν τη περιπτώσει του άρθρου 14 εδ. α' η προσωπική κράτησις του αποκαταστάντος λόγω πτωχευτικού χρέους.

### **Άρθρο 8**

1. Αι πτωχευτικάί δίκαι συζητούνται ως νόμω προτετιμημένοι ενώπιον παντός δικαστηρίου.

2. Επί πάσης πτωχευτικής δίκης πας ενδιαφερόμενος δικαιούται εις παρέμβασιν ασκουμένην και άνευ εγγράφου προδικασίας.

### **Άρθρο 9**

1. Εις ουδέν ένδικον μέσον υπόκεινται αι δικαστικάί αποφάσεις α) περί διορισμού ή αντικαταστάσεως του εισηγητού, β) περί διορισμού αντικαταστάσεως ή ανακλήσεως του συνδίκου, γ) περί αιτήσεως προπεμπτηρίου, δ) περί χρηματικού βοηθήματος χορηγουμένου εις τον πτωχεύσαντα ή την οικογένειαν αυτού, ε) περί αδείας εκποιήσεως των κινητών της πτωχευτικής περιουσίας, ς) περί αναβολής του πτωχευτικού συμβιβασμού, ζ) αι επί προσφυγής κατά πράξεως του εισηγητού εκδιδομένης εντός της αρμοδιότητος αυτού και η) πάσα προδικαστική απόφασις εκδιδομένη κατά τη διαδικασίαν της πτωχεύσεως.

2. Η ανακοπή κατ'ερήμην αποφάσεως τούτης πτωχεύσιν δεν έχει ανασταλτικήν δύναμιν.

### **Άρθρον 10**

1. Η απόφασις η κηρύττουσα την πτώχευσιν και η απόφασις η ορίζουσα προγενέστερον χρόνον παύσεως πληρωμών υπόκειται εις πτωχευτικήν ανακοπήν ενώπιον του εκδόντος την απόφασιν δικαστηρίου, ασκουμένην: α) υπό του πτωχεύσαντος, β) υπό παντός άλλου ενδιαφερομένου εντός προθεσμίας τριακονθημέρου.

2. Η προθεσμία άρχεται από της ημέρας της χρονολογίας του φύλλου του κατά το άρθρον 4 του παρόντος νόμου Δελτίου, εν ω εδημοσιεύθη η απόφασις.

3. Η ανακοπή απευθύνεται κατά του συνδίκου. Το άρθρον 10 τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 2 Α.Ν. 1189/1938.

### **Άρθρο 11**

1. Επί παντός αμφισβητούμενου πιστώματος ο εισηγητής αποφασίζει την προσωρινήν ή μη παραδοχήν αυτού καθορίζων και το ποσόν της παραδοχής.

2. Η τοιάυτη απόφασις εις ουδέν υποκείμενη ένδικον μέσον έχει ισχύν προσωρινήν μόνον δια την παράστασιν κατά τα συνελεύσεις και την παρακράτησιν αναλόγου ποσού εν εκάστη διανομή του ενεργητικού.



## **Άρθρο 12**

1. Ο πτωχευτικός συμβιβασμός δύναται να γίνει και μετά την κήρυξιν της ενώσεως αιτήση του πτωχεύσαντος προς τον εισηγητή.

2. Ο πτωχεύσας προκαταβάλλει τα απαιτούμενα έξοδα, οριζόμενα δια πράξεως του εισηγητού.

3. Επί τοιούτου συμβιβασμού εφαρμόζονται αναλόγως αι διατάξεις των άρθρων 597 (509) έως 624 (536) του Εμπορικού Νόμου.

## **Άρθρον 13**

1. Η απόφασις η κηρύξασα την πτώχευσιν δύναται ν' ανακληθεί υπό του δικαστηρίου του κηρύξαντος αυτού, αιτήσει του πτωχεύσαντος.

2. Η απόφασις εκδίδεται κλητευομένου του συνδίκου και επί τη εκθέσει του εισηγητού εάν ικανοποιήθησαν η συναινώσιν εις ταύτην άπαντες οι πιστωταί α) οι λαβόντες μέρος εις την δίκην περί κηρύξεως της πτωχεύσεως και β) οι εμφανόμενοι εκ του παρά τω πρωτοδικείω φακέλλου αυτής. Η ικανοποίησις και η συναίνεσις αποδεικνύεται μόνον εγγράφως.

3. Η απόφασις δημοσιευόμενη εν τω δελτίω υπόκεινται μόνον εις ανακοπή, έφεση και τριτανακοπήν.

4. Από της τελεσιδικίας της ανακαλούσης την πτώχευσιν αποφάσεως η πτώχευσις θεωρείται ως μηδέποτε κηρυχθήσα.

5. Αι κατά την διάρκειαν της πτωχεύσεως μέχρι της τελεσιδικίας της ανακαλούσης την πτώχευσιν αποφάσεως

εγκύρως ενεργηθείσαι πράξεις δεν θίγονται υπό της διατάξεως του προηγούμενου εδαφίου.

## ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

Περί αποκαταστάσεως

### **Άρθρον 14**

Ο πτωχεύσας αποκαθίσταται α) εάν παρήλθε δεκαετία από της κηρύξεως της πτωχεύσεως, β) εάν εγένετο πτωχευτικός συμβιβασμός τελεσίδικως επικυρωθείς, γ) εάν εξόφλησε άπαντας τους πτωχευτικούς πιστωτάς κατά κεφάλαιον και τους μέχρι κηρύξεως της πτωχεύσεως τόκους προσάγων είτε εξοφλητήρια είτε δήλωσιν αυτών έγγραφον ότι ικανοποιήθησαν.

### **Άρθρο 15**

1. Απαγορεύεται η πτωχευτική αποκατάστασις του καταδικασθέντος επί δολία χρεωκοπία εκτός αν επήλθε ποινική αποκατάστασις

2. Η πτωχευτική αποκατάστασις του καταδικασθέντος επί απλή χρεωκοπία είναι δυνατή δια τον πρόεδρον.

3. Η έγερσις της ποινικής αγωγής επί απλή δολία χρεωκοπία δεν κωλύει την πτωχευτικήν αποκατάστασιν αλλά η δια τελεσιδίκου βουλεύματος παραπομπή επί απλή δεν δύναται κατά την κρίσιν του προέδρου ν'αναστείλει την κήρυξιν της αποκαταστάσεως.

4. Εάν μετά την κήρυξιν της πτωχευτικής αποκαταστάσεως επήλθε καταδίκη επί δολία χρεωκοπία η πτωχευτική αποκατάστασις ακυρούται αυτοδικαίως,

δύναται δε να ακυρωθεί υπό του προέδρου, αιτήσει παντός ενδιαφερομένου, εάν επήλθε καταδίκη επί απλή χρεωκοπία.

5. Ακυρωθείσης της αποκαταστάσεως αι μεταξύ της κηρύξεως της αποκαταστάσεως και της ακυρώσεως αυτής γενόμεναι υπό του αποκαταστάντος πράξεις διέπονται υπό των διατάξεων των άρθρων 615 (527) μέχρι 624 (536) Εμπορικού Νόμου εφαρμοζομένων αναλόγως.

### **Άρθρο 16**

Εις τας περί αποκαταστάσεως διατάξεις του παρόντος νόμου δεν υπάγονται αι υπό εκκαθάρισιν δυνάμει ειδικών Νόμων τεθείσαι Εταιρείαι.

### **Άρθρο 17**

1. Η αποκατάστασις κηρύσσεται δι' αποφάσεως του Προέδρου του Πρωτοδικείου της πτωχεύσεως, αιτήσει του πτωχεύσαντος, ή εν αποβιώσει αυτού, αιτήσει τινός των κληρονόμων.

2. Ο πρόεδρος καθορίζει δικάσιμην και διατάσσει την εν τω δελτίω δημοσίευσιν περιλήψεως της αιτήσεως και της δικασίμου.

3. Η δικάσιμος δεν δύναται να καθορισθεί εις ημέραν προ της παρόδου τριάκοντα ημερών από της δημοσιεύσεως εν τω Δελτίω.

4. Επιμέλεια του αιτούντος κλητεύεται ο τυχόν υφιστάμενος σύνδικος.

5. Η απόφασις δημοσιεύεται εν τω δελτίω.

6. Κατά της αποφάσεως του Προέδρου χωρεί μόνον: α) έφεσις ενώπιον του Προέδρου των Εφετών εντός

τριάκοντα ημερών από της δημοσίευσως εν τω Δελτίω της αποφάσεως του Προέδρου των πρωτοδικών, και β) τριτανακοπή.

7. Επί πάσης περιπτώσεως αποκαταστάσεως, εάν απερίφθη ή περί ταύτης αίτησις δύναται να υποβληθεί νέα αίτησις μετά πάροδον ενός έτους από της απορρίψεως.

### **Άρθρο 18**

1. Η στέρησις των εν άρθρω 1 δικαιωμάτων αίρεται δια της κατά το άρθρον 14 αποκαταστάσεως.

2. Η κατά το άρθρον 2 στέρησις της διοικήσεως της πτωχευτικής περιουσίας περατούται: α) δια του διατελεσίδικου δικαστικής αποφάσεως κυρωθέντος πτωχευτικού συμβιβασμού, β) δια της κατά το άρθρον 14 εδαφ. γ εξοφλήσεως, και γ) εν τη περιπτώσει του άρθρου 14 εδαφ. α' η αποκατάστασις δεν αίρει την πτώχευσιν, ης η διαδικασία εξακολουθεί.

## ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΡΙΤΟΝ

Τελικές Διατάξεις

### **Άρθρον 19**

Ο παρών Νόμος εφαρμόζεται επί πτωχεύσεων: α) κηρυχθησομένων μετά την έναρξιν της ισχύος αυτού, β) κηρυχθεισών προ της έναρξεως της ισχύος αυτού αλλ' αι μέχρι της έναρξεως της ισχύος του παρόντος ενεργεθείσαι πράξεις κατά την διάρκειαν της ισχύος των καταργουμένων διατάξεων δεν θίγονται υπό του παρόντος Νόμου, ουδ' αι επί τη βάσει των διατάξεων τούτων εκδοθείσαι αποφάσεις.

## **Άρθρο 20**

1. Καταργείται η δυνάμει του Ν. 6438 μεσεγγύησις της πτωχευτικής περιουσίας του αποκαταστάντος.

2. Αι διαρκούσης της μεσεγγύησεως μέχρι της ισχύος του παρόντος νόμου νομίμως γενόμεναι συναλλαγαι του αποκαταστάντος δεν θίγονται.

3. Επί της περιπτώσεως του εδαφ. 1 ο Πρόεδρος των Πρωτοδικών [σήμερα, το Μονομελές Πρωτοδικείο (βλ. άρθρο 3 παρ.2 ΕισΝΚΠολΔ)] διορίζει αυτεπαγγέλτως και αμελλητί «οριστικόν» σύνδικον.

4. Ο σύνδικος ούτος δύναται να αντικατασταθεί κατά τας περί οριστικού συνδίκου διατάξεις.

5. Από του διορισμού του συνδίκου αναβιοί η πτωχευσις, αλλ' αι κατά το άρθρον 1 του παρόντος ανικανότητες δεν αναβιούσιν.

6. Ο αποκαταστάς οφείλει να παραδώσει αμελλητί προς τον σύνδικον παν έγγραφον και στοιχείον περιουσίας ης ήτο μεσεγγυούχος ευρισκομένον εις χείρας αυτού, τιμωρούμενος εν αρνήσει ή εν αποφυγή δια φυλακίσεως μέχρι δύο ετών υπό του πλημμελιοδικείου επί μηνύσει του συνδίκου.

## **Άρθρο 21**

Καταργούνται τα : α) τα άρθρα 696 (608) εως 706 (618), 533 (445), 590 (502) και 577 (489) του Εμπορικού Νόμου, β) οι ν.6150, 6438 περί πτωχευτικής αποκαταστάσεως, γ)

πάσα διάταξις αντικείμενη εις τον παρόντα Νόμον(Νόμος 635/1937).

## Κεφάλαιο 5<sup>ο</sup> -Συμπεράσματα

Το Σχέδιο του «Πτωχευτικού Κώδικα» του Υπουργείου Δικαιοσύνης περιλαμβάνει δεκατρία κεφάλαια.

Το **Κεφάλαιο 1** «Η κήρυξη της πτώχευσης» καλύπτει τα άρθρα 1 έως 14 και περιλαμβάνει «Γενική διάταξη» (**άρθρο 1**) περιγράφει το σκοπό της πτώχευσης. «Προϋποθέσεις και διαδικασία κήρυξης» (**άρθρα 2 – 9**) αναφέρεται στις υποκειμενικές και αντικειμενικές προϋποθέσεις πτώχευσης, ορίζει το αρμόδιο δικαστήριο για την εκδίκαση αυτών των περιπτώσεων (πολυμελές πρωτοδικείο), περιγράφει τη διαδικασία υποβολής αίτησης πτώχευσης, αναφέρει τους λόγους για τους οποίους το δικαστήριο απορρίπτει την αίτηση και προσδιορίζει το περιεχόμενο της δικαστικής απόφασης περί κήρυξης πτώχευσης. Επίσης, αναφέρεται στη δημοσιότητα που πρέπει να λάβει η σχετική απόφαση και τις αναγκαίες καταχωρήσεις στο υποθηκοφυλακείο και τα μητρώα πλοίων ή αεροσκαφών.

Επίσης περιλαμβάνει «Εξασφαλιστικά μέτρα» (**άρθρα 10 – 11**) αναφέρεται στα διατασσόμενα από τον πρόεδρο του αρμόδιου δικαστηρίου προληπτικά μέτρα και τη σφράγιση της πτωχευτικής περιουσίας.

«Αντίκλητοι – έξοδα – προθεσμίες» (**άρθρα 12 – 14**) προσδιορίζει το ρόλο του αντικλήτου, καθορίζει ότι τα έξοδα επιβάλλονται σε βάρος της πτωχευτικής περιουσίας και θέτει τον κανόνα της τριήμερης προθεσμίας επίδοσης (αν δεν ορίζεται κάτι διαφορετικό από επί μέρους διάταξη του κώδικα).

Το **Κεφάλαιο 2** «Συνέπειες της πτώχευσης» καλύπτει τα άρθρα 15 έως 51 και προβλέπει τις «Συνέπειες της πτώχευσης ως προς τον οφειλέτη» (**άρθρα 15 – 20**) συγκεκριμένα καταργεί τις προσωπικές κυρώσεις και

στερήσεις που επέφερε η κήρυξη του οφειλέτη φυσικού προσώπου και προσδιορίζει την πτωχευτική περιουσία και το περιεχόμενο της πτωχευτικής απαλλοτρίωσης (στέρωση της διοίκησης της περιουσίας του από τον οφειλέτη). Επίσης, εισάγεται: α) η δυνατότητα, μετά από αίτημα του οφειλέτη, να ανατεθεί σ' αυτόν η διοίκηση της πτωχευτικής περιουσίας υπό προϋποθέσεις και β) ο κανόνας της απαγόρευσης διάθεσης στοιχείων του ενεργητικού της επιχείρησης. Τέλος, διατυπώνεται ρητά η υποχρέωση του οφειλέτη για ενημέρωση του συνδίκου και η συνεργασία με αυτόν.

Επίσης αναφέρεται στις «Συνέπειες της πτώχευσης ως προς τους πιστωτές» (**άρθρα 21 – 27**) προσδιορίζει την έννοια του πτωχευτικού πιστωτή και καθορίζει την τύχη των διαφόρων απαιτήσεων κάνοντας ξεχωριστή αναφορά στους ενέγγυους πιστωτές.

«Ειδικά οι αμφοτεροβαρείς συμβάσεις» (**άρθρα 28 – 36**) δίδει το δικαίωμα στο σύνδικο πτωχεύσεως να εκπληρώσει τις εκκρεμείς συμβάσεις και να απαιτήσει το ίδιο από τον αντισυμβαλλόμενο. Ειδική αναφορά γίνεται στην τύχη των συμβάσεων ιδιαίτερου προσωπικού χαρακτήρα, στις συμβάσεις εργασίας, στη δυνατότητα μεταβίβασης της συμβατικής σχέσης καθώς και στις συμβάσεις όπου έχει υπάρξει επιφύλαξη κυριότητας.

«Αποχωρισμός και πτωχευτική διεκδίκηση» (**άρθρα 37 – 40**) αναφέρεται: α) στο δικαίωμα αποχωρισμού όποιου επικαλείται εμπράγματο ή ενοχικό δικαίωμα σε αντικείμενο που δεν ανήκει στον οφειλέτη, β) στην πτωχευτική διεκδίκηση εκείνου που πριν την κήρυξη της πτώχευσης παρέδωσε εμπορεύματα στον οφειλέτη λόγω παρακαταθήκης προς πώληση ή για να πωληθούν για λογαριασμό του.

Τέλος, η «Πτωχευτική ανάκληση» (**άρθρα 41 – 51**): καθορίζει την έννοια της «*ύποπτης περιόδου*» και αναφέρει



τις πράξεις που ανακαλούνται υποχρεωτικά διακρίνοντάς τις από όσες ανακαλούνται δυνητικά. Επίσης, επεκτείνει σε πέντε έτη τη δυνατότητα πτωχευτικής ανάκλησης για πράξεις που έγιναν πέρα από την ύποπτη περίοδο και προς βλάβη των πιστωτών. Τέλος, προσδιορίζει τις πράξεις που δεν ανακαλούνται και περιέχει ειδικές διατάξεις για τις χρηματοοικονομικές συναλλαγές και την πληρωμή χρηματογράφων.

Το **Κεφάλαιο 3** «Τα όργανα της πτώχευσης» καλύπτει τα άρθρα 52 έως 88 και περιλαμβάνει «Γενική διάταξη» (**άρθρο 52**) ορίζει τα όργανα της πτώχευσης που είναι:

- I. «Το πτωχευτικό δικαστήριο» (**άρθρα 53 – 57**)
- II. «Ο εισηγητής» (**άρθρα 58 – 62**)
- III. «Ο σύνδικος» (**άρθρα 63 – 81**)
- IV. «Η συνέλευση των πιστωτών» (**άρθρα 82 – 88**)
- V. «Η επιτροπή πιστωτών» (**άρθρα 85 – 88**)

Το **Κεφάλαιο 4** «Εξέλεγχξη των πιστώσεων» καλύπτει τα άρθρα 89 έως 95 «Αναγγελία» (**άρθρα 89 – 92**) καθορίζονται οι σχετικές διαδικασίες, προθεσμίες και ο τύπος και «Επαλήθευση» (**άρθρα 93 – 95**) με την οποία: προσδιορίζεται ο τρόπος και οι προθεσμίες /διαδικασίες επαλήθευσης των απαιτήσεων από τον σύνδικο πτωχεύσεως και τον εισηγητή δικαστή. Παράλληλα καθορίζονται τα σχετικά με την αμφισβήτηση απαιτήσεων και την προβολή αντιρρήσεων.

Το **Κεφάλαιο 5** «Ειδικές διατάξεις επί νομικών προσώπων» καλύπτει τα **άρθρα 96 έως 98** και αναφέρεται στην πτώχευση ομόρρυθμης και ετερόρρυθμης εμπορικής εταιρίας καθώς και την αστική ευθύνη διοικητών κεφαλαιουχικών εταιριών.

Το **Κεφάλαιο 6** «Διαδικασία συνδιαλλαγής» καλύπτει τα **άρθρα 99 έως 106** και εισάγει το θεσμό της διαδικασίας της συνδιαλλαγής ως μέτρο διάσωσης της επιχείρησης σε προπτωχευτικό επίπεδο αλλά και ως προστάδιο για τη δυνατότητα αναδιοργάνωσης της επιχείρησης του οφειλέτη σε περίπτωση που θα κατέληγε στη διαδικασία της πτώχευσης. Καθορίζει το ρόλο του μεσολαβητή για τη σύναψη συμφωνίας μεταξύ οφειλέτη και πιστωτών του και περιορίζει τη διάρκεια της συμφωνίας σε μία διετία ενόψει και των συνεπειών που έχει και για τους μη συμβαλλόμενους πιστωτές.

Στο **Κεφάλαιο 7** «Σχέδιο αναδιοργάνωσης» (**άρθρα 107 έως 131**) περιγράφεται η διαδικασία σχεδίου αναδιοργάνωσης τόσο για τη διάσωση και αξιοποίηση της επιχείρησης όσο και τη διανομή της πτωχευτικής περιουσίας. Κύρια χαρακτηριστικά της διαδικασίας είναι η υποβολή του σχεδίου από τον οφειλέτη ή τον σύνδικο, η αποδοχή του σχεδίου από τους πιστωτές μέσω πλειοψηφιών, ο καθορισμός των δικαιωμάτων των πιστωτών ανά ομάδα με βάση την αρχή της ίσης μεταχείρισης, η πολλαπλή δικαστική παρέμβαση κατά την προεξέταση του σχεδίου, την αποδοχή του, την επικύρωσή του ή την ακύρωσή του, καθώς και τη δυνατότητα προσωρινής απαγόρευσης εκποίησης ή μεταβολής της κατάστασης της πτωχευτικής περιουσίας.

Το **Κεφάλαιο 8** «Η εκκαθάριση της περιουσίας του οφειλέτη και η διανομή» καλύπτει τα **άρθρα 132 έως 161** και περιλαμβάνει:

I. «Η ένωση των πιστωτών» (**άρθρα 132 – 134**) αναφέρεται στο στάδιο της διαδικασίας ρευστοποίησης του ενεργητικού της περιουσίας του οφειλέτη και τη διανομή του προϊόντος αυτής στους πιστωτές από τον σύνδικο. Επισημαίνονται οι φορολογικές ελαφρύνσεις καθώς και ο περιορισμός δικαιωμάτων και αμοιβών των

συμβολαιογράφων, δικηγόρων κα άλλων υπαλλήλων και λειτουργών (στο 30% των νόμιμων ποσών).

II. «Η εκποίηση της επιχείρησης του οφειλέτη ως συνόλου» (**άρθρα 135 – 145**) περιγράφεται η διαδικασία εκποίησης της επιχείρησης που έχει αποτιμηθεί η αξία της από το δικαστήριο σε ποσό μεγαλύτερο του ενός εκατομμυρίου ευρώ.

III. «Η εκποίηση των κατ'ιδίαν στοιχείων του οφειλέτη» (**άρθρα 146 – 150**): αναφέρεται στην εκποίηση κινητών και ακινήτων στην περίπτωση που μέχρι την ένωση των πιστωτών δεν έχουν εκποιηθεί όλα τα κινητά και εμπορεύματα της περιουσίας του οφειλέτη.

IV. «Ανακοπές κατά των πράξεων εκποίησης του συνδίκου» (**άρθρα 151 – 152**): προσδιορίζονται οι αντιστοιχίες με τις διατάξεις αναγκαστικής εκτέλεσης του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (Κ.Πολ.Δ.) και αναφέρονται οι ειδικότερες ρυθμίσεις σε σχέση με τις ανακοπές κατά της εκτελεστικής διαδικασίας.

V. «Διανομές προς τους πιστωτές» (**άρθρα 153 – 161**): οι διατάξεις αναφέρονται στη σύνταξη του πίνακα διανομής και τη δυνατότητα ανακοπής κατά αυτού, τα γενικά και ειδικά προνόμια, καθώς και την περίπτωση της συρροής προνομίων.

Στο **Κεφάλαιο 9** «Η περάτωση της πτώχευσης» (**άρθρα 164 – 167**), ορίζονται οι τρόποι περάτωσης της πτώχευσης και η υποχρέωση του συνδίκου να λογοδοτήσει ενώπιον των πτωχευτικών πιστωτών για την ασκηθείσα από αυτόν διαχείριση της πτωχευτικής περιουσίας. Επίσης, καταγράφεται ως λόγος περάτωσης της πτώχευσης η παύση των εργασιών λόγω έλλειψης των αναγκαίων για την κάλυψη

των εξόδων της πτώχευσης χρηματικών μέσων. Τέλος, προβλέπεται διαδικασία κήρυξης του οφειλέτη συγγνωστού από το πτωχευτικό δικαστήριο σε περίπτωση που κριθεί ότι ήταν καλόπιστος.

Το **Κεφάλαιο 10** «Η αποκατάσταση του οφειλέτη» (**άρθρα 168 – 170**) εισάγει το θεσμό της αποκατάστασης του οφειλέτη, ενώ διακρίνει μεταξύ φυσικών και νομικών προσώπων τις προϋποθέσεις αποκατάστασης. Επίσης, ορίζεται το πτωχευτικό δικαστήριο ως αρμόδιο για την πτωχευτική αποκατάσταση και περιγράφονται οι συνέπειες της αποκατάστασης του φυσικού ή του νομικού προσώπου.

Στο **Κεφάλαιο 11** «Ποινικές διατάξεις» (**άρθρα 171 έως 177**) περιγράφονται τα αδικήματα χρεοκοπίας και η διαφορετική ποινική μεταχείρισή τους και καθιερώνεται ως εξωτερικός όρος του αξιοποίνου για τη δίωξη και τιμώρηση των αδικημάτων, η κήρυξη της πτώχευσης του οφειλέτη ή απόρριψη της αίτησης για το λόγο ότι προβλέπεται πως η περιουσία του οφειλέτη δεν θα επαρκέσει για την κάλυψη των εξόδων της διαδικασίας. Επίσης, τιμωρείται η ευνοϊκή μεταχείριση του πιστωτή και θεσπίζονται ποινικές ευθύνες τρίτων, συζύγων και συγγενών (για φυσικά πρόσωπα) συνδίκων ή διαχειριστών και λοιπών των νομικών προσώπων (για νομικά πρόσωπα). Τέλος, ορίζεται το δικαστήριο των εφετών για την εκδίκαση των αδικημάτων που τελούνται σε βαθμό κακουργήματος.

Το **Κεφάλαιο 12** «Τελικές και μεταβατικές διατάξεις» καλύπτει τα άρθρα 178 έως και 181 και περιλαμβάνει διατάξεις για τον περιορισμό της ευθύνης (**άρθρο 178**) του αποκτώντος περιουσία ή επιχείρηση κατά τις διατάξεις του πτωχευτικού κώδικα, καταργούμενες διατάξεις (**άρθρο 180**), καθώς και μεταβατικές διατάξεις (**άρθρο 181**). Επίσης, στο

ίδιο κεφάλαιο καθορίζεται η έναρξη της ισχύος του παρόντος πτωχευτικού κώδικα (**άρθρο 179**) (ΟΚΕ, 2008).

Ο πτωχευτικός κώδικας δεν μπορούσε να ανταποκριθεί στις σύγχρονες κοινωνικές και οικονομικές ανάγκες τις εποχής. Γι'αυτό το λόγο τέθηκε σε ισχύ νέος πτωχευτικός κώδικας, όπου επιβάλλονται κανόνες με τους οποίους ικανοποιούνται περισσότερο οι πιστωτές του οφειλέτη, και εκποιείται η περιουσία του πτωχού. Εάν υπάρξει πτώχευση τότε υπάρχουν εξαιρετικά δυσμενείς συνέπειες σε βάρος του οφειλέτη. Ο οφειλέτης κατά την πτώχευση στερείται της διαχείρισης της περιουσίας του. Επιπλέον, ο σύνδικος και οι ισχυρότεροι από τους πιστωτές εγείρουν διαδικασία εναντίον του. Μέχρι πρότινος, με το παλαιο νομοθετικό πλαίσιο για την πτώχευση υπήρχε η δυνατότητα για καταχρηστική εφαρμογή τους τόσο σε βάρος και πιστωτών όσο και σε βάρος του οφειλέτη.

Με το νέο πτωχευτικό δίκαιο διασφαλίζεται η πτωχευτική διαδικασία, (το πτωχευτικό δικαστήριο, ο εισηγητής, ο σύνδικος) εντός του κοινωνικοπολιτικού πλαισίου λειτουργίας της πτωχευτικής διαδικασίας. Πλέον, δεν υποτιμώνται τα συμφέροντα του οφειλέτη που πτώχευσε, μετά από την πίεση των πιστωτών «να προλάβουν», και αποτρέπεται η μετατροπή της διαδικασία εκποίησης της πτωχευτικής περιουσίας σε κλειστή διαδικασία στην οποία συχνά συμμετέχουν κερδοσκόποι.

Κατά τη διάρκεια της πτωχευτικής διαδικασίας, ενδέχεται να καταδολιευθούν οι δανειστές (με προκατασκευασμένες πτωχεύσεις), αλλά και να λεηλατηθούν τα περιουσιακά στοιχεία μεγάλων επιχειρήσεων που κηρύχθηκαν σε πτώχευση, με την αγορά της από ομαδοποιημένους αγοραστές με σκοπό την κερδοσκοπία, χωρίς να υπάρχει προοπτική διατήρησης της επιχείρησης σε λειτουργία.

Με την συλλογική αναγκαστική εκτέλεση, χωρίς τη λήψη της επιχείρησης ως οικονομικής μονάδας ενταγμένης στην οικονομική διαδικασία, εκποιούνται τα πτωχευτικά περιουσιακά στοιχεία των οφειλετών – επιχειρήσεων, με αποτέλεσμα μεγάλος αριθμός των πτωχεύσεων κλείνει λόγω έλλειψης ενεργητικού. Με τον πτωχευτικό νόμο που ίσχυε είχε παγιωθεί στην αγορά η αντίληψη ότι όταν μια επιχείρηση πτωχεύσει δεν υπάρχουν ελπίδες για τους πιστωτές να ικανοποιηθούν, και έτσι ούτε οι πιστωτές έπαιρναν ουσιαστικά μέρος στην διαδικασία, η οποία εγκαταλείπεται και υπολειτουργεί επί μακρό χρόνο.

Η συλλογική ικανοποίηση των πιστωτών δεν επιτυγχάνεται, ακόμα και στις πτωχεύσεις που οι οφειλέτες έχουν περιουσία, αφενός λόγω της παρέλευσης μεγάλου χρονικού διαστήματος, κατά το οποίο μια επιχείρηση που δεν λειτουργεί και απαξιώνετε, αφετέρου με τους ομαδοποιημένους αγοραστές οι οποίοι μειώνουν την αξία της περιουσίας, εκμεταλλευόμενοι το ότι κύριο ενδιαφέρον είναι η εκποίηση και μόνο της πτωχευτικής περιουσίας, αφού ούτε ο νόμος προβλέπει δυνατότητες διατήρησης της επιχείρησης που πτώχευσε, ούτε οι ομάδες που δρούν κερδοσκοπικά επιδιώκουν την επαύξηση της αξίας της.

Με τις νομοθετικές ρυθμίσεις για την εξυγίανση και την ειδική εκκαθάριση επιχειρήσεων το πτωχευτικό δίκαιο δε λειτουργούσε αποδοτικά.

Η διαδικασία εκποίησης της πτωχευτικής περιουσίας, αποδείχθηκε στην πράξη ευάλωτη και με αποτελέσματα κατώτερα των επιδιωκομένων σε σχέση με την ικανοποίηση των πιστωτών.

Με την μη επιτυχή αντιμετώπιση της πτώχευσης χάνονται θέσεις εργασίας επηρεάζοντας την κοινωνία ως σύνολο. Επιπλέον, μειώνεται το σύνολο των απασχολούμενων και του

ενεργού δυναμικού της χώρας, μειώνοντας το σύνολο της παραγωγής της οικονομίας. Παράλληλα, μέρος της παραγωγικής δυνατότητας της οικονομίας τμηματοποιείται και εκποιείται και τα παραγωγικά μηχανήματα πωλούνται τις περισσότερες φορές ως «σκράπ», κτιρίων και εγκαταστάσεων. Σε τελική ανάλυση, δεν ικανοποιούνται ούτε οι πιστωτές ούτε και οι εργαζόμενοι της επιχείρησης που πτώχευσε.

Με την αναθεώρηση του πτωχευτικού δικαίου, η πτώχευση δεν αποτελεί αποκλειστικά μέσο ικανοποίησης των πιστωτών του οφειλέτη που δεν είναι σε θέση να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του, και γίνεται μέσο για μια διαδικασία αναδιοργάνωσης και συνετής διαχείρισης με την οποία ικανοποιούνται οι πιστωτές και διασώζεται η επιχείρηση.

Ο νέος Πτωχευτικός Κώδικας, είναι κατά το πρότυπο του γερμανικού και του ισπανικού δικαίου καθώς εισάγει ένα ενιαίο σύστημα πτώχευσης - εκκαθάρισης και αναδιοργάνωσης με κύριο σκοπό την ικανοποίηση των πιστωτών. Ειδικότερα, με το νέο πτωχευτικό κώδικα μεγιστοποιείται η αξία των περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη, ιδίως με τη συνέχιση ή την αναδιοργάνωση της επιχείρησης, όταν αυτό είναι επωφελές για τους πιστωτές. Εξισορροπείται η εκκαθάρισης της πτωχευτικής περιουσίας και αναδιοργανώνεται η επιχείρησης του οφειλέτη. Γίνεται ισότιμη η μεταχείριση των πιστωτών που έχουν την ίδια θέση, ενώ η διαδικασία είναι περισσότερο έγκαιρη αποτελεσματική και αμερόληπτη. Επιπρόσθετα, προλαμβάνεται η πτώχευση και ο πρωίμος διαμελισμός του ενεργητικού του οφειλέτη ενώ η όλη διαδικασία είναι προβλέψιμη και διαφανής. Ως εκ τούτου, αποτρέπονται οι καταχρήσεις του θεσμού της πτώχευσης μέσω κακόπιστων χειρισμών.

Με την εισαγωγή ενιαίου συστήματος εκκαθάρισης και αναδιοργάνωσης και την υπαγωγή του ενιαία στο θεσμό της πτώχευσης εκσυγχρονίζεται το πτωχευτικό δίκαιο, διότι αίρεται η δυνατότητα εμπλοκής των διαδικασιών, και δε χρησιμοποιείται η μια ως τροχοπέδη της άλλης.

Η αδυναμία του οφειλέτη να ικανοποιήσει τους πιστωτές του, δεν οδηγεί, δια μόνης της εκποίησης της περιουσίας του, στην «ικανοποίηση» των πιστωτών. Προβλέπονται οι διαδικασίες εκείνες που μπορούν να οδηγήσουν στην ικανοποίηση των πιστωτών, χωρίς να καταστεί αναγκαία η τμηματική και εκ τούτου σε απαξία εκποίηση της πτωχευτικής περιουσίας. Παρέχεται στον οφειλέτη η δυνατότητα να προτείνει ο ίδιος την αναδιοργάνωση της επιχείρησής του, πριν περιέλθει σε κατάσταση παύσης πληρωμών. Παρέχεται στους πιστωτές η δυνατότητα να επιλέξουν την ικανοποίησή τους με συμφωνία, μέσω του σχεδίου αναδιοργάνωσης. Έτσι με την εκποίηση της πτωχευτικής περιουσίας δεν αποτελεί το μοναδικό μέσο για την συλλογική ικανοποίηση των πιστωτών.

Ο νέος Πτωχευτικός νόμος θέτει τις βάσεις για την αντιμετώπιση της πτώχευσης σύμφωνα με τις σύγχρονες ανάγκες και βάση ευρωπαϊκών προδιαγραφών. Παράλληλα ρητά καταργούνται οι ισχύουσες σήμερα διάσπαρτες ρυθμίσεις για την πτώχευση εξυγίανση και εκκαθάριση, περιορίζοντας με αυτό τον τρόπο τα περιθώρια παρερμηνείας ή καταχρηστικών μεθοδεύσεων, οι οποίες πάντοτε βρίσκουν στήριγμα στην πολυνομία, που αποτελεί σύμπτωμα δυσλειτουργίας των θεσμών στην σύγχρονη κοινωνία.



## Βιβλιογραφία

- 1 Αργυριάδης, 2007, Η πτώχευση του πτωχευτικού, <http://www.alf.gr/gr/o-/4.html>
- 2 Νόμος 3588/2007 , ΦΕΚ Α 153/10.7.2007, Πτωχευτικός Κώδικας, [http://www.taxheaven.gr/show\\_law.php?id=6461](http://www.taxheaven.gr/show_law.php?id=6461)
- 3 Σιδέρη Δ. Προστασία Μισθωτού από την αφερεγγυότητα του Εργοδότη, 2005,
- 4 Μπέης Κ. Αναγκαστική Εκτέλεση Γενικό Μέρος ΙΙ, τόμος 22, 2004,
- 5 Κοτσίρης Λ. Πτωχευτικό Δίκαιο, 6η έκδοση, Σάκκουλας
- 6 ΟΚΕ, 2008, Πτωχευτικό Κώδικας, στο [www.oke.gr/gnomes/gnomes%202007/june/GNWMI-PTWXEYTIKOS-KVDIKAS-TELIKO.doc](http://www.oke.gr/gnomes/gnomes%202007/june/GNWMI-PTWXEYTIKOS-KVDIKAS-TELIKO.doc)
- 7 Νόμος 635/1937, Αναγκαστικός Νόμος 635/1937 «Περί διατάξεων τινών πτωχευτικού δικαίου» (17/24 Απριλίου 1937) στο <http://nomothesia.ependyseis.gr/eu-law/getFile/%CE%91%CE%9D+635+1937.pdf?bodyId=549543>